

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 4 DIN BROJ 140

VPA

UŽARENA BRDA

LOUIS L'AMOUR:

UŽARENA BRDA

»Laso« Nova serija 1976.

Louis L'Amour: UŽARENA BRDA

Naslov originala: THE BURNING HILLS

(Copyright: Louis L'Amour)

Recenzija: Lidija Krleža, profesorica

Prijevod: Diana Bourek, prevodilac

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NIŠP »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak: OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1976.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena 4 d. Za inozemstvo DM 1.60, ASCH 8, SFRS 1.60, HF1 1.30

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 — 1973 od 26. XI 1973.

I

Na grebenu iznad Teksaške visoravni jedna se šaka polako stegla oko grumena ukrućene lave. Pomakla se i opet ukočila. U cijelom, žućkastosivom prostranstvu nije bilo drugih pokreta, ni bilo kakvog zvuka.

Ali lešinar koji je u velikim krugovima lijeno lebdio iznad kose, zapazio je taj pokret. Spustivši se niže otkrio je čovjeka koji je ležao među kamenjem. Bio je to vitak muškarac u iznošenim čizmama i hlačama od jakog platna, širokih ramena i uska, tvrda lica.

Bilo je to lice lovca, ali koji je u ovom trenutku postao lovina. Revolver je počivao u navlaci, karabin je ležao postrance, kao odbačen. Ali čovjek je još uvijek bio živ i lešinar je odlučio čekati.

Ispod grebena širila se ukrućena lava. Uz korita suhih vododerina uspinjale su se tri skupine jahača, odvojeno, ali s ciljem.

Nazubljeni greben odvajao je kotlinu od divljeg terena prepunog izlomljenih stijena i kojekakvog raslinja. U toj divljini čovjek se mogao zavući u jedan od tisuća klanaca i nestati.

Vode gotovo nije bilo. Ovamo bi vrlo rijetko zalazili bijelci, a nešto češće Indijanci, kojima je to bila tvrđava i posljednje utočište. Od njih bijeli čovjek nije trebao očekivati milost.

Sunce je nemilosrdno palilo crvenu, isušenu zemlju.

Tamo gdje su vrhunci parali nebo, bilo je drugačije. Tamo je bilo trave i vode. Čovjek je mogao leći u hladovinu. Mogao je loviti i naći skrovište.

Bjegunac nije ni pogledao prema planinama, ali je znao da su tamo. Znao je i što leži na putu do njih.

Pa i u tom divljem kraju bilo je vode ako je čovjek znao gdje da je potraži.

Još uvijek izvan vidokruga progonjenog, kretali su se jahači. Lešinar je već uočio sjenke i prepoznao ljude.

Ptičurina nije bila sposobna zaključivati, ali je dobro poznavala putove koji su dovodili do hrane. S takvom grupom ljudi uvijek jaše i smrt.

Bili su to okrutni, nemilosrdni ljudi, nalik na prirodu koja ih je okružavala. Oči su im bile podlivene krvlju od nespavanja i prejakog sunca, koža bijela od prašine a mišići obamrli od umora. Znali su da čovjek kojega traže ne može biti daleko, zato su uporno nastavljali usprkos popodnevnoj zapani.

Trace Jordan nije mogao vidjeti jahače, ali je znao da su negdje tamo i da ga traže. Prije sedam sati pomislili su da ga imaju, a njegova okrvavljena košulja pokazivala je da njihove nade nisu bile bezrazložne.

Natjerali su ga u škripac iznad Prozora ptice rugalice, kao što psi opkoljavaju gladnog vuka. Tamo im je pružio otpor taj iscrpljeni, izgladnjeli muškarac okrvavljenih očiju, gonjen ali nikad uhvaćen, napadan ali još nikada pobijeđen.

Metak iz nečije puške odbio se od stijene i zaparao meso iznad njegova boka. Kroz ružnu ranu isteklo je mnogo krvi.

Vidjeli su da je pao ne znajući protiv kakvog se čovjeka bore. Prišli su da bi ga dokrajčili. Zato su na stijenama ostavili jednoga poginulog i jednoga teško ranjenog. A kada su zatvorili stupicu, u njoj nisu našli nikoga.

Počeli su shvaćati protiv koga se bore. Protivnik je nestajao nečujno i bez traga, ostavljajući na svom putu mrtve neprijatelje. Pronašli su tragove krvi na stijeni, ali njega kao da nikada nije ni bilo.

Nekako je zaustavio krv i pronašao način da izbriše tragove. Pustinja ga je progutala kao da je uzela natrag nešto što joj pripada. Nestao je u fantastičnom spletu klanaca i nakupina lave.

Žilav, tvrdoglav i hrabar, Trace Jordan bio je čovjek divljih predjela, iskusan kao lovac divljih konja i tragač za zlatom.

Prazna čutura zakloparala bi kamenjem čim bi se pomakao, zato je mirovao pokušavajući da ne misli na vodu. Srce mu je polako i teško udaralo. Trebalo je poći dalje... oni će uskoro doći. Odavde ih nije mogao vidjeti, kao ni oni njega... ali naći će ga. A njemu je bio potreban odmor i voda. Trebalo je pronaći sklonište i pritajiti se dok ne odustanu.

Polako je kliznuo natraške sve dok greben nije bio viši od njegove glave. Onda je ustao, raširenih nogu da bi bio stabilniji i stisnutih očiju da bi odagnao maglicu koja mu je zamućivala vid. Polako je prikupljao snagu. Izgubio je dragocjeno vrijeme na putu do grebena, znajući da će steći prednost ako su skrenuli sjeverno ili južno, tražeći ga tamo. Ako nisu... Igrao je na sreću, a ulog je bio život.

Došavši do konja ukočenim je rukama smotao cigaretu.

Oni su poznavali područje, on nije. Znali su za svaki puteljak i skrovište, a s njima je bio i Jacob Lantz, najbolji tragač na cijelom jugozapadu.

Jordan je čuo o Lantzovim tragačkim podvizima.

O takvim su ljudima kružile priče koje su se prenosile za šankom saluna. O čemu se tamo nije razgovaralo? O velikim partijama pokera, kocki, zlatnim nalazištima, o stoci, grubim šerifima i okrutnim revolverašima. A podvizi su zaista bili vrijedni prepričavanja.

Jacob Lantz bio je mješanac — otac Nizozemac, trgovac, a majka skvo iz plemena Ute. Bio je to čovjek koji je tragao nagonom i osjećajem i razumom. Dok su mu oči počivale na tra-

gu i čitale sitne pojedinosti, njegov je razum žurio naprijed sustižući nevidljivog bjegunca i važući njegove mogućnosti i namjere.

Bilo je opasno ako ti je takav čovjek na tragu. Jordan je znao da mora izmisliti nešto što će ih odvesti s njegova traga.

Prije svega mora krenuti prema određenom i jasnom cilju koji se nalazi izvan ovog područja. Daleko prema sjeverozapadu postojao je prijelaz preko rijeke, jedan od malobrojnih na Coloradu. Taj cilj mogao bi izgledati logičan Lantzu i ostalim jer je put mimoilazio naseljena mjesta koja izbjegava svaki bjegunac. Jordan je odlučio da uvjeri progonioce da je upravo to njegovo odredište.

Kada prijeđe dobar komad puta, na tvrdom terenu naglo će skrenuti i nestati. Ako to ne uradi, oni će izbiti ispred njega i postaviti mu zasjedu.

Poveo je konja niz jarugu. Prema zapadu nizale su se visoravni razdvojene klancima. Svi su bili laki za uspon, ali svaki od njih mogao je postati klopka. Mogao je jahati kilometrima, da bi na kraju zaključio kako nema izlaska.

Morao je pronaći stazu kojom su se služili Indijanci i na kojoj je vjetar brisao tragove.

Jordan se umorno povio u sedlu. Njegov je konj jedva podizao noge. Znao je da životinja crpi posljednje zalihe izdržljivosti. Čak i taj divni pastuh, posljednji od divljih konja koje je uhvatio, bio je slomljen paklenim tempom i teškim terenom. A uz to bili su noć i dan bez vode.

Jedva vidljiv trag srndaća izlazio je iz vododerine i vodio uzbrdo. Jordan je napustio debeo sloj pijeska, u koji su kopita duboko zapadala, i skrenuo konja blagom uzbrdicom.

Gotovo cijeli sat uspinjali su se ogoljelom padinom koja je samo tu i tamo bila pokrivena jednim čupercima oštrem travom i ponekim bodljikavim grmičkom. Trag srndaća vodio je ravno, krivudajući tamo gdje se ispriječilo veliko stijenje. Zaustavivši konja da načas predahne, Jordan se ogledao.

Bio je zapanjen dužinom puta koji je uspio prevaliti. Greben je ležao mnogo kilometara iza njega. Zar je našao jedini prolaz kroz taj bedem?

Ipak, položaj u kome se nalazio nije ga mogao radovati. Znao je koliko je nemoćan. Bio mu je prijeko potreban odmor, voda i vrijeme da bi prebolio ranu.

Bilo mu je savršeno jasno kakvi su mu ljudi na tragu. Nemilosrdni, neće napustiti gonjenje sve dok ga ne vide mrtvoga pod svojim čizmama. Poznavali su ovaj kraj a bilo ih je mnogo. Sve su prednosti na njihovoj strani.

Trag koji je ostavio u lavi bio je svakome vidljiv. Međutim, dok se kretao kroz vododerinu nije bilo tako.

U glavi mu je tutnjalo. Usta su bila suha a usne ispucale i krute. Započela je groznica. Rana mora da je zaprljana i teško će izbjeći zapaljenje. Šake kojima je pridržavao uzde postale su neizrecivo teške.

Konj je izbio na visoravan. Jordan ga je zaustavio i ogledao se. Osjećao je vjetar, bilo mu je hladno.

Daleko dolje malen oblačić prašine vukao se među plavim brežuljcima. Našto dalje još jedan pa još jedan.

Konj je sam krenuo naprijed. Visoravan se protezala u nedogled ispresjecana samo ponekom stijenom, kržljavim cedrovima i rijetkim omorikama. Ponegdje je bilo žućkaste trave, na nekim mjestima vjetar je očistio sve do glatke kamene podloge. Konj se kretao polako i uporno.

Trace Jordan premetao je po ustima kamenčić da bi olakšao muke koje mu je zadavala žeđ. Do sada je dva puta sjahao i vukao se uz konja da bi ga koliko-toliko poštedito. Nije se moglo znati u kom će mu času zatrebati svako zrnice snage i brzine koje je životinja još posjedovala.

Teturao je nekoliko kilometara i pao.

Dugo je ležao bez snage. Vjetar mu je nosio prašinu u oči a konj ga je s vremena na vrijeme gurnuo njuškom. Kada se Jordan podigao na koljena, njegov je um lutao između bunila i jave. Slabe ruke uhvatile su remen stremena i on se osovio na noge. Kako se uspeo u sedlo, to nikada nije saznao. Konj je bez zapovijedi krenuo naprijed.

Sunčane zrake podizale su sa tla valove vrućeg zraka varajući Jordanov zamućen pogled. Pojavila su se prva priviđenja. Osjećao je da je kraj vrlo

blizu. Ako sada padne, više neće moći na noge, a pogotovo ne u sedlo. Bespomoćno će ležati i čekati da dođu i ubiju ga. A uradio je samo ono što bi uradio i svaki drugi. Uradio je što se moralo uraditi.

Stari Bob Sutton bio je mrtav... prostrijeljen je pao u prašinu, a njegovi sinovi i unuci neće stati dok ne pronađu i ubiju Jordana.

Prije nekoliko dana bio je bezbrižan lovac na divlje konje. Zajedno s Johnnyjem Hendrixom sjeo je za partiju faroa očekujući dobitak. Kada su napustili kockarnicu, u njihovim džepovima nije bilo ni prebijene pare. Lutajući prema zapadu opazili su stado divljih konja. Tragali su za njima mjesec dana prije no što su uspjeli uhvatiti desetak u prosjeklini. Pripitomili su i dresirali jednoga po jednog i udarali im svoj zajednički žig JH, Jordan-Hendrix. Sve su to bile dobre životinje, bolje no što bi se itko mogao nadati da će pronaći u stadu divljih konja. Odlučili su da uhvate još nekoliko životinja. Jordan je uzeo posljednja tri dolara i pošao u najbliže mjesto da pronađe kupce za konje i nabavi nešto namirnica.

Barmen u Durangu posudio mu je nešto novaca za namirnice. Jordan se odmah vratio u logor.

Međutim, logora više nije bilo, a nije bilo ni konja. Ograda je bila porušena. Pokraj vode ležao je Johnny mrtav, sa četiri metka u tijelu. Njegov je revolver nestao.

Poslijepodne je bilo vruće i bez daška vjetra. Sunce je pržilo smeđu zemlju, a oko mrtva tijela već su se sakupljale muhe. Četiri metka! Tko god to uradio, ništa nije htio prepustiti slučaju. Ali, čini se da nisu ništa znali o Jordanu.

Tamo gdje se duže zadržavao poznavali su ga kao tihoga i mirnog muškarca. Neki su govorili da je brz na oružju, drugi da čita tragove poput Apaša. Činjenica je da je bio jedan od onih koji ostaju na nogama kada ga protiv volje uvuku u tučnjavu. U Tascosi je ubio čovjeka koji ga je nazvao lažljivcem, ustrijelio je i četiri Indijanca koji su mu postavili zasjedu južno od Adobe Wallsa. A u Ruidosu neki je revolveraš poginuo zbog pogrešne

procjene. Ali Trace Jordan bio je tih i miran čovjek.

Još se jednom sjetio svega što se dogodilo prošlih dana.

Šest jahača pronašlo je njihovo logorište. Sklonili su se u grmlje da bi proučili situaciju.

Mora da je bilo oko podne. Probušena kanta za vodu ležala je nedaleko od Johnnyjeva tijela, a prevrnutu tava u još toploj žeravici. Prišli su jašući polako. Johnny je upravo zagrabio vode i vraćao se prema vatri. Začuvši ih zastao je i okrenuo se.

Jordan je uporno tražio ubojice koji su sakrivali trag jašući kroz potoke. Gubeći vrijeme ipak je uvijek iznova pronalazio prekinute nastavke i nakon nekog vremena dobro je poznavao otiske svih šest konja i ponekog jahača. Proučavao ih je na mjestima gdje su se odmarali i jeli i polako saznavao nešto o njihovu ponašanju i temperamentu.

Jedan od šestorice često je pušio, ali tek što bi zapalio, nervozno je odbacivao cigaretu. Drugi je nosio meksičke ostruge s velikim zvijezdama koje su ostavljale duboke tragove kada bi čučnuo na pete.

Nakon tjedan dana traganja Jordan je ujahao prašnjavom cestom u Tokewannu. Oko jedinog puta sabile su se drvene kućice s lažnim fasadama, a nekoliko ih je bilo i od gline. Čovjek koji je ljenčario pred salunom raširenih se očiju zagledao u žig Jordanova konja i naglavce jurnuo unutra.

Jordan je prebacio uzde preko grede za vezivanje i ušao u salun. Ali unutra nije bilo muškarca koji je maločas ušao. Trace je zatražio piće i pogledao trojku koja je kartala. Jedan se čovjek oslonio na šank. Jordan je pogledao njegove ostruge.

— Jeste li za piće? — upita Jordana.

Bio je mlad, gruba izgleda, očito kauboj. Kada su čaše bile napunjene, podigao je svoju i zagledao se u Jordana: — Za sretan nastavak vašeg putovanja.

Ispili su, a Trace tiho reče:

— Ostati ću ovdje neko vrijeme.

— Moj je savjet — nasmijao se mladić — jašite dalje. Jordan je znao da nije daleko od cilja. Čovjek pred salunom iznenadio se ugledavši žig JH, a to je značilo da nešto zna o Hendrixo-

vu ubojstvu. Ili je bio jedan od ubojica, ili njihov prijatelj. Prolazeći kroz salun vjerojatno je nešto rekao ovom kauboju.

— Ukradeno mi je nekoliko konja — reče Jordan — a prijatelj je ubijen. Slijedim ubojice.

Mladić se nije smješkao. Ispio je i posljednju kap, odložio čašu i odmakao se od šanka:

— Koliko vam je zemlje potrebno?

Jordan je čekao objašnjenje, a njegove oči nisu propuštale ništa od onoga što se događalo u prostoriji.

Ljudi za stolom prekinuli su igru, pažljivi i napeti.

— Napolju možete dobiti šest tisuća kilometara — reče kauboj — ovdje samo dva metra.

Dugotrajna potraga nije stižala njegov bijes, već je pojačala mržnju prema ubojicama i kradljivcima. Povio se naprijed, velik, nesalomljiv, usamljen vuk, iznanađajući svu opasnost koja se u njemu krila. Zapanjen tom promjenom i uplašen, mladić je odstupio za korak.

— Igram do kraja — reče Jordan — A karte su podijelili oni.

Okrenuo se i brzim je koracima izašao. Istog časa ugledao je velikoga snažnog starca koji je prilazio jašući na sivcu. Onom istom sivcu kojega je Trace sam pripitomio. Posvetio mu je mnogo vremena. Nakon riđana na kome je jahao, to je bila najbolja životinja u stadu.

Starčevu glavu pokrivala je bijela griva a pogled mu je bio ohol i zapovjednički. Kada je sjahao, u njegovim je pokretima bilo nešto dostojanstveno.

Žig na sivcu bio je prerađen. Sada je to bilo SB, a posao je bio odlično obavljen.

Čovjek je opazio Jordanov pogled i zastao:

— Što je? Tražiš li nešto?

A Jordan je imao pred očima Johnnyjevo tijelo koje je ležalo u blatu kraj potoka.

— Tražim čovjeka koji mi je ukrado ovog konja. Moj je. Uhvatio sam ga, pripitomio, i žigosao sa JH.

Vatra je zaplamtjela u očima starca.

— Tvrdiš da sam kradljivac konja?

Obišao je životinju da bi se suočio s Jordanom. Nosio je revolver privezan uz nogu.

— Ja govorim o konju kojeg jašete. Taj je konj ukraden.

— Ti si prljavi lažljivac!

Kada se ruka spustila na kundak revolvera, Trace Jordan ga je prostrijelo kroz želudac. Pogledavši preko zadimljene cijevi obratio se dvojici prolaznika:

— Pridite tom sivcu i podignite lijevu bisagu. Obojica. Naći ćete deset centimetara dugu bijelu brazgotinu.

Našli su brazgotinu.

— To nije važno — reče jedan od te dvojice. — Možda je konj vaš, ali starac nije kradljivac. Smjesta odjašite, ili će vas objesiti.

Trace se zagledao u oči umirućeg čovjeka.

— To je moj konj — ponovio je — a mojeg su prijatelja ubili kada su konja ukrali.

Vrijeme kao da je stalo dok je starac podigao glavu i pokušao govoriti. Ali onda mu je krv navrla na usta i on je umro. U tom kratkom trenutku Jordan je nešto saznao. Starac mu je povjerovao.

Netko je kriknuo:

— Oborio je Boba Suttona! Ustrijelo je Boba.

Kroz sva vrata na ulicu su prokuljali ljudi.

Trace se bacio u sedlo i jurnuo širokom cestom. Iza njega progovorili su revolveri, ali ga nisu pogodili.

A sada se nalazio visoko na suncem obasjanoj visoravni i umirao u sedlu. Pred zamagljenim očima lelujali su se plavetni vrhunci i crni klanci.

Mustang se iznenada zaustavio podigavši glavu.

Jordan se mučno okrenuo pretražujući okolinu, ali nigdje nije bilo ničega živog izuzev usamljenog lešinara. Nigdje pokreta, ništa neuobičajenoga... a onda je ugledao tragove.

U prašini je prepoznao tragove srndaća i tragove lisice.

Vodili su prema ivici ravnice i tamo nestajali. Zašto bi to trebalo biti značajno? Njegov se mozak mučio s tim problemom, a mustang je nestrpljivo zamahnuo glavom. Jordan je zatresao uzde, konj koji je cijeli svoj život pro-

veo u planinama smjesta je krenuo za tragom i na ivici ravnice opet stao.

Na strmoj padini vidjela se staza prema kojoj su vodili tragovi. Namrštivši se Jordan je pokušao savladati strašnu glavobolju i razmišljati. Trag jedne lisice ne znači ništa. Niti trag srndaća. Ali dva traga životinja koje baš ništa ne privlači jednu drugoj mogli su značiti vodu. A taj miris vode mogao je privući i konja.

Usprkos stanju u kome se nalazio, Jordan je shvatio da se njegov konj, naučen na divljinu i tek nekoliko tjedana pripitomljen, mogao kretati takvom stazom. Krivi korak mogao je značiti i smrt u kanjonu dubokom nekoliko stotina metara. Ali ova je staza možda vodila do vode i života. Uostalom, što može izgubiti? Nastavi li dosadašnjim pravcem, samo je pitanje sati koji ga dijele od smrti.

Počeo je govoriti konju.

Načas i sama preplašena opasnom stazom, životinja se trgla natrag nakostriješene grive i podignutih ušiju. Ali uvjeravanje jahača i neizdrživa žeđ učinili su svoje. Unutrašnji je stremen grebao o stijenu, a vanjski je visio iznad provalije. Ali mustang je, oprezno polazeći fina kopita, polako silazio stazom koja je zapravo bila samo izbočina tvrdega kamenitog sloja. Nakon dvadeset metara staza je na jednom mjestu prelazila u plato širok tri metra.

II

Jordan je zaustavio životinju i oprezno se spustio na zemlju. Onda je pošao natrag, na sve četiri, suviše nesiguran na nogama da bi se usudio ustati. Vrtoglavica... Došavši do vrha počeo se vraćati natraške, brišući čuperkom trave tragove i propuštajući kroz prste tanak mlaz prašine koji je sve pokrivao. Došavši do konja koji je nestrpljivo čekao, nekako je uspuzao u sedlo.

Sakrivena nadvitom stijenom staza je postala još opasnijom. Na jednom mjestu sastojala se od plosnatog kamena koji je olabavio u svom ležištu, ali

velik konj spretno ga je prešao. Njišući se u sedlu Jordan je jedva bio svjestan opasnosti.

Nakon jednog kilometra staza ga je iznenada dovela do malene zaravni odozgo zaklonjene koso nadvitom stijenom. Bila je obrasla travom a njene ivice gustim granjem manzanite koje ju je sasvim zaklanjalo od pogleda s druge strane kanjona. U podnožju stijene Jordan je nazreo ruševine.

Konj je ubrzanim korakom krenuo prema ruševini... i Jordan je začuo divan zvuk tekuće vode.

Htio je sići, ali je tresnuo s konja u travu i odmah počeo puzati prema malenom bazenu u kamenu gdje se skupljala voda koja je nailazila iz pukotine u stjenovitom zidu. Kada se napio ledene vode. Jordan se prevrnuo na leđa i pokušao razmišljati.

Hoće li oni pronaći ovo mjesto? Ne, to ne bi bilo lako čak ni Jacobu Lantzu. Visoravan je bila kamenita, a vjetar je izbrisao tragove u prašini. A ništa osim tragova nije ih moglo dovesti na ovo čudesno sakruto mjesto.

Opet je pio osjećajući kako hladna voda polako prodire u isušeno tkivo. Nakon toga je ustao i rasedlao konja pustivši ga u gustu travu.

Potrebna mu je vatra... suhe šibe koje neće davati dima. Ruševina će sakriti plamen... Potrebna mu je vruća voda da očiti svoju ranu. Mora...

Osvijestio se mnogo kasnije. Nije čuo ništa osim žuborenja vode. Bila je noć i bilo je hladno.

Dopuzao je do sedla i prtljao po kopčama i čvorovima sve dok nije oslobodio pokrivače. Umotavši se u njih drhturio je, a glava ga je užasno boljela, mnogo više od rana. Usne su mu bile ispucane od groznice... Daleko gore jedna velika zvijezda blistala je na crnom nebu.

Jordan je osluškivao žuborenje vode. Morao je biti oprezan... oprezan. Možda su njegovi neprijatelji daleko, ali u tišini noći zvukovi se čuju vrlo daleko. A u zoru bit će svugdje oko njega, trideset ili četrdeset naoružanih i krvi žednih muškaraca. U zoru će pripaziti na stazu s puškom u ruci.

Bol je grizla njegov bok poput gladnog štakora. Rana nije bila velika i opasna, ali trebalo ju je očistiti. Njegove su oči potražile osamljenu zvijezdu

i zadržale se na njoj sve dok nije zaspa. Malena žuta lisica pojavila se na stazi i radoznalo promatrala neželjena gosta. Onda se mirno napila i otišla. Jedan se kamenčić otkotrljao u dubinu.

A gore, na visoravni, vjetar je zavijao, lomio kržljave grane i poigravao se logorskim vatrama progonitelja. Čagalj je zavijao prema mjesecu. Divlja kakofonija glasova pomalo je zamrla, primirio se i vjetar, ljudi su pozaspali. A na izbočini stijene voda je žuborila, a ranjeni je čovjek tiho stenjao u snu.

Dan je proživio između bunila i svijesti. Odmah nakon svanuća Jordan je čuo visoko iznad sebe udarce kopita, a poslije su se jahači vratili sporijim tempom. Privukao je pušku i tiho ležao promatrajući stazu. Ako je pronađu, neki će umrijeti.

Nije imao ništa protiv tih ljudi, izuzev one šestorice koja su bila ubila Johnnija. I progonioci i progonjeni bili su vođeni istim zakonom... zub za zub. Jordan je imao vode i dvije stotine metaka. Hrane nije imao, pa je mogao birati da umre od gladi ili od rane.

Nije smio ležati na jednom mjestu želi li ostati budan. Puzao je naokolo, pio, umakao lice u hladnu vodu i polako uz samu ivicu izbočine, sakupljao suhe grančice. U ruševinama je pronašao staru glinenu posudu, napunio je vodom i postavio na granje. Ipak se nije usudio pripaliti vatru. Skinuo je povoj i pregledao ranu. Bila je upaljena i zastrašujuća.

Nije je uspio oprati. Dok je razmišljao kako da to uradi, opet je izgubio svijest... Kada je otvorio oči glava ga je boljela a rana neizdrživo pekla. Želio je piti, ali nije se osjećao sposobnim da otpuže do vode.

Njegova su osjetila zabilježila pokret tamo gdje ne bi trebalo biti nikakvih pokreta. Osluškivao je svjestan opasnosti, pokušavajući shvatiti uzrok tom tihom, tajanstvenom šuštanju... ženske suknje! Ali to je bilo smiješno!

Osjećao je da mu je hladno i udobno. Iako je rana još uvijek boljela, bila je to blaža, tupa bol. Glava mu je još uvijek bila užasno teška i nije želio otvoriti oči. Nešto hladno dotaklo je njegovo čelo. Ukočio se bojeći se da

će tog osjećaja nestati. Opet je nastojao shvatiti odakle dolaze nepoznati zvukovi. Možda je to groznica... ili predznak umiranja?

Ali voda je žuborila kao obično, a riđan je čupao travu... Povjetarac je šuštao granama manzanite. To je sve bilo u redu. Ali nije bilo u redu što osjeća miris sasvim blize vatre. Ne otvarajući oči pokušavao se sjetiti kamo je odložio revolver. Nije imao nijednog prijatelja na stotine kilometara unaokolo. Svi ljudi i životinje bili su mu neprijatelji.

S njegova čela nestalo je osjećaja svježine, a onda je osjetio kako nečiji prsti otkopčavaju opasač, zatim i košulju. Prsti su nježno dotakli ivice rane, a onda su na nju položili nešto umirujuće i toplo.

Naglo je otvorio oči i iznad sebe ugledao kameni svod. Onda je polako okrenuo glavu. Uz njega je klečala žena. Sve što je u prvi čas mogao vidjeti bilo je glatko smeđe rame s kojeg je skliznula jarko crvena bluza. Po leđima se prosulo pravo bogatstvo sjajne crne kose.

Opet bulazni, pomislio je. Na ovom mjestu nije se mogla naći nikakva žena. Njegovo skrovište nalazilo se daleko od svakoga ljudskog naselja. Ali žena je okrenula glavu i pogledala ga.

Oči su joj bile velike i tamne, zasjenjene dugim trepavicama. U tom prvom pogledu Jordan je pročitao ženstvenost i mekoću... ali samo načas. Pogled se ukrutio i ona ga je skrenula u stranu.

— Kako se osjećate?

Bilo je to izgovoreno brzo, gotovo grubo, ne odajući jesu li njeni osjećaji prema ranjeniku prijateljski ili neprijateljski.

Nekoliko je puta uzalud otvorio usta, tek tada su njegove usne uspjele oblikovati prvu riječ:

— Dobro.

Odmorivši se, oprezno je mahnuo glavom prema rani premazanoj nekom masti.

— To je dobra stvar...

Ničim nije pokazala da je čula njegove riječi. Polako je ustala i pošla do ivice, i tamo, sakrivena granjem od pogleda odozgo, promatrala dno kanjona. Jordan je osluškivao, ali ništa nije čuo. Nakon nekoliko minuta žena mu je prišla.

Bila je pripalila malenu vatru da bi zagrijala vodu. Sada je gurnula još nekoliko grančica u žeravu. Nije bilo dima ni mirisa.

— Lijepo — prošaptao je — lijepo od vas...

Naglo se okrenula prema njemu.

— Uradila bih to i psu! — rekla je oštro i odbojno.

I kada je skidala premaz s rane, njeni prsti kao da su izgubili prijašnju nježnost. Pa ipak, Jordanu se svidalo kako njena kosa pada preko golog ramena, kako se grudi nadimaju i žive pod tankom tkaninom. Ali crte njena lica ostale su hladne i odbojne.

— Ako saznaju da ste mi pomogli, naći ćete se u neprilici — upozorio je.

— U životu uvijek ima neprilika.

Nije imao snage za razgovor pa je spustio glavu na pokrivač i zagledao se u stijenu iznad sebe. Mora da je zaspao. Kada je otvorio oči nije više bilo. Pepeo je bio hladan. Rana je bila premotana, lice i ruke umivene.

Nije mogao baš ništa uraditi. Zapravo je bio zadovoljan što se od njega ništa ne traži. Mogao je samo razmišljati o djevojci. Tako su prolazili dugi sati u tišini, koju bi prekidao samo brik dalekog orla. Bila je nježna dok je vjerovala da je onesviješten... ali onda se njeno ponašanje naglo izmijenilo. To nije imalo smisla... Ali zar je njena prisutnost na takvom mjestu imala smisla?

Nije postavljala pitanja, ali nije li baš to bio znak da je znala što se događa? Bila je uredna, odjeća nije bila zaprljana od dugotrajnog putovanja. Znači, nije mogla dolaziti izdaleka. A ako je živjela u blizini, Suttonovi su je morali poznavati. Pomisao na Suttonove podsjetila ga je na oružje.

Podigavši se na lakat vidio je da je sedlo smješteno u neposrednoj blizini i na njemu puška. Oba njegova revolversa ležala su u futrolama i nadohvat ruke. Put kojim je došao na ovo mjesto sada je bio prekriven sasušenim grančicama, tako da bi ga nečiji dolazak morao probuditi. Ta djevojka, ma tko ona bila, zacijelo nije voljela Suttonove.

Ali, pitao se, kako je dospjela ovamo ako se na visoravni nalaze gonjoci? Pomisao na još jedan mogući prilaz njegovu skrovištu zabrinuo ga je.

Ako ga poznaje djevojka, onda ga vjerojatno poznaje još netko. Prvi put od svoga dolaska smogao je snage da pažljivo razgleda izbočinu.

Onaj dio zaravni koji je bio izložen suncu bio je obrastao gustom travom, a bilo je i nešto grmlja i pokoje stablo. Tamo gdje je sada ležao nisu mogle stići sunčane zrake, ali ni kiša, osim kad je nošena jakim vjetrom. Bilo je dovoljno trave za jednoga konja ako se boravak suviše ne produži.

Uz njega na pokrivaču ležao je duhan. Sa zahvalnošću je smotao cigaretu i pripalio. Ta je djevojka mislila na sve.

Djevojka! Mogla je biti Indijanka, ali ne iz plemena Apaša. A to je bila njihova zemlja. Crte njena lica nisu bile svojstvene Indijankama. Možda je Španjolka, da, Španjolka! Iako je s ove strane granice živio vrlo malen broj meksikanskih obitelji, za sada je to bio jedini odgovor.

Bilo je toplo. Ugasio je opušak i opet legao. Kapljice znoja tekle su mu niz lice. Usta su bila gorka. Poželio je popiti, ali nije imao dovoljno snage da otpuže do udubine.

Nikakav zvuk nije poremetio tišinu poslijepodneva. Tek kada su se spustile prve sjene večeri, kopita jednog konja zabubnjala su kamenom visoravni. Zvuk je polako zamirao u daljini.

Maria Cristina čula je jahače kada su prvi put naišli u dolinu. Toliko jahača nije ušlo u kanjon od časa smrti njena oca i oni su mogli donijeti samo nesreću. Kada se u ovoj zemlji sakupi tucet jahača i jaše zajedno, to je moglo značiti samo smrt.

Napustivši ovce prišla je svom konju, koji je bio privezan u sjeni, i iz futrole izvukla stari Walker Colt. Spustivši ruku sakrila je teški revolver u nabore suknje.

Nije pretpostavljala da bi jahači mogli biti prijatelji. Ne samo što je bila Meksikanka i što je gajila ovce, bila je i kćerka Pabla Chavera koji je umro na zapadnom ulazu u kanjon boreći se još i onda kada je krv ispicala posmrtna slova na kamenu pod njim. Slušajući topot mnogobrojnih kopita mogla je čak zamisliti lica jahača. Samo je Sutton-Bayleasov ranč mogao držati toliko kauboja.

— Juanito! Ostani uz ovce!

Jedanaestogodišnji dječak bio je vrlo nalik na oca i ni po čemu nije podsjećao na starijeg Vincenta. Djevojka je pošla naprijed kose razasute na vjetru, znajući kakvi su ljudi koji dolaze. Zastala je namrštena i sama na putu.

Možda su to isti ljudi koji su ubili njena oca i natjerali ih u ovo divlje mjesto. Budu li pronašli ranjena stranca, koji je ležao gore na stijeni ubit će i njega.

Bila je to divlja zemlja. Kada bi cijele obitelji bile istrijebljene, nitko ne bi upitao zašto. Pogine li, samo će se neki muškarci u Tokewanni zapitati gdje je tamnoputa djevojka koja je pokatkad navraćala u grad i prolazila ulicom opuštene kose, a bokovi su se ljuljali u blagom ritmu izazivajući luda maštanja.

Prošla je godina dana kako je dobila posljednju haljinu. Sama je preradivala i prekrajala stare krpe. Prije tri mjeseca posljednji je put bila u gradu gledajući u trgovinama lijepe stvari koje nije mogla kupiti.

Voljela je ići u grad. Muškarci su je gledali i tu i tamo nešto rekli, a žene bi stezale usne, okretale glavu i odlazile s bijesom u očima. Bila je to »ona Meksikanka«. Bile su joj zavidne i mrzile je samo zato što su se muškarci okretali za njom. A ona je namjerno izazivala. Možda ih je sve mrzila, ali je bila žena. I oni su je prezirali, ali su je željeli. Među onima bljedunjavim i beznačajnim ženama, njena je tamnoputa ljepota bila upadljiva. Znala je to i uživala u tome. Znala je da svi ti muškarci moraju osjećati nešto od vatre koja je u njoj plamtjela. Podigla je glavu... Druge su žene imale lijepe haljine, a ona je imala sebe. Bila je Maria Cristina!

III

Pojavili su se na zavoju puta jašući u sabijenoj grupi. Jahali su korakom i zastali na pet, šest metara od djevojke. U grupi je bilo deset muškaraca. Sva lica bila su poznata.

Najgori od njih bio je Jack Sutton, mlad, lijep i nagao. Bezobraznim pogledom polako ju je odmjerio od glave do pete i nasmijao se:

— Svaki put kada te vidim izgledaš sve bolje, Meksikanko! Tako mi boga, jednog ću dana...

— Jednog dana! — Njen je prezir bio očit i snažan poput udarca bičem. — Jednog dana netko će te svesti na pravu mjeru... a ta je vrlo mala!

Ne obraćajući pažnju na njega, okrenula se Benu Hindemanu:

— Što hoćete?

Ben Hindeman nije mario za budalaštine. Niži od vitkog Suttona, bio je snažan, nabijen muškarac široka lica uvijek obrasla tamnim čekinjama:

— Jesi li vidjela ranjena bijelca na izmorenom riđanu?

— Nikoga nisam vidjela. Tko bi dolazio ovamo?

Sutton ju je promatrao plamtećim očima i ona je znala da je želi. Znalački ga je izazivala svakim pokretom svog tijela rasplamsavajući njegovu strast. Bila je Meksikanka, čuvala je ovce i usudila se da ga izaziva. Sutton je bio izvan sebe od bijesa i želje.

— Ako ikoga vidiš — rekao je nastojeći da glasom ne oda osjećaje — pošalji onog derana od tvog brata po nas. Ili bolje... ja ću svratiti... sam! — Opet ju je odmjerio. — Vjerujem da ti je potreban muškarac.

Napokon je svrnula pogled prema njemu:

— A tko bi bio taj muškarac? — upitala je polako i podrugljivo. — Ti?

Bijes je izobličio njegovo lice:

— Ti, ti prljava...

Mamuznuo je konja, ali Maria Cristina podigla je naoružanu ruku i opalila.

Mlaz plamena koji je liznuo iz cijevi prestravio je životinju koja je odskočila u stranu. Na uhu Jacka Suttona pojavila se ružičasta mrlja i briznula je tamna krv.

Djevojka je država napeti revolver i promatrala svoju žrtvu:

— Idi, slijedeći put neću promašiti.

Izbezumljena izgleda Jack Sutton je dotakao uho i pogledao prste natopljene krvlju. Lice mu je bilo samrtno blijedo.

Oči Bena Hindemana zasjale su radoznalošću dok je pažljivo promatrao djevojku.

— Da tvoj konj nije odskočio — reče Suttonu — sada bi bio mrtav.

— Da, da, Ben — progovorio je Sutton tihim glasom. — Ubila bi me. Ta prljava pastirica bi me ubila.

Hindeman se nasmijao i okrenuo konja, ostali su ga slijedili. Jack Sutton se okrenuo u sedlu:

— Drži revolver pri ruci, vratit ću se!

Kada su nestajali iza zavoja, jedan je jahač podigao ruku na pozdrav. Bio je to Jacob Lantz.

Djevojka je iz džepa izvukla metak i ubacila u praznu komoricu. Ako je Lantz pronašao tragove sve dovde, tada je ranjeni čovjek bio u opasnosti. Lantz je bio čudan, nezgrapno građen, postariji, više nalik na životinju no na čovjeka. Nikada se nije prao i neprekidno je lutao divljinom poput zvjeri.

Što je to mogao uraditi čovjek da su ga slijedili čak dovde? Jedini razlog koga je mogla smisliti bio je da je ubijen jedan od Suttonovih.

Toga jutra jahači su još dva puta prošli u blizini izvora. Iz onoga što je načula, djevojka je zaključila da pažljivo pretražuju sve kanjone.

— Što to ovi ljudi traže? — upitao je Juanito mašući palicom.

Okrenula se prema dječaku i njene su se oči ispunile toplinom. Kada su Suttonovi jahači otišli, otkrila ga je iza stijene sa spremnom puškom. Bio je sve sličniji ocu.

— Traže jednog čovjeka — odgovorila je.

— Neće ga naći!

— Možda neće — rekla je.

Niz klanac jahao je mladić u iznošenoj kožnoj odjeći. Konj je bio jadan i mršav poput jahača. Bio je to njihov brat Vicente, visok i mlad čovjek prestrašena lica.

Gledala ga je ne osjećajući bratsku ljubav, samo se pitala kako to jedan sin može biti tako malo sličan ocu. Vicente je mogao povući revolver brže od bilo kog muškarca, možda brže i od Jacka Suttona koji je do sada ubio jedanaestoricu ljudi. Ali Vicente nije ubio nikoga, niti će to kada uraditi. Bio je slabić, bez hrabrosti.

— Što traže ovdje? — upitao je. — Koga traže?

— Bojiš se? — upitala ga je podrugljivo.

— Ničeg se ne bojim! — uzviknuo je glasno. — Zašto bih se trebao bojati?

— Zašto? Ne znam zašto. Ali znam da se bojiš. Ti se svega bojiš.

Juanito nije izdržao:

— Maria Cristina je pucala u gospodina Suttona.

Vicente je bio zapanjen.

— Pucala si u... jesi li ga pogodila?

Slegla je ramenima:

— Samo u uho. Zato što je konj odskočio.

Vicente ju je promatrao bez riječi. Sve će ih otjerati u smrt. Nisu imali mnogo, ali do sada nisu dirali u njih. Zašto ih je izazivala? Ne valja se miješati u posao gringosa.

Vicente se sjećao trenutka kada je našao tijelo svog oca. Obožavao je oca. Bio je snažan i ponosan čovjek. Pa ipak, usprkos svemu, lovili su ga, ulovili i ostavili mrtva među stijena. Zar bi on, Vicente, imao bilo kakve šanse protiv njih?

Smrknuto je promatrao ivice stijena nad kanjonom nadajući se da će uskoro uhvatiti onoga koga traže. Možda je to bilo kukavički, ali bio je živ, sunce je bilo toplo a povjetarac tako prijatan. Želio je živjeti.

— Nadam se da će ga naći — rekao je glasno. — Onda će otići.

Maria Cristina ga je pogledala i polako izgovorila:

— Ti si budala.

Zaustio je da bijesno odgovori, ali je radije okrenuo konja i odjahao ukočen od uvrede. Zar ona ne zna da je Vicente sada glava obitelji? Govoriti mu na taj način! Ali što da radi kada je zapravo ona vodila obiteljske poslove, a on se nje bojao.

Cristina je gledala za njim, ali njen je mozak bio već zabavljen nečim drugim. Gdje bi se mogao skloniti ranjenik da ga ni Jacob Lantz ne može naći? Nije se mogla sjetiti mjesta koje bi bilo prikladnije od udubine na stijeni. Ni Lantz ne može pronaći čovjeka koji ne ostavlja tragove. Bude li tiho i mirno ležao u udubini, bit će siguran. Ali mora biti oprezan, vrlo oprezan!

Maria Cristina je odavno znala za to mjesto i ponekad se tamo sklanjala kada je željela biti sasvim sama. Indijanci koji su tu nekada živjeli vrlo su

pažljivo izabrali to mjesto. Bilo ga je vrlo teško pronaći.

Ona je nabavila prve ovce, brinula se za podmladak, striženje i prodaju vune. Ona je natjerala muškarce da izgrade čvrstu zidanicu debelih stijena, koju je namjestila. Sama je pošla u San Francisco po namještaj preostao iz njenog braka.

Kada je navršila petnaestu udala se za mlada kauboja, Amerikanca. Kad je poginuo otac pošla je s mužem u Nevadu u Virginiju City. Tamo su se iznenada obogatili pronašavši srebro, ali bogatstvo upropasti mlada čovjeka. Odao se piću i kocki i na kraju poginuo izišavši pijan na dvoboj. Maria Cristina vratila se obitelji donoseći samo obiteljski ponos i uspomene na kratke dane vedrog života u Nevadi i San Franciscu.

Kada se po drugi put popela na izbočinu, gotovo nevidljivim putem koji je završavao iza ruševina, Jordan je bio budan. Nekoliko mekih koraka, šuštanje suknje, i našla se uz njega. Ženstvenim pokretom spustila se na koljena i položila do njega još vruću posudu.

— Jedite... nemam vremena za razgovor.

Bacio se na hranu dok je ona odmotala povoj i pregledala ranu. Više nije bila tako upaljena. Ovlažila ju je i omotala čistim povojem.

Kada je pojeo, odnijela je posudu do vode i oprala je. Onda se vratila i položila na pokrivač malenu maramu u kojoj je bilo nekoliko tvrdih pogačica i suhog mesa.

— Ne palite vatre — upozorila je. — Tragaju za vama.

Htjela je ustati, ali on uhvati njenu suknju. Pogledala ga je smrknuta lica.

— Tko ste? Odakle ste došli?

— Jesam li ja vas to pitala?

— Želim znati kome moram biti zahvalan...

— Nema zbog čega.

— Recite mi bar svoje ime.

Nije odgovorila. Strpljivo je čekala da ispusti kraj suknje. Ustala je i pošla, a on je gledao za njom.

— Prekrasni ste — reče joj.

— Suviše govorite... spavajte.

Ali kada je došla do ruševine, zastala je. Nije se okrenula, već je promrm-ljala:

— Maria Cristina.

Otišla je. Osluškiavao je hoće li čuti njene korake, ali kretala se tiho, kao pravo dijete prirode. Dolazeći ovamo stavljala je život na kocku. Za njegove gonioce, bit će neprijatelj, a ne žena.

Jacoba Lantza trebalo se bojati. Bio je brđanin, jedan od tragača koji su radili za vojsku kada su se vodile velike borbe s Indijancima. Bio je vrlo iskusan lovac i traper. Dugo je živio među Indijancima, ali ne samo kod Uta, iz kojeg je plemena poticala njegova majka, već i s Navajosima i Apasima. On će paziti na djevojku znajući da je neprijatelj Suttonovih i živi u blizini mjesta gdje se zameo trag bjeguncu. Jacob Lantz bio je čovjek koji je više nagonom no inteligencijom donosio ispravne zaključke o pokretima svojih žrtava.

— Maria Cristina.

Poluglasno je izgovorio ime osluškujući zvuk vlastitih riječi. Španjolka, vjerojatno. A kretala se poput Indijanke, bilo je u njoj ponosa svojstvenog i Indijancima i Španjolcima.

Opet je pregledao oružje. Ni ovdje nije bilo sigurnosti. Opasnost mu se mogla sručiti na glavu svakog časa. On, doduše nije ostavljao traga, ali djevojčin odlazak i dolazak nije mogao ostati neopažen.

Hrana koju je ostavila mogla je potrajati nekoliko dana bude li je štedljivo trošio. Tako će i uraditi jer nije mogao predvidjeti kada će je ponovo vidjeti. I hoće li je ikada vidjeti.

Iako je vjerovao da je put dobro sakriven, činjenica da je njegovo skrovište nekome poznato, zabrinjavala je. Ako ga pronađu, neće moći pobjeći. Moći će samo ubijati, sve do trenutka kada i sam ne bude smaknut. Nadao se da će doći dok bude spavao.

Legao je nauznak i promatrao stijenu. Bio je vrlo slab, svaki ga je pokret izmorio. Proći će dani i tjedni prije no što bude sposoban za jahanje. A to je bilo dugo, suviše dugo. Još jednom, po tko zna koji put, sjetio se Marije Cristine.

S vremena na vrijeme čuo bi daleke jahače u klancu ili gore na visoravni. Promatrao je sve duže sjenke i čekao da se pojavi usamljena, velika zvijezda koju je upamtio prošle noći.

Tek su se večeras pojavile dvije. Jedna visoko na nebu, a druga nešto niže. Ali to je bila logorska vatra njegovih gonilaca na visoravni, s druge strane kanjona.

Jacob Lantz bio je jedan od onih koji su se nalazili uz tu vatru. Nalazio se tamo i Jack Sutton i pet-šest drugih jahača. Svi su bili umorni, a stariji među njima i ljutiti. Za mlađe bila je to dobrodošla promjena u monotoniji kaubojskog posla. No svi su bili odlučni. Samo je Jacob Lantz bio obeshrabren.

Prvi put nakon mnogo godina izgubio je trag i nije ga više mogao pronaći. Jordan mu je izmakao, ili je pobjegao s teritorija, ili se negdje sigurno sakrio.

Trag je naprosto nestao. Čak se nije moglo sa sigurnošću ustvrditi gdje je prekinut. Sutton nije vjerovao da se Jordan uopće dokopao visoravni. Hindeman je bio sklon da se s time suglasi. Međutim, Lantz je bio siguran da se Jordan uspio popeti na visoravan, iako to nije mogao objasniti. Na platou je otkrio samo dva svježja otiska, ali ni za jedan od njih nije se moglo sa sigurnošću ustvrditi da pripadaju progonjenu čovjeku.

IV

Jordan je izgubio mnogo krvi. Pa ipak se nije zaustavljao u kretanju i cijelo to vrijeme nije izgubio glavu. Naprotiv, mogao je razumno odlučivati o daljim postupcima. Takav je čovjek bio opasan.

Lantz nije znao baš ništa o njemu. Ali iz tragova i načina kretanja shvatio je da se bjegunac dobro snalazi u divljini i prikriva svoje tragove. A nije se služio uobičajenim načinima, niti je ponovio ono što je već jednom uradio.

Područje na kojem su se nalazili bilo je jedno od najdivljijih na granici između Novog Meksika i Arizone na sjeveru, te Sonore i Chihuahue na jugu. Pojila su se mogla nabrojiti na prste, pa je pojas širine stotinjak kilo-

metara u dubinu meksičkog teritorija bio naseljen.

Nekad su ovdje plamsali neprekidni sukobi, ali na kraju je samo Pablo Chavero ustrajao u borbi protiv okorjele čete Sutton-Bayless, da bi i on bio savladan. Preostala je njegova obitelj... Ako je progonjeni Trace Jordan mogao dobiti pomoć, to su bili oni.

— Vicente je prava kukavica — reče Mort Bayless.

— Ali djevojka nije — nasmije se Hindeman.

— Morali bismo otkriti ako mu pomaže — reče Joe Sutton. — Ovdje se ništa ne može sakriti.

— Kako to da nismo otkrili njega?

Lantz nije slušao razgovor. Razmišljao je o djevojci. Ona nije voljela ni jednog gringa, u to je bio siguran. Ali možda ih nije mrzila. Ako je bilo koga mrzila, bili su to svi koji su pripadali ranču Sutton-Bayless. Da li je ta mržnja dovoljna da stavi na kocku sve što ona i braća posjeduju i da se suprotstavi Suttonu?

Bila je... zaključio je Lantz.

Morao je promatrati djevojku. Vicente je već bio prilično zabrinut. To je jasno odavao njegov nemir i neprestano ogledavanje i pretraživanje brežuljaka. Netko bi mogao povjerovati da Vicente nešto zna i krije, ali Lantz je naslutio istinu. Vicente se naprosto bojao. Dok su Suttonovi jahači u blizini, svakog časa može doći do neprilika.

Lantz se smjestio u grmlju, na ivici visoravni. Ponio je svoj dogled i pratio kretanje oko kuće. Bio je neizmjereno strpljiv. Kada je bio na tragu, dani nisu ništa značili. Njegova pažnja nije slabila, osjetila nisu propuštala.

U sumrak je promatrao kako Maria Cristina i Juanito dovode stado o ubore, u blizini kuće. Nahranjeni su veliki psi ovčari. Dim se lijeno dizao iz dimnjaka.

Izišao je Vicente da nacijepa drva. Lantz je gledao kako se sjekira podiže i spušta, a zatim bi do njega dopro i zvuk udarca. Sunce je obojilo vrhunce purpurnim tonovima a doline ostavilo u polutami. Jacob Lantz je pripalio lulu i čekao. Sada bi bilo vrijeme...

Ali ništa se nije dogodilo. Sjene su postale dublje, kanjoni tamni, borovi

crni. Maria Cristina je izišla i Lantz se uspravio poput krvosljednika koji je našao svjež krvavi trag. Ali ona je samo provjerila zasune na oborima i vratila se unutra. A onda je kanjon utonuo u tamu. Samo su se vidjela još dva osvijetljena prozora. Noć je bila sve hladnija.

Možda se prevario. Možda ništa ne znaju. Pod zaštitom tame mogao bi prići bliže kući.

U sumrak Jordan odbaci pokrivač i polako, na sve četiri, krene prema ivici čistine. Sakriven zidom visokog grmlja zagleda se u kanjon.

Prvi put se našao u prilici da procijeni svoj položaj. Ispod njega klanac je bio širok jedva tričesetak metara, ali uskoro se proširivao. Četiri do pet kilometara dalje izlazio je na široku ravnicu na kojoj su Sutton-Baylessovi napasivali svoja goveda.

Chaverova zgrada ležala je u sredini najšireg mjesta u klancu. Ispaša je bila dobra i gusta i svi su obronci bili obrasli dobrom travom.

U jednom času Jordanu se učinilo da je na visoravni, s druge strane kanjona, opazio neki pokret. Dugo je promatrao to mjesto, na kraju je zaključio da se zabunio. Ležao je i promatrao dok tama nije zgusnula, ne znajući da nasuprot njemu leži Jacob Lantz i također promatra. Natjeran hladnoćom vratio se pod pokrivač. Dugo je ležao bespomoćan, iscrpljen puzanjem. Tek je mnogo kasnije sakupio snage za jelo. Prožvakao je jednu tortilu i malo suhog mesa. Jeo je polagano, mrvu po mrvu, ne samo zbog slabosti već i zato da bi što dulje potrajalo.

Djevojka je bila u velikoj opasnosti što dolazi ovamo. Nije želio da zbog njega stavlja glavu u torbu. Bilo je jasno da Suttonovi vjeruju da se nalazi negdje u blizini, inače bi progonioci bili daleko. Kako će dugo Jordanovo skrovište ostati neotkriveno? Hoće li biti dovoljno da se netko sa suprotne strane uvjeri da postoji udubina pa da dođu provjeravati. Ili da netko zapazi njegov pokret... Čini se da se Maria Cristina nadmeće u lukavstvu s Jacobom Lantzom, a to nije bila ravnopravna borba.

Bude li opet došlo do bježanja, njegov je riđan mogao ostaviti bilo koga

drugog konja. Međutim, kanjon je bio pod paskom, a Jordan se nije osjećao sposobnim za dugotrajno i naporno jahanje. I ne samo što ne bi izdržao već ne bi pronašao ubojicu Johnnija Hendrixa, niti bi mogao naplatiti cijenu ukradenih konja.

Probudio se u praskozorje. Jeo je i napio se na izvoru. Onda je malo vježbao rukama, nogama, na kraju šakama i prstima da bi im vratio gipkost. Kada se sunce podiglo, premjestio se na obasjan dio zaravni da bi se ugrijao. Pokušao je dopuzati do ivice doline, ali bio je suviše slab.

Njegov veliki riđan pasao je u podnožju nadvite stijene gdje je trava bila najbunija, a tamo ga ni on nije mogao vidjeti.

Dan je polako odmicao...

Mast kojom je djevojka pokrila ranu smirila je upalu. Rana je bila čista i crvenila je nestalo. Iako je još uvijek boljelo, tkivo oko nje nije više bilo tako osjetljivo na dodir.

Jordan izvuče dvogled iz bisaga. Bila su to jaka stakla koja je kupio u vojničkoj postaji i služio se njima pri traganju za odbjeglom stokom i divljim konjima. Proučavao je visoravan nasuprot svom položaju, a zatim i kanjon, pokušavajući upamtiti što više pojedinosti. Kada je prijepodne poodmaklo, na suprotnoj je stijeni spazio časovit bljesak.

Iako se mjesto nalazilo znatno iznad njegovoga, bilo je još uvijek visoko iznad ovaca. Dugo je promatrao tražeći potvrde svojim sumnjama, da bi na kraju zaključio da se opet zabunio. Možda je zec pomakao komad kreme na na putu prema dolini.... tamo nije bilo ničega.

Tada opet!

Više je naslutio no vidio gotovo neprimjetan pokret. Usmjerio je dvogled na mjesto koje je do tog časa tako pomno proučavao.

Tamo nije bilo skrovišta. Jedino bi neka udubina mogla prikriti čovjeka a da to odozdo ne bude vidljivo. Sve do onog časa, naravno, dok se čovjek ne pomakne. A taj više nije mogao ležati nepomičan, pa se u Jordanovu vidokругu pojavio mršav stariji muškarac oštih crta lica. **Jacob Lantz!**

Jordan je spustio dvogled ne usuđujući se usmjeriti ga ravno u lice toga čovjeka. Takvi su ljudi posjedovali nagon koji ih je upozoravao na opasnost prije no što bi je mogli uočiti.

Maria Cristina nalazila se uz stado. Dječak je prikupljao suharke koje će zavezati iza sedla i naveče ponijeti kući.

Da li je ona znala za Lantzov položaj na obronku? Jordan se pokušao dosjetiti načinu kako bi je upozorio a da u isto vrijeme ne oda svoj položaj. Znao je da je to neizvedivo. Mogao je ležati i čekati vjerujući u djevojčin zdrav razum.

Pokušao je ocijeniti udaljenost od svog položaja do mjesta na kome se skrivao Jacob Lantz. Dvije stotine metara? Vjerojatnije tri stotine, pa i više.

Privukao je pušku i provjerio da li je metak u cijevi. Nanišanio je ocjenjujući vjerojatni pad putanje metka. Nije bilo lako gađati prema dolje, iako se pri tome povećavao domet metka.

Dva puta je Maria Cristina naglo ustala i počela brzo hodati. Svaki put se Lantz brzo pomakao u svom zaklonu da bi je mogao držati na oku. Međutim, ona je jednom prikupila drva, a drugi put je ubrala neko zelenje, vjerojatno povrće. Vrativši se, sjela bi u duboku sjenu nasuprot stijeni na kojoj se skrivao Lantz. Kada je opet ustala, pošla je ravno pod tu stijenu gdje je Lantz nije mogao vidjeti.

Kako tamo nije imala baš nikakva posla, Jordan se zamislio nad njenim postupcima. Iznenada se dosjetio. Maria Cristina je znala da je Lantz promatra pa ga je namjerno mučila!

Tragač nije mogao vidjeti djevojku, a to mora da ga je žderalo. Zar u tom času nije mogla biti u društvu s progonjenim čovjekom, upućivati mu znakove, ili skrivati hranu za njega?

Lantz je postao nemiran, a djevojka je mirno sjedila pod stijenom i nešto šila. Prošlo je samo nekoliko minuta, i onda je dojahao mladi Meksikanac na šarenom konju. Bio je to djevojčin brat Vicente, iako to Jordan tada nije mogao znati.

Vicente je zaustavio konja pred sestrom i čekao da ona progovori. Ne dočekavši reče:

— Još su ovdje.

Nije odgovorila. Maria Cristina voljela je brata, ali nije podnosila njegov kukavičluk.

— Znaš li gdje je?

— Tko? O kome govoriš?

— O čovjeku koga traže. O nekom Jordanu.

— Odakle bih ja to znala? Do ovog časa bilo mi je nepoznato i njegovo ime.

Vicente ju je zabrinuto promatrao. Nije bila jednostavna poput Rose, njegove žene koja je potjecala iz plemena Navajo. Rosini postupci bili su mu jasni, kao što je mogao razumjeti i postupke njihove majke. Ali ova ovdje... Maria Cristina, bila je drugačija. Možda zbog toga što se udala za onoga gringa i otišla u grad. Ali nije li uvijek bila čudna?

Kada bi odlazili u Tokewannu, izazovno je podizala bradu i čudno lelujala kukovima izazivajući muškarce. To nije bilo dobro. Možda će jednog dana biti natjeran da ubija zbog njenog ponašanja. Zašto ne bi našla muškarca, udala se i smirila. Žena bez muškarca je nitko... ništa!

Ona je morala nešto znati o muškarcu koga su lovili. To ga je naprosto sledilo. Kada bi Jack Sutton ili Ben Hindeman pronašli da pomažu ranjena bjegunca, poubijali bi ih sve, svakog pojedinog. Ili samo Mariju Cristinu.

Ako pokušaju, on, Vicente, morat će se boriti. A on to nije želio. Bio je sam protiv mnogih.

Maria Cristina pogađala je misli svog brata. Pogađala je čak i što se događa u glavi Jacoba Lantza, od ranog jutra kada je otkrila da se nalazi na stijeni. To nije bilo teško. Već u toku noći bila je sasvim sigurna da Lantz mora doći na položaj odakle će osmatrati kanjon. Trebalo je još pronaći njegovo skrovište. Budući da je poznavala svaki metar kanjona i okolnih obronaka, to nije bilo teško.

Za sada to nije bio suviše težak problem. Ranjenik je imao vode i hrane za još dva dana.

Kada ga je prvi put ugledala pomislila je da je mrtav. Da ga je onako ostavila, sada bi zaista bio mrtav i nikome ne bi zadavao glavobolje. A bio je gringo.

Ništa joj nije značio. Nije voljela Amerikance, pogotovo ne one koji su dolazili sa sjevera. Samo je njen muž... bio je vrlo dobar čak i kad je bio pijan. Uvijek ljubazan prema Mariji Cristini. Čak i sada, prisjećajući se svih njegovih mana, još ga je uvijek cijenila.

Onaj gore, na stijeni, taj nije bio kukavica. Sjetila se njegova oružja. Mnogo upotrebljavano i dobro održavano. Hlače su mu bile izlizane na mjestu gdje je bio revolver. Taj je čovjek živio sa svojim oružjem.

O njemu nije morala brinuti. Kad malo ojača odjahat će i više neće znati za njega... Sretan mu put!

Vicente je bio nemiran i zabrinut. Meškoljio se u izlizanom sedlu i napokon smotao cigaretu. Sunce mu je grijalo leđa i to mu je prijalo. Nije znao da ih promatraju, iako je to očekivao. Počeo je uvlačiti dimove suviše brzo i suviše duboko. Maria Cristina podigne glavu i pogleda ga.

— Suviše brineš, Vicente. Ti... koji si tako brz i dobar na revolveru. Bolji si od Jacka Suttona.

Vicente je bio tako osupnut da je okrenuo konja i odjahao. Cristina ga je prvi put u životu pohvalila. Ali... bolji od Jacka Suttona? Ne... ne, to nije moguće. Međutim, njene riječi nije mogao zaboraviti.

Te noći i cijeloga narednog dana Jordan je mirno ležao odmarajući se i prikupljajući snage. Jeo je, pio i spavao. Kada bi bio budan, razmišljao je o djevojci. Bila je hrabra i ponosna, a to je moralo ostaviti utisak na muškarca pa ma kako se odbojno odnosila prema njemu.

U sumrak drugog dana tri su se jahača pojavila na ulazu u klanac. Vjerojatno su uputili neki znak jer je Jacob Lantz izišao iz skrovišta i uputio se prema njima. Jordan ih je promatrao, ali bez dvogleda, jer su mu kose sunčane zrake svijetlile ravno u lice pa bi ga odbljesak stakla otkrio.

Stado ovaca krenulo je prema kući. Jordan je pažljivo promatrao okolicu, ali djevojke nije bilo!

Lantz je završio razgovor i krenuo natrag. Jordan je privukao vinčesterku. Ako Lantz vidi da je samo dječak sa stadom...

U tom času stari se tragač okrenuo i vratio prema jahačima u namjeri da im još nešto saopći. Jordan nije spustio pušku, ali u tom je času zašušalo iza njega i on se naglo okrenuo. Bila je to Maria Cristina raširenih očiju i ubrzana daha. Položila je na pokrivač maleni zamotak hrane i okrenula se da ode, kada on uhvati njenu ruku.

Pokazao je jahače.

— Požuri! Vidjet će da te nema!

Njen ga je pogled hladno odmjerio.

— Bojiš se da će te pronaći? Ili da više neće biti nikoga da ti donesi hranu ako me ubiju?

— Ne lupetaj! — rekao je kratko.

Naglo se okrenula.

— I budi oprezna — nastavio je. — Bila bi šteta... ti si prekrasna žena, Marija Cristina.

Pogledala ga je dugim pogledom, zaustila da nešto kaže, ali je ipak otišla bez riječi.

Lantz je nestao, a jahači su se okrenuli i odjahali. S puškom u ruci Jordan se primakao ivici zaravni. Znao je što će uraditi ako Lantz opazi djevojku i slijedi je. Ubit će ga.

* * *

Te noći, već se bilo sasvim smračilo, prvi put je stao na noge. Služeći se puškom kao štapom koraknuo je dva puta i morao sjesti. Poslije je učinio još dva koraka.

Ovce su već bile u torovima, a Juanito u kući, kada je došla Maria Cristina noseći kantu izvorske vode. Iznutra je čula ljutite glasove. Jedan je bio Vicentov. Njegovo je lice bilo rumeno od bijesa kada je ušla.

Majka joj je uputila zabrinut pogled svojih tamnih očiju. Iznenadeni djevojčinim dolaskom svi su šutjeli.

Vicente ju je mrko gledao dok je visoko podignute glave prelazila prostoriju da bi oprala ruke. Majka je počela donositi hranu na stol. Juanito se igrao svojim nožem. Soba je bila osvjetljena svijećama i vatrom s ognjišta. Bila je to golema prostorija

koja je služila i kao dnevni boravak i kao kuhinja. U kući su postojale tri spavaonice i salon, koji je uvijek bio prazan.

Vicente je dugim koracima mjerio sobu. Iznenada se okrenuo prema sestri:

— Sve ćeš nas upropastiti! Kriješ tog čovjeka!

Cristina ga je hladno pogledala:

— Ti si lud.

Zagledao se u nju, izvan sebe od bijesa, zaustio da nešto kaže, ali radije je izletio iz kuće zalupivši vratima. Tko zna za što je sposoban dok je u takvu stanju. Srećom nije znao za skrovište na stijeni. Čak ni Juanito nije znao...

Vicente je zapravo imao pravo. Njena pomoć ranjeniku sve ih je dovodila u opasnost. Pa ipak, ona ga je pronašla samoga, ranjenog, gotovo na umoru, i zar je mogla a da mu ne pomogne?

Vicente se začas vratio u kuću, sjeo za stol i naglim pokretima počeo jesti.

— Nemaš prava na to! — uzviknuo je iznenada. — Gdje je?

— Ne znam o čemu govoriš.

Vicente je skočio na noge:

— Znaš, znaš! — vikao je. — Skrivaš tog čovjeka! Nosiš mu hranu!

— Pa da i jest tako, što onda?

— Spalit će nam kuću i pobiti ovce!

— A što bi ti uradio? Da li bi se borio?

Vicente ju je pogledao razrogačenim očima:

— Borio bih se! — odgovorio je.

— Dobro... ja se borim već sada.

Preko volje nastavio je jesti. Zatim je ustao i bez riječi napustio sobu. Na vratima je zastao. Cristina ga je pogledala. Mlad, visok, suviše mršav, u iznošenoj, jadnoj odjeći. Osjetila je bol u grudima... to nije bilo pravo... Vicente nikada nije imao prave mladosti, bezbrižnog jahanja, živopisne odjeće, nije udvarao djevojkama. Izrastao je preplašen, i osamljen, dječak u zemlji stranaca. Stoga nije čudo što je postao takav kakav jest.

Nije imala prava navlačiti nesreću na vrat porodice. Imali su dovoljno nepravilika. Nad njihovim glavama uvijek se nadvijala sjenka straha.

Zašto bi morala pomagati čovjeku na stijeni?

Zato što je bio neprijatelj ubojica-
ma njena oca? Kada ga je ugledala
nije na to ni pomislila. Vidjela je da
je ranjen...

Slušala je njegovo buncanje u kome
nije spominjao ženu. Ali zbog čega bi
to bilo važno?

U tom čovjeku bilo je nečega umiru-
jućeg i sigurnog, nečega što je donosi-
lo spokojstvo čak i usred ove pogibelj-
ne gužve. Ali i nečeg što ju je uznemi-
rivalo kao ženu. Maria Cristina se
namršti. Nije bila djevojčica koju
može uzbuditi svaki kauboj-lutalica.

V

A gore, u mraku, Trace Jordan opet
je krenuo poštapaajući se puškom. Ho-
dao je vrlo oprezno. Noću se i kamen-
čić može čuti vrlo daleko. Svaki neo-
bičajeni šum mogao je biti pogibeljan.
Opasao je revolver i vježbao izvlače-
nje vjerujući da će uskoro trebati si-
gurne ruke. Mogli su doći svakog
časa...

Pošao je do ruševina da razgleda
put kojim je dolazila Maria Cristina.
Našao je široku pukotinu u stijeni, uz
nju uzak puteljak.

Vratio se do izvora i dugo pio lede-
nu vodu. Kao da žeđ neće prestati.
Podigao se noćni povjetarac i Jordan
je nanjušio dim. Još su bili na straži.
Čekali su da pogriješi i oda svoje skro-
vište. Zar su imali razloga vjerovati
da je negdje ovdje? Ili je to bila intu-
icija starog Jacoba Lantza?

Riđan je bio nemiran. Popasao je
dobar dio trave i izbočina mu je mogla
pružiti hranu samo još nekoliko dana.
O pokušaju proboja za sada nije mo-
glo biti govora. Razmišljajući o tome,
Jordan je opet ustao i počeo vježbati.
Tko zna što ga čeka narednih dana...
ili sati. Bio je gladan, neprekidno gla-
dan. Možda je to bio znak oporavka?

Sistematski je proučio zemljište. Na-
slutio je i ono što nije mogao vidjeti.
Stvorio je sliku okolnog terena da bi
mu poslužila prilikom bijega. Ali i

sama pomisao da bi noću krenuo pu-
teljkom kojim je došao izazvala mu je
mučninu u želucu. A danju... danju bi
i on i konj bili otvoren cilj priljeplje-
n na stijeni i nadomak metku sva-
kog strijelca koji se kretao suprotnom
visoravni.

Što će biti s Marijom Cristinom?
Tako osamljenom, ponosnom i ispunje-
nom gorčinom? Njen je ponos iskazi-
vala svaka crta lica, svaki pokret. Nje-
na je odjeća bila otrcana, ali ponaša-
nje kao u kraljice.

Nije imao prava razmišljati o njoj.
Morao je tražiti način da ode odavde
jer je opasnost rasla svakom minu-
tom. Rana ga je najednom tako zabo-
ljela da se gotovo srušio. Spustio se
na koljena boreći se da dođe do daha.
Ako mu je jedan pokret mogao nanije-
ti toliko boli, tada je bijeg bio nemo-
guć.

S mukom se dokopao pokrivača i
odmah zaspao. Naglo se probudio.
Ruka je pograbila kundak revolvera.
Što ga je to probudilo? Uobičajeni
zvukovi noći ne bi ga uzбудili, njegova
je podsvijest bila na njih naviknuta.
Moralo je to biti nešto drugo, nešto
što nije pripadalo tihoj simfoniji noći.

Podigao se lagan povjetarac i zašu-
mio granjem. Sve je zamrlo u tišini...
znači opet bunilo. Uzdahnuo je i uvu-
kao u pluća noćni zrak, svjež i miri-
san. Zvijezde su visjele nad njegovom
glavom poput malenih svjetiljki. Bolje-
la ga je rana. Možda je to znak zacje-
ljenja.

Naglo je podigao glavu i počeo osluš-
kivati. Čuo je slab zvuk, nešto se po-
maklo dolje, u kanjonu. Slušao je na-
stojeći razlučiti zvukove... dolje je bio
netko na dvije noge.

Zadržao je dah. I oni isto tako
mogu čuti njega... ako ga već nisu
čuli.

Možda je govorio u snu, možda je
viknuo?

Dolje se nešto kretalo. Zar su traga-
či našli nit? Sigurno je da u mraku
ne mogu čitati tragove.

A zatim sve utihne. Negdje daleko,
u ravnici, kojot je zalajao prema
nebu.

• • •

— To nema smisla. — Joe Sutton smrknuto se zagledao u plamen. — Nemoguće je da čovjek nestane!

Ben Hindeman promućka prožvaka- ni duhan. On je pronalazio odgovore na polagan ali metodičan način. Hinde- man je bio čovjek u čije bi šake Jack Sutton ponekad predavao svoje uzde, a Joe je o tome imao sasvim oprečno mišljenje. Unatoč okrutnosti i brzini u rukovanju revolverom, Jack se bojava svoga nepokolebivog šogora.

— Izgubili smo ga — reče Mort Bay- less — na ovoj glatkoj visoravni, a bio je i ranjen. Nije mogao daleko!

U Prolazu ptice rugalice pod Jorda- novim mecima pao je Mortov brat. Sam Mort nalazio se zajedno s Jac- kom u grupi koja je ubila Johnnyja Hendrixa i uzela Jordanove konje. Baylessu nije palo napamet da bude zabrinut zbog Jordanove osвете... na- protiv, želio ga je ščepati da bi osve- tiio brata, ali i zato što je bio ubojica po prirodi.

— Ako se uopće uspeo na visoravan — reče Joe.

Za posljednja dva dana potraga se suzila na maleni prostor, što je Jacku Suttonu bilo i te kako drago. Dvojicu je kauboja poslao natrag na košnju, a treći jahač vratio se ženi koja je tre- bala roditi. Više mu nije bilo potrebno mnogo ljudi, a kada god bi oprezno opipao ranu na ušnoj školjki, poželio je da je ovdje sasvim sam. Imao je svoje, posebne planove. Hvatanje i ubi- janje Tracea Jordana bilo je u dru- gom planu.

Ben je bio jedan od onih koji su se željeli vratiti. Nije htio uznemirivati Meksikance. Da se nije radilo o Benu Hindemanu, ljudi bi povjerovali da se zaljubio u djevojku. Ali Ben se nika- da nije zaljubio. Bio je tako bezosjeća- jan da je to zabrinjavalo čak i Jacka. Iako polagan, Ben je na svoj način bio vrlo pametan.

Jacob Lantz napuni svoj lončić kavom:

— On je u blizini — reče.

— Vidio si ga? — trgne se Ben.

— Ne... ali, on je ovdje.

— Kako do vraga znaš ako ga nisi vidio? — razdraženo će Jack. Lantzo- va sigurnost išla mu je na živce.

— Ako Jacob kaže da je ovdje — reče Hindeman — onda je ovdje.

— Ne mogu objasniti — promrmljao je Lantz — ali osjećam da je ovdje.

— Ako je ovdje — Mort Bayless je proćakao vatru — onda to ovi Mexi moraju znati. Kažem da treba odjaha- ti dolje, uzeti djevojku i ...

— Tako nešto nećemo uraditi — Hin- deman ga čak nije ni pogledao.

— Ona ionako ne bi progovorila — reče Lantz.

— U mojim rukama bi progovorila — Mort će divlje. — Vidjeli biste!

— Ti si budala — reče Hindeman. — Možeš je ubiti, ali ona neće progovori- ti.

Lantz se povukao držeći u jednoj ruci lonac s kavom, u drugoj tanjur pun graha. Njegov se mozak mučio tražeći rješenje. Ranjenik, sam...

— Morao bi biti vrlo blizu — reče Hindeman. — Ako je živ onda jede, a ako jede, hranu dobiva od Meksikana- ca. Vicente jedini izlazi iz doline.

Jack Sutton ležao je na pokrivaču. Pridigne se na lakat i reče:

— Mort, sutra se ti i Joe prilijepite uz Vicentea. Kamo god pođe, vi za njim.

— To nas neće nikuda odvesti. Dje- vojka je glavna.

— Jack ima pravo, Mort — reče Hin- deman. — Drži se Vicentea. On je slab, neće izdržati. Prije ili kasnije uradit će nešto krivo, ili će progovoriti. Ne prisiljavajte ga, samo ga promatrajte tako da on toga bude svjestan.

Lantz je pomalo počeo upoznavati Jordana. Bjegunac je bio naoružan svim iskustvima potrebnim da se pre- živi. Kada ga napokon pritisnu uza zid, neće biti lako.

— Ja ću ga naći — reče Lantz. — A kada ga nađem, vi ga, momci, uhvati- te.

Pogledali su staroga ispijenog čovje- ka, žilavoga i opasnog, u prljavoj i smrdljivoj odjeći. Osjetili su porugu.

— Što to treba da znači?

— Neki od vas neće se vratiti kući. Onaj koga tražimo opasniji je od iz- gladnjela vuka.

Netko je prezrivo pljunuo, a Mort Bayless nestrpljivo se okrenuo. Jack Sutton je već otprije bio bijesan na Lantza, iako je znao da bez njega ne

bi došli ni dovde. Stari Bob Sutton držao je Lantza uza se, a Ben je nastavljao tradicijom.

Lantz se odvojio od ostalih i umotao u pokrivače. Promatrajući nebo, prelazio je metar za metrom okolnog zemljišta koje je tako dobro poznavao. Moralo je postojati neko skrovište, i to vrlo blizu.

VI

Jordan se probudio u ranu zoru. Njegova prva pomisao bili su čudni zvuci koje je čuo tokom noći. Morao je biti vrlo oprezan.

Kada se razdanilo pregledao je drugi ulaz na zaravan. Prosjecklina je bila tako uska da je krivi korak značio smrt. Ali dijete ili djevojka mogli su se provući.

Da li bi se konjanik usudio poći tim pogibeljnim putem koji se sastojao od kliske sipine. Vidio je divlje konje kako odabiru i opasnije putove da bi se domogli slobode.

Jordan je promatrao mladog Meksikanca. Pretpostavljao je da je brat Marije Cristine. Odjahao je uz klanac na šarcu. Kada je zakrenuo iza zavojaja, pojavila su se dva konjanika i polako pošla za njim.

Još su dva konjanika ujahala u kanjon. Došli su do kuće i sjahali. Znači, pazili su na svaki pokret Chaverosa. Neki muškarac iziđe iz grmlja i dugim koracima pođe prema Mariji Cristini. Opazila ga je i zastala. Stajala je ukočeno poput kipa.

Razgovarali su nekoliko minuta. Njene su kretnje bile odlučne i zapovjedne. Imala je fascinirajući izraz lica, koje je promatrao kroz stakla dvogleda. Oholost i divlja hrabrost.

Muškarac s kojim je razgovarala bio je Jacob Lantz, čovjek miran i uporan. Ali što god on rekao, djevojku to nije uzbudilo ni pokolebalo. Jordan je načas spustio dvogled i obrisao lice. Dan će biti vruć!

Morao je otići. Nije imao prava izazivati nevolje. Probit će se. Vratio se

do pokrivača i sjeo da bi dočekao tamu.

Počeo je drijemati. Na kraju je legao i zaspao. Probudio se naglo jer su njegova osjetila uhvatila neuobičajem šum. Nečujno je ustao držeći revolver u ruci i pošao prema ruševini. Znao je da ne smije pucati. Priljubio se uz ruševnu stijenu stopivši se s tamom... i čekao.

Isprva je čuo samo žuborenje vode, a onda lak šum kretanja, ubrzano disanje... njegove su ruke sunule naprijed tražeći grlo.

Prsti su zahvatili meso... borba je potrajala samo čas dok njegove ruke nisu napipale ženske obline.

— Maria Cristina?

— Pusti me!

Glas je bio miran i zapovjednički. Ali, tijelo koje je držao bilo je napeto. Protiv volje ju je isputio, ali nije se odmakao.

Odmakla se ona i ruke su mu pale niz tijelo. Čuo je kako ubrzano diše. Od uspona? Borbe? Ili nečega trećeg...

— Pomislio sam da je Lantz.

Nije odgovorila. Naslutio je miris parfema. Bio je tako slab da ga nije mogao pravo osjetiti. Nazirao je njen odlučni profil.

— Odlazim — rekao je. — Uvlačim vas u teške neprilike.

Nije odgovorila. Iznad visoravni na drugoj strani kanjona žmirkala je velika zvijezda.

— Bez tebe bih odavno bio mrtav...

Okrenula se prema njemu, ali lice joj je bilo u mraku. Šutjela je.

— Ti si žena koja korača uz bok muškarcu, Maria Cristina a ne iza njega.

— Previše govoriš.

— Možda... a možda i premalo.

Htio je još govoriti, ali nije pronalazio riječi. Inače se lako snalazio u ženskom društvu. Uz ovu djevojku nije mogao oblikovati ono što je osjećao.

Odnekud se javi noćna ptica, ali njen poziv osta bez odgovora. Osjećao je miris dima, čuo je vjetar koji se poigravao grančicama manzanite. Ali sve su to bili samo usputni utisci koje je nadjačala prisutnost Marije Cristine.

— Moraš ići.

— Moram... znaju da sam negdje u blizini.

Opet se zatvorila u sebe, a on nije mogao dokučiti razlog njene šutnje. Pošao je do konja i tako naglo uhvatio uzdu da je preplašena životinja odskočila. Čekao je da se konj primiri, onda ga je osedlao.

Podizanje teškog sedla još je jednom pokazalo koliko je slab. Rana ga je zaboljela i ostao je bez daha. Naslonio se na konja teško dišući. Smrknuo je zurio preko sedla u noć. Ako se iz ovoga izvuče živ, tada je imao više sreće no što zaslužuje.

— Nećeš moći gore...

— Da se spustim tvojim putem?

— Bilo bi lakše, ali i bučnije.

Zategao je kolan. Prihvatila je njegov odlazak. Sretna što je ga se može riješiti. U rukama je još uvijek osjećao njeno tijelo napeto i uzdrhtalo. Navre mu krv u glavu i on se naglo okrene posegavši u mraku za njom.

Ona ustukne, ali njegove su je ruke već obuhvatile. Borila se poput tigriće, no njegove su je ruke privlačile sve bliže. Iznenada je popustila, ali to nije bilo predavanje. Stajala je ukočeno, poput predmeta. Kada ju je pustio nije se ni pomakla.

— Ti si životinja.

Glas je bio dubok, i tih, ali nije odavao nikakvih osjećaja. Uzeo ju je u naručaj i počeo nježno ljubiti usta, obraze, vrat i ramena. Nije reagirala. Kada ju je po drugi put ispustio iz ruku, on je bio taj koji se odmakao teško dišući. Nisu govorili. Nije pokušala pobjeći, niti mu je ičim pokazala da joj je potreban.

Osjećao se izgubljen i bespomoćan. Želio je prodrijeti kroz njen oklop, ali ona ga nije hrabrila.

— Pođi kući — reče. — Otići ću noćas.

Polako podigne zavežljaj koji je maločas ispustila na zemlju.

— Ovdje je hrana.

Možda mu se pričinilo da je na ča-sak oklijevala, onda se okrenula.

— Maria Cristina!

Stala je, ali nije se okrenula prema njemu.

— Vratit ću se — rekao je.

Progovorila je kao da ga nije čula:

— Pođi uz kanjon, skreni u prvi široki kanjon slijeva. Predi ravnicu, na koju ćeš naići, pa još jedan kanjon i drugu ravnicu. Onda ćeš vidjeti veliku crvenu stijenu u obliku crkvenog tornja ispod koje je sasušeno stablo. Iza stijene je dobro skrovište. Odande, se, kada za to dođe vrijeme, lako može pobjeći u pustinju.

— Pridruži mi se tamo.

Učinilo mu se da je slegla ramenima.

— Zašto bih to uradila? Zar misliš da sam gringo? Ja sam Meksikanka.

— Dođi, Maria Cristina, želim te.

— Ti si lud.

Prišao joj je i ona je napola okrenula glavu. Pri svjetlu zvijezda mogao je vidjeti njeno lice i tamnu dubinu očiju.

— Vratit ću se. Dugujem ti više no što mogu platiti.

— Nema zbog čega.

— Ako ne dođeš do crvene stijene, vratit ću se po tebe.

— Bit ćeš ubijen.

— Ne... ali vratit ću se.

Opet je ispružio ruke, ali ona je koraknula natrag. Oči su joj sjale poput žeravica.

— Što ti misliš o meni? Da sam žena iz saluna koja će dotrčati na tvoj prvi poziv? Žena koju uzmeš kada zaželiš? Vjeruješ da sam došla ovamo jer mi je potreban muškarac? Ne, nije tako. Došla sam zato što si umirao... a moj je otac poginuo na stijenama, tamo dolje. Mislio si da sam jeftina žena. Možeš ići.

Mirno je čekao da završi, onda tiho reče:

— Vratit ću se po tebe, Maria Cristina.

— Ti si lud.

— Više znam o divljim konjima nego li o ženama — prizna. — Ti si divlja ždrebica.

Kojot je uputio tužaljku prema nebu, onda je osluškiavao njen odjek. Pokušao je opet. Usamljena velika zvijezda visjela je nad kanjonom poput svjetiljke.

— Čuo sam da u životu nekih muškaraca postoji samo jedna žena. Ti si ta žena... za mene.

— Ne.

Nježno je položio ruke na njena ramena i lagano je poljubio. — Tako je, samo ti još to ne znaš. Vratit ću se.

Otišla je ne okrenuvši se. Čuo je kako silazi niz prosjek. Ako su je pratili i čekali njega, znao je što će uraditi. Šiće će brzo, pucajući.

Trace Jordan je čekao dajući djevojci vremena da napusti usku stazu. Onda je povéo konja do početka prolaza. Sada je mogao krenuti.

Konj je lako mogao slomiti nogu, ali bio je to rizik koji je morao preuzeti.

Znao je kako su njegovi izgledi maleni. Mogao se okladiti jedan naprama milijun da neće stići dolje a da ga ne čuju. A oni dolje paze na svaki sumnjivi zvuk.

Njegovo tijelo nije još bilo spremno za oštro jahanje. Ali ljudi su ponekad bili i teže ranjeni pa su jahali, i to kako. Uostalom, on nije imao drugog izlaza. Pregledao je svu svoju opremu. Pokrivači smotani, sve je bilo dobro pričvršćeno. Hranu je ugurao u torbe pod sedlom. Pripasao je oba revolvra, a puška je ležala u navlaci sedla.

Osjećao je da se znoji. I sama pomisao na silazak izazvala je mučninu u njegovoj utrobi, usta su mu bila sasvim suha. Prikupio je uzde i čekao pažljivo osluškujući.

Tišina je bila potpuna... pa ipak je vjerovao da su dolje u tami i čekaju ga da siđe. Jesu li već uhvatili Mariju Cristinu?

VII

Lantz je pograbio rame Bena Hindemana i prodrmao ga. Vatra se ugasila. Bilo je vrlo kasno. Izmoreni ljudi tvrdo su spavali. Kojot je iznenada prekinuo zavijanje.

— Bene... probudi se.

Hindeman je otvorio oči i istog časa bio budan. Nakrenuo je glavu osluškujući, ali nije bilo neuobičajenih zvukova. Onda se okrenuo starom tragaču:

— Što je, Jake?

— Imamo ga, Ben, tamo je gdje ga želimo.

Hindeman je sjeo i počeo navlačiti čizme. Okus u ustima bio je gadan, glava teška. Bacio je pogled na zvijezde i znao koliko je sati. Osjećao se neugodno. Bilo je vrijeme da se svrši s tom pričom. Ionako im je oduzela previše vremena.

— Djevojka je bila kod njega. Izbočina na suprotnoj stijeni. Mora biti mnogo prostora tamo gore jer ima konja. Noćas će sići.

— Po čemu zaključuješ.

— Nagađam.

Lantz je sjeo razmišljajući.

— Ne, nije to samo nagađanje — promrmlja, — Djevojka mu je odnijela velik zamotak hrane. Dugo se zadržala. Ne znam kako je on dospio gore, niti gdje je zapravo to mjesto, ali znam gdje će se pojaviti.

Hindeman je ustao i nabio noge u čizme. Onda je oštro uzviknuo, a ispod pokrivača pojavile su se glave. Ljudi su se počeli brzo odijevati. Poneko je zagundao, ali nitko se nije bunio. Bilo je to gundanje premorenih ljudi kojima je naglo prekinut odmor.

Zapravo su bili zadovoljni. Željeli su završiti lov. Prvo uzbuđenje odavno je prošlo, sada su ustrajali samo zato što su morali, a i ponos im nije dopuštao da priznaju poraz.

— Probudio sam onu dvojicu na vrhu klanca — reče Lantz. — Ako prođe onuda, ščepat će ga. Druga je djevojka u donjem dijelu kanjona pokraj kuće Meksikanaca. U klopci je, ne može se izvući.

Jack Sutton navuče čizme i ustane. Bio je neobrijan i oštra brada nadražila mu je vrat i podbradak. Teško je podnosio što se danima nije mogao okupati.

Znači, djevojka... Koliko je puta bila tamo gore, s njim?

— Ta...! — iz njega su prokuljale psovke, ali to nije ublažilo gorčinu koju je osjećao.

Lantz ga nije ni pogledao, a Ben Hindeman je podigao svoje sedlo i pošao prema konjima. Ostali muškarci opasivali su revolvre, vadili puške ispod gunjeva i odlazili u tamu.

Krenuli su u nabijenoj skupini, a onda su se podijelili. Jack Sutton po-

šao je zajedno s Hindemanom. Kada obavé posao, on će se pobrinuti za djevojku. A Jordan... Sutton je osjećao kako ga u grlu steže grč mržnje, gadan osjećaj.

Trace Jordan nije se dugo zadržavao na ulazu u procijep. Petama je dotakao rebra životinje. Osjetio je kako konj oprezno iskušava sipinu i onda je brzo povlači.

— Hajde, Jed — prošapta Jordan i pojača pritisak koljena. Životinja je polako krenula naprijed, a pod njenim kopitima počelo se kotrljati kamenje.

Konj se poskliznuo i odskočio od ivice boreći se da uspostavi ravnotežu. Sada su silazili brzo, brže no što se to Jordanu svidjelo, ali veliki crveni konj odlično se snalazio na opasnoj stazi. Upravo je savladao jedan zavoj, kada odzdo odjeknu hitac.

Bio je to pucanj iz teškog revolvra... onda još jedan. Oba su ispaljena u blizini kuće. A onda je tutnjavu hitaca i kamenja koje se kotrljalo nadglasao krik. Ne straha ili boli, nego krik izazova.

Ona je pucala. Pucala je da bi privukla njihovu pažnju i omogućila mu silazak.

Konj je jurnuo niz posljednjih nekoliko metara sipine i oni su se našli na dnu. Ne zastavši ni časa, riđan je zagrabio koritom čvrsto nabijenog pijeska.

Jacob Lantz je čuo kada se počelo kotrljati kamenje. Tiho je opsovao znajući kakve je vrste čovjek koji se spušta tom stazom noću.

— Hajde, Ben — reče glasno. — On može samo uz klanac ili niz njega. Trećeg puta nema. Naš je.

* * *

Desno od Jordana tamna stijena kanjona zaklanjala je nebo. Nalazio se u blizini mjesta gdje je za dana opazio dva jahača.

Usporio je konja pa su se udarci kopita jedva čuli u pijesku. Ubrzo je začuo tihi razgovor i opazio neku sjenku. Udario je ostrugama i životinja je poskočila i udarila u puni galop.

Začule su se zaprepastene psovke, netko se bacio u stranu i zaviknuo, drugi je povukao revolver i opalio. Jordanovo oružje je progovorilo i izaz-

valo mnogostruku jeku u crnom klanacu.

Pucao je izravno u sjenku. Konj je grabio uz kanjon vratolomnom brzinom. Iza njega odjekivali su uzvici i pucnji...

Uspio je. Sada je iza sebe čuo mnogo konja i uzbuđen razgovor. Lijevo se otvarao ulaz u drugi klanac obrašao grmljem. Ali konj je pronašao prolaz. Bodljikave grančice udarale su ga u lice i ruke dok se životinja probijala kroz raslinje.

Klanac je bio osvijetljen mjesečnom. Kamenita, jedva vidljiva staza vodila je prema vrhu na visoravan. Drveće i grmlje ostavljalo je toliko prostora da se jedan jahač mogao kretati. Za desetak minuta Jordan se nalazio na visoravni, ali oni su mu bili na tragu. Čuo je zveket potkova o kamenje u klanacu.

Brzo se ogledao. Na samoj ivici visoravni ležao je golem kamen. Jordan je skočio s konja i naslonio se na stijenu.

Osjetio je lagan pomak. Uspravio se, bolje se namjestio i gurnuo. Stijena se lako zanjihala, premjestila za nekoliko centimetara i nagnula. Izbežumljen naporom, Jordan je iskolačenihi očiju usredotočio sve svoje snage u pete, koje su se nabile u zemlju, i u ramena, pritisnuta o stijenu. Kamen se opet zanjihao, premjestio, nagnuo. Jordan je gurao poput luđaka zaboravivši na ranu. Iznenada je osjetio užasnu bol. U tom trenutku kamen je pao u dubinu.

Jordan se spustio na koljena uvlačeći zrak širom otvorenim ustima osjećajući kako topla krv teče niz bok pa niz nogu. Znoj mu je zalio oči.

Ispod njega je kamen jurnuo nizbrdicom povlačeći za sobom lavinu zemlje i kamenja. Konji su užasnuto vrisnuli, odjeknule su psovke i uzvici, divlje komešanje. Onda je odjeknuo zaglušan tutanj, kratko šuškanje manjeg kamenja, zatim... tišina.

Stojeći na ivici visoravni, dok su mu se grudi još uvijek dizale i spuštale od napora, Jordan je iznenada osjetio kako ga ispunjava životinjski bijes. Raširio je ruke i zaurao tako da se njegov glas slio niz uzak klanac:

— Dođite, prokleti bili!

Polako se opustio i pošao do konja. Znojeći se i tresući od napora naslonio se na životinju da bi prikupio snagu. Vjerovao je da će progonitelji dobro promisliti prije no što se usude istim putem. Sjetio se krika umirućeg.

— Sami su to tražili — zarežao je. — Ukrali su nam konje, ubili mi prijatelja, htjeli su ubiti i mene.

A on je htio živjeti... Noć je bila hladna i tiha kako to samo može biti noć u pustinji... Želio je živjeti... Sjetio se ženskog tijela koje je dodirnuo, njenih tvrdih usana, tihog čekanja bez odbijanja ili pristanka.

Jahao je preko visoravni po blijedoj mjesečini, brzo i uporno, iako je bol razdirala njegovo tijelo. Jahao je sve sve dok se nije podiglo sunce, dok mu se nije učinilo da je cio svoj život proveo u sedlu, da je od rođenja bio gonjen i progonjen.

U sivoj izmaglici pred njim je izronila crvena stijena nalik na prst u čijem se podnožju zgrčilo sasušeno i polomljeno stablo.

Jordan je poveo konja kroz obruč gustog grmlja i našao se pred udubinom u stijeni koja je bila obrasla drvećem i okružena plitkim potokom. Trava je bila visoka i gusta, još mokra od rose. Stara kamena kuća oslonila se na stijenu poput premorena trkača. Stigavši do nje, Jordan povuče uzde.

Zateturao je do potoka, ispružio se u travi i dugo pio. Podigavši glavu iz vode ostao je ležati, a jutarnje je sunce grijalo njegova ramena i leđa tjerajući noćnu vlagu i hladnoću. Zatim je skuhaio kavu, pojeo tortilu i nešto suhog mesa pa zaspao.

Kada se probudio ptice su cvrkutale i skakale u grančicama, konj je trgao travu, a potok je žuborio preko kamenja. Polako je ustao i svukao košulju.

Rana se bila otvorila kada je pokrenuo kamen na vrhu klanca. Oprao je ugrušanu krv i ponovo je previo. Onda je proučio tragove koje je ostavio. Teren je bio uglavnom kamenit pa je otisaka bilo vrlo malo. Otkinuo je grančicu i izbrisao tragove nekoliko stotina metara.

Svaki sat zakašnjenja progonilaca bio je njegov sat prikupljanja snage. Hoće li biti toliko željni da ga se doče-

paju pa neće imati vremena potražiti Mariju Cristinu? Sada nije mogao ništa poduzeti. Znao je da se ljudi koji su bili sposobni pucati umirućem čovjeku u leđa, neće ni pred čime zaustaviti.

Tokom poslijepodneva Jordan je pronašao put za povlačenje iza svoja novog skrovišta. Zaštićena grmljem jedva vidljiva staza vodila je prema jugu. Ovo se mjesto moralo nalaziti vrlo blizu granice s Meksikom, ili ju je već prešao. Na sjeveru su se nalazili progonitelji, na jugu Apaši. Bio je to jedini izlaz koji mu je preostao.

Među progoniteljima bili su ubojice Johnnyja Hendrixa, iako je bilo i poštenih govedara. Jordan je želio osvetiti Hendrixa, a htio je i svoje konje. Ali ako ostane ubijanju neće biti kraja. Johnny je bio mrtav, ali je i četa Sutton-Baylessa izgubila nekoliko ljudi.

A tu je bila i Maria Cristina...

Pripremio je svoj prvi vrući obrok, skuhavši ga na bezdimnoj vatri od suhih grančica. Bio je nemiran i zabrinut. Što će uraditi djevojci? Istina, bio je tamo njen brat, ali što može jedan protiv svih njih? Smotao je cigaretu. Od progonitelja ni traga.

Ispod njega voda je tiho žuborila a neka je ptica brbljala u grmlju. Onda je negdje željezna potkova udarila o kamen.

Jordan je podigao pušku. Prešao je nekoliko metara do mjesta odakle je imao pregled nad stazom.

* * *

Vicente je sjedio za stolom kada je Maria Cristina izašla iz sobe. Iznenadila se ugledavši ga tako rano, ali je bez riječi prišla štednjaku. Voda je već vrila i ona je usula kave.

Vicente je podigao glavu.

— Danas se izvode ovce.

Okrenula se i pogledala ga. U jutarnjem svjetlu njegovo je lice izgledalo starije i mirnije. Takvoga ga se nije sjećala.

— Ja ću ih izvesti — rekao je.

— Ti?

— Moramo ih spasiti.

Stala je pred njega opuštenih ruku. Bili su sami. Tada je ugledala pušku naslonjenu na stolicu, oko pasa nosio

je još jedan pojas s mecima, pojas njihova oca.

— Misliš da će doći?

— Sigurno.

Okrenula se i vratila štednjaku. Razbila je jedno jaje i usula ga u posudicu pokušavajući srediti misli. Vicente je tog jutra bio drukčiji. Bio je muškarac. Pogledala je ispod oka svoga brata kojeg nikada nije razumjela niti je to pokušavala.

— Odvest ću ovce do Čvora — reče. — Tamo ih neće tražiti.

Sada kada je sve bilo jasno, Vicente se nije bojao. Djevojka se zastidjela. Stidjela se što je posumnjala u njega, stidjela se zbog toga što je porodicu dovela u opasnost.

Njegovo lice bilo je smireno i odlučno i ona je shvatila da se on nikada nije bojao. Samo je pokušavao zaštititi Chaverose od uništenja.

— Vicente... — Prvi put u životu pokušala je izgovoriti nešto nalik na molbu. — Vicente, on je bio dobar čovjek... nisam mogla dopustiti da umre samo tako.

Iz tanjura punog toplih tortila uzeo je jednu i slomio je:

— Glavno je da imaš svog čovjeka.

Vratila se do vatre. Otjerat će stado do Čvora! To je bilo najbolje mjesto... Suttonovi jahači mrzili su ovce poput svih govedara, ali ako ih ne budu vidjeli, neće ih se ni sjetiti. Chaverosi mogu izgraditi novu kuću ako im ovu spale, ali ovce su bile njihovo jedino bogatstvo.

— Povedi i ostale — reče.

— A ti?

— Njima je stalo do mene. Ne nađu li me ovdje, slijedit će nas.

— Ti si moja sestra. Ostajem.

— Idi... ja mogu s njima.

Vicente je oklijevao. Juanito je bio premlad, a majka je bez starije djece bila bespomoćna. Bio im je potreban. I njegova supruga Rosa... bila je to dobra žena, ali nije bila navikla odlučivati.

María Cristina je i prije izlazila na kraj s muškarcima i savladavala teške neprilike.

Sunce je bilo sasvim nisko kada ih je María Cristina ispratila. Juanito je

poveo stado, a iza ovaca išle su majka i Rosa s magarcima natovarenima mnogim potrebnim i mnogim ludim stvarima. Vicente je prebacio pušku preko ruke, a toga je jutra prvi put zavezao futrolu revolvera uz nogu. Stajao je mirno i šutke promatrao sestru. Onda promrmlja:

— Dođi...

— Hoću, Vicente.

Gledali su se suhih očiju. Među njima je bilo ljubavi, ali nikada vidljivih osjećaja.

— Vicente... sretno.

Naglo se okrenuo i pograbio jabuku sedla. Vinuo se na konja lakim i elegantnim pokretom kakav prije nije zapazila.

Okrenuo je glavu i pogledao je:

— Hoćeš li doći ili ćeš za njim?

— On je otišao. — Te su riječi izazvale u njoj čudnu prazninu kakve do sada nije osjećala. — Otišao je.

— Vratit će se. Takva se žena ne može napustiti.

Gledala ga je dok je odlazio. Njegov je kaput bio okrpan, čizme iznošene, pa ipak je bio pravi muškarac. Otac bi bio ponosan da ga vidi.

Dugo je gledala za njima. Stigavši na greben, Vicente podigne ruku na pozdrav. Nije se okrenuo. A onda mršavi poni otkasā iz njena vidokrugā.

Ušla je u kuću. Učinilo joj se da je strana, prazna i veća no inače. Oči joj se ispune suzama. Nakon mnogih godina ona prvi put zajeca. Preostalo je čekanje.

Što je uradila? Uništila je njihove živote zbog nepoznatoga gringa, čovjeka koji joj ništa nije značio, koga je jedva poznavala. Pamtila je čvrst dodir njegovih ruku, iznenadnu nježnost... oh, bila je luda, luda.

Lutalica, revolveraš, to je on. Što joj je rekao? Neka dođe za njim, ili će se on vratiti. Ako pođe za njim otkrit će njegovo skrovište. A on... ako se pokuša vratiti čeka ga smrt. Ali to nije važno. Što je uradila, uradila je. O tome više nije vrijedilo razmišljati.

VIII

Prala je posude kada je začula da dolaze. Brišući ruke o pregaču pošla im je u susret.

Bilo ih je devet i bili su prljavi, umorni od dugog jahanja i razdražljivi. Ugledala je Morta Baylessa... o njemu su se pričavale ružne stvari... Joea Suttona, Jacka Suttona. Nijednoga prijateljskog lica.

Jackovo je lice izražavalo razdraženost zbog neispravnosti. Bilo je zlo. Uz njega Ben Hindeman, miran i nepokolebljiv. Kao izliven od željeza.

— Kamo je otišao? — upita Hindeman izvukavši duhan. Počeo je motati cigaretu.

— Ne znam.

Nije ni pokušala tvrditi da ne zna o čemu je riječ. Ako ih ne može pobijediti bar im se može suprotstaviti ponosom.

— Vratit će se?

Slegla je ramenima.

— Zašto bi to uradio?

Joe iskoristi kratku šutnju:

— Nema ovaca, Ben. Mislim da su pobjegli...

Ben Hindeman gurne cigaretu među tvrde usne i zadičljeno je pogleda. Tako mu svega, ovo je žena! Ostala je sama da ih dočeka i stala pred njih... bez straha.

Razmišljao je o tome ne žureći. Ben Hindeman je bio temeljit i proračunat čovjek, nemilosrdan i hladnokrvan. Živio je za ranč. Stari Bob Sutton je mrtav, i sada je ranč pao na Benova leđa, kao što je Bob i predviđao.

Jacku Suttonu nije se to svidjelo, ali što je mogao? Od šezdesetak kaulboja koji su jahali za SB ranč, slijedilo bi ga samo osam ljudi, a nijedan od njih ne bi se otvoreno suprotstavio Hindemanu. Odlučan i neslomljiv, Ben je drobio sve što mu se našlo na putu, rušeći bez zlobe i užitka, jednostavno zato što mu smeta.

Ali sada je i on bio zabrinut. U djevojci koja je stajala pred njim bilo je hrabrosti, nečega opasnog. Nije bila nalik na njegovu suprugu koja je imala snage da podnese i izdrži. Snaga Marije Cristine bila je agresivna, iza

nje je stajao mozak. Ben je shvatio njene kvalitete koje Jack nije mogao dokučiti.

Ben Hindeman nikada nije odobravao bezrazložne pothvate. Ostavljao je Chaverose na miru. Bilo je bolje da mirno žive u svom kanjonu.

Jack nije mogao dokučiti da djevojka neće popustiti bez borbe, a samo nekoliko milja južnije žive Meksikanci koji će na njen poziv priskočiti u pomoć. Dobar dio SB ranča ležao je s onu stranu granice. U rukama ove djevojke ležala je snaga koja je mogla uništiti ranč... ako ona to shvati, ili ako je oni svojom grubošću natjeraju da to shvati. Isto takva opasnost, razmišljao je Hindeman, bio je uspješan otpor koji je Trace Jordan pružao golemom ranču. Taj je čovjek morao biti uništen.

— Zašto si ostala? — upitao je.

— Zašto bih otišla? To je moj dom. — U njenom je glasu bilo poruge i izazivanja kada ga je pogledala. — Bori li se ova četa i protiv žena?

Glas Morta Baylessa presjekao je tišinu:

— Daj mi deset minuta, Ben. Bič i ostruge otvorit će joj usta.

Ben Hindeman pogleda vrh svoje cigarete razdražen takvim riječima. Mort je uvijek bio nemilosrdan prema ženama. Svoju vlastitu je tukao dok nije pobjegla i nikada se više nije vratila. Mort je pošao za njom... možda se zato nikada nije vratila. Svaka je budala mogla shvatiti da ova Meksikan-ka neće progovoriti dok to sama ne odluči.

— Ben.

Bio je to Jacob Lantz. Stari tragač obišao je kuću i prišao mu.

— On će se vratiti, Ben.

Hindeman je na njenom licu zapazio nešto poput straha, ali to je potrajalo samo časak. To mu je bilo dovoljno. Uvijek je bio vjeran jednoj ženi, a to je bila njegova žena, i pomoću nje upoznao je i sve druge. I ja bih se vratio, pomislio je, zbog ove žene i ja bih se vratio.

— Dobro, Jake — reče. — Čekat ćemo.

Lice Morta Baylessa iskrivilo se od bijesa.

— Čekati? — Potjerao je konja i gotovo oborio Jacoba Lantza. — Ja neću čekati! Tako mi...

— Mort!

Leden glas ukočio ga je u mjestu i naglo stišao njegov bijes. Dvojčijevka je ležala preko Hindemanova koljena i oba crna oka gledala su u Baylessa.

— Ovdje ja odlučujem, Mort.

Bayless je oklijevao. S Hindemanom se nije moglo raspravljati. Njegove prijetnje nikada nisu bile isprazne.

— Ti čekaj — progundao je — a ja se vraćam u grad.

Maria Cristina ušla je u kuću i sjela jer su je noge izdale. Ipak je zapazila neke stvari. Jedan je čovjek imao omotanu glavu kao da ga je metak pogodio u obraz. A kauboj Godfrey više nije bio s njima. Jordan je naćeo njihovu ćetu.

Joe Sutton je ušao u kuću i istresao na stol hrpu namirnica. Onda je skinuo šešir i obratio joj se:

— Hoćete li nam to skuhati? — upitao je.

Bio je pristojan, ali je ipak zaustila da odbije. Onda se sjetila da će se dobro nahranjeni muškarci opustiti, a možda i zaspati.

— Kuhat ću — odgovori.

Zabavit će se kuhanjem pa neće razmišljati. Nadali su se da će se Trace Jordan vratiti. Zaista? Zar će zbog nje staviti život na kocku?

U blizini kuće ostala su šestorica, ostali su odjahali po odmorne konje. Ostao je Hindeman, Joe i Jack Sutton, Jacob Lantz, Buck Bayless i kauboj klisela lica Wes Parker. Ćula je kako razgovaraju o Godfreyu, bio je ubijen kamenom kada je Jordan izazvao lavinu.

Nije željela da se vrati iako je na svojim ramenima još uvijek osjećala njegove ruke i sjećala se ćudne slabosti koja ju je savladala u njegovu narućju. Taj osjećaj nikada prije nije upoznala, zato se i plašila.

Nije se željela predati nijednom muškarcu. Ljubiti znaći dati... predati se u ruke muškarcu koji je stran i njoj i obićajima njena naroda. O njemu više neće razmišljati. Otišao je zauvijek.

Bilo joj je dovoljno prvo iskustvo, više nego dovoljno. Tada nije bila zaljubljena, već željna drukćijeg života

od onog koji je provodila u divljini između pustinje i planina. A kada je otac poginuo, za obitelj je znaćila samo jedna usta više koja je trebalo nahraniti. Zbog toga se udala za Buća Hayesa. Nikada ga nije ljubila, ali on je bio zaljubljen u nju. Bio je dobar mladić tako dugo dok nije počeo piti. Onda se otkrilo koliko je slab.

Jordan je drugaćiji muškarac. Vjerovala je njegovim rijećima, iako je sama sebi govorila da je ludo slušati ga. Muškarci su lažljivci. Svi muškarci!

Nije prestala razmišljati o njemu. Pred očima joj je bio prizor kada ga je prvi put ugledala. Ležao je onesviješten preko napola odmotanih pokrivaća, smrtno blijeda lica, a krv je kapala iz otvorene rane. Misliła je da je mrtav, no onda je opazila da još diše... Spasila ga je. Neće se vratiti. A kada bi to uradio, ovi ovdje čekaju... da ga unište.

Pogledala je muškarce za stolom. Buck Bayless je odgurnuo stolicu, ustao i pogledao Mariju Cristinu zadivljen i protiv volje:

— Dobro kuhaš, Meksikanko. To ti moram priznati.

Prostrijelila ga je pogledom i okrenula se u stranu. Iza nje ustao je Joe Sutton i promrmljao:

— Hvala, gospoćo.

Wes Parker ga je poprijeko pogledao, ali kada se i Hindeman zahvalio, Joeu je laknulo. Samo se Jack Sutton nije micao od stola. Hrana je bila dobra, ali to ga nije zadovoljilo. Oklijevao je. Nije mogao shvatiti da bi jedna Meksikanka mogla ostati hladna prema njemu. Polako je srkao kavu čekajući hoće li ostati sam s njom.

Nakon nekoliko minuta Ben Hindeman se vratio u kuću, a u njegovu glasu osjećala se teška poruga:

— Ako hoćeš ostati u kući, Jack, tada se bar odmakni od prozora. Ako te Jordan ugleda, uzalud ga čekamo.

Sutton se bijesno okrenuo.

A Maria Cristina je znala da te noći Jordan ne može doći. Te noći ćekat će je kod crvene stijene. Sutra? Možda će ćekati i sutradan. Nakon toga ona mora pobjeći.

Shvativši o ćemu razmišlja, uzbudi se. Zar mu vjeruje? Zar je poludjela

poput šiparice koja vjeruje svakom kauboju? Ona nije mogla biti zaljubljena. Nikada se ne bi zaljubila u gringa. Pa ipak ju je uzbudio kao što to nikada nijednom muškarcu nije uspjelo. Njegove su ruke držale njeno tijelo... Brzo se okrenula nastojeći da ga zaboravi.

Suočila se s Jackom Suttonom, koji je opet sjeo gurnuvši palce za pojas. Gledao ju je kako se kreće velikom prostorijom, proučavao je gibanje njenih bokova i ramena.

— Ti — reče — dobro si se provela tamo gore... s njim!

Pogledala ga je.

— To ti se ne sviđa, zar ne? Misliš da si velik i važan muškarac. Misliš da mi se moraš svidjeti. Bježi! Ti si ništa, obična životinja! Sve što znaš to je krasti i ubijati!

Bacio se naprijed i udario je otvorenim dlanom preko usta. Udarac je odjeknuo poput hica. Onda je zamahnuo i drugom rukom, a ona je iza sebe poslegla za kuhinjskim nožem.

Prije no no što je mogla zamahnuti, u kuću je upao Ben Hindeman.

— Stanite! — zaorio je njegov glas. — Jack, proklet bio, zar je ne možeš ostaviti na miru?

Sutton je bio izbezumljen. Okrenuo se prema Hindemanu raširenih prstiju željan ubijanja:

— Ne obraćaj mi se na taj način, Ben! Jednog dana ću te ubiti!

— Dobro — Ben se nasmiješio. — Ti samo reci, Jack kada to zaželiš.

Mahnulo je palcem prema vratima:

— Ali sada ćeš izići i ostaviti je na miru. Nemamo vremena ni volje da nam pokvariš lov hvatajući se za njenu suknju. Protiv sebe imamo pravog čovjeka.

Jack Sutton je stajao poput kipa. Hindeman je bio prejak za njega, za bilo koga. Gledao je Jacku ravno u oči i nijednog se časa nije prestao smiješiti. Izazov je primio tako mirno kao da promatra žigosanje goveda ili kupovanje bačve brašna.

— Zaboravimo to, Ben. Ta mi je žena ušla pod kožu.

Hindeman je pogledao nož koji je Maria Cristina još uvijek stezala u šaci.

— Daaa — reče. — Vidim kako je to namjeravala uraditi.

Hindeman je izišao, a Sutton se okrenuo djevojci:

— Što god da se dogodilo Jordanu, ti ćeš biti ovdje. Kada završimo s njim, nitko neće brinuti o jednoj Meksikanci. A kad te ja sredim, ništa neće ostati ni za koga.

Maria Cristina polako odloži nož.

— Prije bih te ubila — odgovori mirno. — Ubit ću te...

Dan je polako odmicao... ljudi sakriveni u zasjedi teško su se rvali sa snom. Čak je i lešinar bio promjena i zabava. Sparina u kanjonu bila je nepodnošljiva. Jack Sutton neprekidno je psovao i brisao vrat maramom.

Buck Bayless sjedio je u sjeni štaglja i kamenčićima gađao guštera.

— Bit će kiše — reče Jacob Lantz.

Svi su potražili zaklon od sunca. Nitko nije mogao reći kada će se Jordan vratiti. Buck Bayless je razmišljao o toj mogućnosti i pitao se što će se dogoditi ako Jordan zaista dođe. Prvi susret s tim čovjekom bio mu je u živom sjećanju.

U tom Jordanu bilo je nečega o čemu nije želio razmišljati. Bio je divlje nasrtljiv borac poput vuka zatjeranog u kut.

Prišao mu je Joe Sutton:

— Cijeli ovaj cirkus bio je nepotreban — prošaptao je. — To baš nalikuje na Jacka i Morta.

I Buck Bayless je tako mislio, ali to nije namjeravao glasno izreći. Neka se Ben pobrine za Jacka, on se u to neće miješati. Ali sada je bio sasvim siguran da je ono stado divljih konja zaista bilo ukradeno kao što je Jordan izjavio.

— Namjerili su se na krivog čovjeka — reče.

IX

Baylessu je bilo mrsko beskonačno jahanje među kamenjem koje je podsjećalo na plamen. Kanjonom je prošla sjena oblaka. Možda će zaista kišiti. Bilo je vrijeme.

— Popio bih hladno pivo — reče razdraženo. — Ovoga mi je preko glave.

Jack Sutton spusti se na zemlju nedaleko od njih. Čuo je posljednju rečenicu, ali ništa nije rekao. Bilo mu je pravo. Što prije se zasite tog lova, to bolje. Želio je ostati nasamu s tom meksikanskom djevojkom. Tada će joj pokazati!

Lantz je nepomično sjedio u najdubljoj sjeni. Uvijek je znao gdje će sjena najdulje potrajati. S vremena na vrijeme pogledavao je Jacka Suttona nagađajući o čemu razmišlja.

I večera koju je Maria Cristina spremila bila je dobra. Hindeman se odmakao od stola, ali nije ustao. Jack je čekao da ostane sam s djevojkom, ali to nije mogao dočekati, zato bijesno ustane. Nitko nije mogao biti strpljiviji i uporniji od Bena. Sjedio je nepomičan poput planine.

Ben je mirno dočekao da svi odu, a onda je smotao cigaretu i pripalio. Žene mu nisu bile sasvim jasne, pa čak ni vlastita s kojom se godinama izvrsno slagao. Kako da onda razumije ovu ovdje?

Nije se nadao uspjehu, ali zašto ne bi pokušao. Ben Hindeman bio je čovjek koji je sve usmjeravao cilju za koji se borio. Zamisli su mu padale na pamet jedna po jedna. On bi svaku odvagao, a ako bi se za nju odlučio, sproveo bi je do kraja. Zbog toga se Jack Sutton suzdržavao od pobune. Bena je bilo nemoguće zaplašiti, a vjerojatno i vrlo teško ubiti.

— Voliš li tog Jordana? — Hindeman će iznenada.

— Zašto to pitaš?

— Ne znam, možda sam radoznao. Mnogo si učinila za njega.

— Što sam to učinila? Umirao je... previla sam mu ranu. Uradila bih to i tebi, svakome.

— Možda. Ti si prava žena — glasno je razmišljao ne znajući kako da nastavi razgovor. — Ne voliš nas suviše, zar ne?

— Zašto bih vas trebala voljeti? — upitala je slegnuvši ramenima. Onda se namrštila. — Ubili ste mi oca. Pokušali ste nas otjerati. A to je naša zemlja.

— To se može izmijeniti — rekao je polako. — Možete dobiti više zemlje.

Stari Bob Sutton mrzio je ovce, ali ja nemam ništa protiv. — Pogledao ju je. — Mogao bih vam pribaviti veliko stado, bili bismo partneri. Tvoja je porodica dovoljno velika da ih čuva. Dijelili bismo napola.

Bio je iskren i ona je to osjećala. Ako Hindeman bude uz nju, nitko se neće usuditi protiviti. Bar ne glasno.

— Što bi rekla tvoja žena? — upitala je pomalo radoznala.

Hindeman je razmislio.

— Mogla bi biti protiv — priznao je skrušeno. — Žene te ne vole.

— Bez razloga. Ne smetam im. Ni u što se ne miješam. Ne zavodim muškarce. Ja sam poštena žena.

Ben Hindeman je podigao glavu:

— Vjerujem ti — reče i sam iznenađen jer joj je zaista vjerovao unatoč ogovaranjima. — Da — potvrdi sjetivši se svega što je vidio i čuo — ali ti znaš kakve su žene. Tvoj izgled, znaš i sama, izaziva muškarce.

— Da? Pa nisam li žena.

— Hmmm. A što je s mojim prijedlogom? Slažeš se?

— Ne.

— Zbog moje žene? — oklijevao je. — To ću srediti.

— Ne, već zbog onog što bih ti trebala reći u zamjenu za taj posao.

— Reci mi gdje je. Odvesti ću svoje ljude odavde i ti dobivaš veliko stado.

— Zaista ne znam gdje je.

— Da li je spominjao povratak?

Oklijevala je i istog časa shvatila da je pogriješila. Hindemanove oči su se suzile.

— Ne — odgovorila je brzo. — Zašto bi se vratio?

Ali bilo je prekasno. Hindeman je ustao bolje razpoložen. Jordan će se vratiti.

— Budeš li spremna na sporazum, pošalji po mene. Njega ćemo ionako uhvatiti. Ali ako mi sama kažeš gdje se nalazi, pobrinut ću se da te u Tokewani od sada lijepo i pristojno prima-ju.

Obećanje nije bilo prazno. Hindemanove su riječi slušali. Nekima to nije bilo po po volji, ali nitko mu se nije suprotstavljao. A Trace Jordan ako se vrati bit će ubijen. Međutim, Maria Cristina nije ni razmišljala o Hindema-

novoj ponudi. Jedino ju je mučilo da će Jordan uletjeti u stupicu.

Pripremila je kavu i povukla lonac na ivicu štednjaka. Pošla je do vrata i pozvala ih. Onda je ušla u svoju sobu, ali se nije razodjenula. Hindemanovi ljudi popit će njenu jaku kavu. Ali što ako je ispiju i nikada se više ne probude?

U pustinji je bilo biljaka koje su sadržavale smrtonosne otrove. Neke je Maria Cristina poznavala od malenih nogu, druge joj je pokazala Rosa. Njena majka bila je poznata iscjeliteljica u plemenu Navajo.

Ali Maria Cristina nije bila ubojica. Možda.. kada bi ih samo uspavala? Hoće li znati?

Daleko u pustinji uzdizala se crvena stijena, kao prst uperen u nebo. Tamo je bio Trace Jordan. Čekao ju je hoće li doći..

Bila je umorna od uzbuđenja i napora. Uskoro je zaspala.

Traganje za lukavim bjeguncem bilo je posao u kom je Jacob Lantz zaista uživao. Jordan mu je postavljao takve zagonetke kakve nije rješavao od vremena kada je s vojskom tragao za pobunjenim Apašima. Bilo je na tucete dobrih skrovišta u planinama Guadalupe, ali Jordan je vjerojatno krenuo prema jugu u divljine San Luisa. Bijelac bi tamo teško preživio, ali Jordan je bio poput Apaša. Osim toga, zbog djevojke neće otići suviše daleko.

Sve je to izložio Hindemanu.

— Vjerujem da je tako — reče rančer — ali mi ćemo odjahati za ovcama i pogledati što se tamo događa. Joe bi mogao s nama.

Lantz je zamišljeno pogledao prema kući. Ništa nije rekao. Ostaviti Jacka značilo je izazivati nesreću, a on nije želio da se djevojci nešto dogodi. Ona je bila najbolji mamae za Jordana.

Sat nakon svanuća Hindeman je pojavio vodeći Joea Suttona i Jacoba Lantza. Jack ih je promatrao zamatajući cigaretu.

Wes Parker je uzbuđeno trljao ruke. Buck Bayles je bio zbunjen i nervozan. I Maria Cristina je vidjela odlazak trojice jahača. Iz ladice je izvadila težak mesarski nož i pokrila ga kuhinjskom krpom.

Čizme su zabubnjale na stepenicama i Jack Sutton upadne u kuću. Smiješio se, ali oči su mu bile ozbiljne i zle:

— Ben je otišao — reče.

— Da — odgovori djevojka. — Znam.

— Čekao sam na takvu priliku.

— Ti si bijednik. Bojiš ga se.

Sutton je koraknuo naprijed.

— Ne, ne bojim, samo sam lukav. Ben se brine za sve pa sam ja slobodan. Zato mu dopuštam da radi kako on hoće.

— Izidi. Ovdje nemaš posla.

Jack Sutton se ružno nasmije.

— Oh, ovdje imam vrlo mnogo posla. Poučit ću te nekim stvarima.

Obišao je stol i stao pred nju. Nije se ni pomakla. Pogled joj je bio oprezan, ali bez uzbuđenja i straha.

Polako je podigao ruku, a onda je naglo udario otvorenim dlanom. Djevojčine oči samo su se malo raširile, ali ona je i dalje nepomično stajala. Na obrazu su se pojavili otisci njegovih prstiju. Njena ga mirnoća razjari. Zamahnuo je stisnutom šakom, ali u tom je času djevojka trgla nož ispod krpe. Zapazio je sjaj čelika i instinktivno odskočio u trenutku kada je vrh zaparao kroz košulju.

Zakoračivši natrag spotakne se o stolicu i padne. Istog časa Maria Cristina obide stol i potrči prema vratima. Skočio je na noge da bi je uhvatio, ali se opet spotakao i pao. A ona je već trčala niz kanjon.

Wes Parker bacio se prema njoj, ali djevojka se okrenula i zamahnula nožem. Kauboj je zastao gadno psujući, a njegovu je ruku oblila krv.

Međutim, Sutton je dostigne i baci se na nju. Spretno izbjegavši udarac oborio je na zemlju. Onda joj udarcem čizme izbi je nož iz ruke.

Polako je ustala i počela uzmicati očiju ispunjenih mržnjom, ali on je prišao i ne obazirući se na njene udarce uhvatio ju je i počeo vući prema kući. Bacio ju je na pod tako da se otkotrljala do sredine prostorije. Ali istog je časa bila na nogama teško dišući, nalik na životinju uhvaćenu u stupicu.

Napolju je Wes još uvijek psovao, a krv je kuljala iz rasječene ruke. Buck Bayless je zabrinuto gledao prema

kući, a čelo mu se orosilo graškama znoja. Jezikom je oblizao suhe usne.

— Ne bulji poput budale! — viknuo je Parker. — Zamotaj mi ruku!

Bayless je koraknuo prema Parkeru, ali nije odvajao pogleda s kuće. Maria Cristina povukla se do velike škrinje, a Jack Sutton joj je polako prilazio.

— Čekao sam na takvu priliku — reče — i sada ću je iskoristiti.

Udarilo ju je, a zatim je nastavio polako i uporno, po licu tijelu. Krv je procurila iz rasječene usne. Pokušala se izmaknuti udarcima, ali to je samo podjarivalo njegov bijes.

— Ubit ću te! — dahtao je promuklim glasom. — Ti...

— Jack! — uzviknuo je Buck. Sutton je zastao podignutih ruku. Izvana je dopro topot kopita. Bijesno je zamahnuo prema djevojci, ali Maria Cristina bila je oprezna, odskočila je i pala.

Ben Hindeman je skočio s konja na zemlju. Sutton je izišao teškim korakom. Gledali su se bez riječi. A onda je Ben Hindeman krenuo u kuću.

Maria Cristina je upravo pokušavala ustati ali joj je ponestalo snage pa je opet pala. Vidjevši krv i tragove udaraca, Hindeman je opsovao. Uhvatio je za ruku da bi joj pomogao, ali ona se istrгла i sama ustala:

— Životinje! Svi ste životinje! I kukavice! Borite se protiv žene!

Crven u licu Hindeman se naglo okrenuo i izišao.

Jack Sutton je stajao. Čekao ga je. U ovom času nije se bojao. Bio je spreman na obračun. Hindeman je postao nestrpljiv. Sada nije bio čas za takve gluposti.

— Jesi li poludio? — upitao je. — Djevojka nam je potrebna. Ubiješ li je, cijela je stvar propala.

Sutton se naglo okrenuo prema Lantzu u času kada je Hindeman pošao do svog konja:

— Ti si ga doveo natrag, proklet bio! Jednog ću te dana udesiti...

Lantz je još uvijek sjedio na konju i polako žvakao suhu travku. Njegove malene oči bile su pažljive i hladne.

— Kad se odlučiš, Jack, budi spreman na sve. Ne izvodim trikove s revolverom, ali ipak ću te ubiti. Ubit ću te kao... kao štetočinu...

Jack Sutton pošao je do svog konja. Proklete budale! Bacio se u sedlo i izjahao iz kanjona vratolomnom brzinom.

Hindeman se vratio Lantzu.

— Buđe li te uznemiravao Jake, reci mi.

Stari je tragač prezirno pljunuo.

— Za njega se brini, Ben, a ne za mene.

Eto do čega je dovela potjera. Razjedinila ih je i zavadila. A krivci su bili Jack, Mort i još nekolicina što su ukrali one konje. Neki ljudi ne mogu a da ne ubijaju, samo ih smrt može zaustaviti.

Pogledao je prema udaljenim planinama Sierra de Louis. Možda je Jordan tamo. Ako je prešao u Sierra Madre, mirno mu mogu reći zbogom i vratiti se kući. Međutim, to nisu mogli uraditi. Nitko nije znao bolje od Bena Hindemana koliko je neprijatelja imao ranč SB. Stari Bob bio je grub s ljudima na cijelom području, a njegovi su potomci bili još gori. Osim toga, bilo je mnogo onih kojima su trebali pašnjaci. Na najmanji znak slabosti SB će biti rastrgan na komade.

Ušao je u kuću. Lice Marije Cristine bilo je tako oteklo od udaraca da je bilo teško prepoznati je.

— Hoćeš li još uvijek kuhati za nas?

Zapiljila se u njegovo snažno lice.

— Kuhat ću — odgovorila je i okrenula mu leđa.

Vidio je kako izlazi iz kuće s kablom za vodu u ruci. Onda je otišla u vrt gdje je raslo povrće. Nije pošao za njom. Ionako ne može pobjeći.

Djevojka je zastala kod povrća, ubrala nešto, a onda se sagla nad malenom biljkom tamnih listića i bijelih cvjetića. Vraćila se u kuću i počela pripremati hranu. Nekoliko puta muškarci su proturili glavu i upitali ima li kave, ali ona je odgovarala da nema.

Wesa Parkera pošalju u grad. Jack Sutton nije se vratio. Preostali su samo Lantz, Buck Bayless i Hindeman.

Jelo je bilo spremno. Napunila je tanjure. Promatrala ih je bez riječi. Onda im je ulila kavu. Okrenula im je leđa i počela spremati sendviče i drugu hranu. Bili su navikli da uvijek nešto radi pa nisu obraćali pažnju.

Izišli su u mraka. Kroz prozor je vidjela crvene vrške njihovih cigareta. Počela se pobojavati Suttonova povratka. Ljudi su se šalili i tiho dovikivali, a onda su njihovi glasovi postepeno zamrli. Nije bilo ni zapaljenih cigareta.

Maria Cristina oprezno iziđe.

Prišla je štaglju i pronašla ih pozaspale na sijenu. Jednom je uzela vinčesterku, dva pojasa s municijom i kutiju metaka. Onda je osedlala svoga konja i povel ga do kuće. Tamo je natovarila hranu i pokrivače. Nije jahal, povel ga je korakom. Tek mnogo dalje vinula se u sedlo i potjerala kasom.

Nad kanjonom je zavládala tišina... a onda je Jack Sutton dojahao iz mraka. Pronašao je pozaspale ljude u štaglju, podrugljivo se nasmijao i potražio trag Marije Cristine. Bila je mjesečina. Vodeći konja, nisko sagnut, Sutton je pošao niz kanjon. U štaglju su ležala preostala trojica tvrdo uspavana otrovnom biljkom.

Jack Sutton bio je na zlu glasu i omrznut. Mnogi koji se nisu usuđivali otvoreno izazvati već bi ga ubili iz zasjede da iza njega nije stajala snaga SB ranča. Obitelj je Jacku nešto značila samo ukoliko je pružala osjećaj snage i pokrivala njegova zlodjela.

Ben Hindeman, naprotiv, bio je slijepo vjeran starom Bobu čiju je kćerku oženio. Uspjeh ranča bila je njegova najveća briga. Znao je da će biti teško očuvati SB nakon starčeve smrti. Vukovi su čekali na prvi znak slabosti da bi ga raznijeli na komade.

Jack Sutton nije brinuo takve brige. Posljednjih je mjeseci prešao granicu koja odvaja profesionalnog revolveraša od ubojice. To je granica koja razdvaja one koji žale i trpe kada ubijaju od onih koji su taj osjećaj potisnuli, a s vremenom im to predstavlja čak potrebu i zadovoljstvo. Naravno, to povećava opasnost jer je sve više ljudi koji im žele smrt. On postaje stroj za uništenje čija je ruka uvijek spremna posegnuti za oružjem.

U Mariji Cristini Jack je pronašao nekoga tko se nije dao zaplašiti. To nije mogao podnijeti. Zato je smišljao način kako da je duhovno slomi. Želio je pronaći Jordana i ubiti ga pred nje-

nim očima. Slomivši njega dokazao bi vlastitu nadmoć.

U ovom času nije mu se žurilo da je stigne. Želio je da ga dovede do Jordana.

Zemlja je bila suha i ispucana od vrućina. Prošao je tek sat od izlaska sunca, kada je osjetila da je netko slijedi.

Zahvaljujući prašini, Maria Cristina ugleda daleko iza sebe oblačić koji je podizao samo jedan jahač. Bio je to Jack Sutton, naravno.

Promijenila je smjer izabirući nemoguće staze. Upotrijebila je svako lukavstvo kome se mogla dosjetiti i namjerno izbjegla sva pojilišta. Sama se odrekla vode, ali je dva puta tokom prijedopodneva ovlažila usta svom konju.

Nadala se da je pošla Jordanovim tragom. Htjela je spriječiti da se Jordan vrati i padne u stupicu. Još uvijek nije priznavala da želi biti uz njega.

Prašina je prekrila i konja i djevojku, zavukla joj se u usta i nosnice. Kapljice znoja polako su se spuštale niz lice i ostavljale tamne tragove. Konj se umorio.

Maria Cristina ne bi mogla zavarati Jacoba Lantza, ali s Jackom Suttonom možda će joj to uspjeti. Mogla bi ga poraziti njegova vlastita samouvjerenost. Djevojka je odlučila da pokuša sve što može.

Dojahavši do duge kamenite izbočine, Maria Cristina je znala da pogodnijeg mjesta ne može pronaći. Zaustavila je konja.

X

Jacob Lantz probudio se prvi. Kada je otvorio oči nebo je bilo sivo. Nekoliko je trenutaka žmirkao, zatim iznenađeno skoči na noge. Psujući potrči prema kući. Svjetiljka je još uvijek tinjala.

— Otišla! — viknuo je. — Pobjegla! Prevarila nas je kao stado ovaca!

Ben Hindeman je vjerovao da će mu oči iskočiti zbog glavobolje ali je

ipak metodičnim pokretima sedlao konja. U štaglju je bilo rezervnih životinja. U posljednjem času stigao je i Joe Sutton i pridružio im se.

Lantz je potražio svoju šalicu u kojoj je još bilo ostataka kave. Okušao je vrhom jezika.

— Tolache! — uzviknuo je divlje i ispljunuo. Onda se pridružio ostalima.

Krenuli su i on je za nekoliko minuta otkrio što se dogodilo.

— Imamo još jednu pticu — reče. — Jack je slijedi.

Shvatio je zašto se Jack ne žuri. Vjerovao je da će ga djevojka odvesti do Jordana. Hoće li ona to učiniti? Možda, bude li se odlučila na što brži bijeg.

Jahali su cijelo prijepodne, a Lantz jedva da je obraćao pažnju na Suttonov trag. Njima je bila potrebna djevojka, a Lantz je bio siguran da će ona zavarati Jacka. I zaista, kada je njen trag nestao na kamenom grebenu, Suttonov je već davno bio izgubljen. Prevarila ga je jednostavnim trikom koji je Lantz brzo prozreo.

Radio je polako, ali strpljivo i uporno. Pronašao je još jednu malenu ogrebotinu koju je potkova urezala u pješčenjak, ali to je bilo posljednje.

Počeo je obilaziti to mjesto u sve većim krugovima. Žed i vrućina nisu mu smetali. Jedino su ga oči pekle od napora i odbljeska sunca o bijeli kamen. Ali on je nastavljao... zatim se naglo ukočio. Tanka crvena nit. Podigao ju je i nasmijao se.

— Što je odjednom toliko smiješno? — upitao je Bayless razdraženo.

— Djevojka je lukava, krpama je omotala kopita konja.

Sada je znao da traganje nema smisla. Možda postoji koji otisak, ali na razmaku od nekoliko kilometara. Pronaći takav trag posao je koji može potrajati tjednima. Ali to neće biti potrebno.

U ovo doba godine većina pojilišta, potoka i izvora bila je suha. Netko je srušio branu kod Mlina, pa ni tamo nije bilo vode. Kamo je dakle krenula?

Prije odlaska, Jordan je razgovarao s djevojkom. Dogovorili su se gdje će se sastati. Znala je da će joj netko

biti na tragu, pa sada jaše u krivom smjeru.

Bilo je nemoguće istražiti svako pojedino pojilište, to bi im oduzelo sedam dana. Pa ipak negdje prema jugu Jordan je čekao i djevojku i njih. Trebalo je pogoditi gdje...

— Možda znam gdje se nalaze — rekao je.

Uzjahali su i slijedili ga. Ali kada su poslije tri sata došli do Peteova rezervoara, u blizini nije bilo nikakvih tragova, a vodu je pokrivala debela zelena naslaga. Nije bilo čak ni odbjeglog goveda.

Jacob Lantz ljutito zagrize u komad duhana. Gdje su, do đavola!

Onda se dosjeti. Stari Chavero dani-ma se krio uz nepresušivi potok koji je izvirao ispod crvene stijene.

— Tamo su! — reče glasno. — To je pravo mjesto!

Bayless je opsovao.

— Koliko će to potrajati?

— Dođi — reče Hindeman. — Naći ćemo ih.

Krenuli su kasom. Uskoro će večer. Bit će hladnije i lakše za njih i za konje.

* * *

U sumrak Trace Jordan osedla konja i izvuče kočić kojim je životinja bila vezana. Onda povede velikog riđana do sakrivene staze. Bio je nemiran i zabrinut, nesposoban da se smiri, sjedne i odmori. Rana ga je boljela, ali to je bilo zbog zacijeljenja. Još se jednom napio, a tada se smjestio na položaju odakle je imao dobar pregled ravnice i prilazne staze. Konj je bio malo podalje, sakriven među stijenama.

Jordan je ustao i pripremio vinčesterku. Dok je osluškivao, konj je dva puta posrnuo, bio je umoran. Prebacio je pušku u lijevu ruku i pogladio držak revolvera. Nečujnim koracima krenuo je u susret nepoznatom jahaču.

U tom je času mjesec nadvisio crvenu stijenu i obasjao cijeli krajolik. Iz mraka su izronili konj i jahač, nalik na sablast.

Jordan je prepoznao dugu kosu. A onda je ili čuo ili samo osjetio još neko kretanje u blizini.

— Jesi li ovdje? — upitala je tiho, ali u tišini noći glas se rasprostro daleko. Jordan nije odgovorio. Prisutan je bio još i netko treći.

Pojahala je još nekoliko metara i zastala nasred male čistine. Šutljiva prilika podsjećala je na Indijanku.

— Jesi li ovdje? — upitala je još jednom tiše, a po njenom glasu mogao je osjetiti suze.

Šutio je stegavši usne. Kako da joj odgovori? Životna je škola učinila svoje. Stajao je kao isklesan iz kamena i čekao. Niotkuda zvuka. Možda se prevario. A ona je sjedila na konju čekajući odgovor. Znao je kako se gasi njena nada. Možda već sumnja da je i on jedan od onih koji samo mnogo govore, pa onda odlutaju odakle su i došli? Prihvatio je njenu pomoć, doveo je u opasnost, a onda ju je napustio? Nikada mu nije bilo teže čekati i šutjeti. Želio je izgovoriti njeno ime i zagrliti je...

— Ne — začuje se dubok i podrugljiv glas — on nije ovdje, ali ja jesam.

Snažan muškarac u šeširu izišao je iz zaklona grmlja. Pokušala je potjerati konja, ali bio je suviše umoran. Muškarac šćepa uzde. Jack Sutton posegne za Marijom.

Trace Jordan rukom opipa tlo, pronađe kamenčić i baci ga desetak metara u stranu. Sutton se naglo okrene. Na mjesecini zasja cijev revolvera.

Čekao je. Onda se opustio.

— Životinja — zaključio je glásno. Okrenuo se prema djevojci. — Sada ću završiti ono što sam započeo u kući.

Bio joj je suviše blizu i Jordan se nije usudio pucati. Opet je podigao kamenčić i bacio ga preko njihovih glava u grmlje. Sutton se skamenio. Onda je vratio revolver u navlaku.

— Sidi — reče — ili ću te baciti za zemlju.

Do tog časa Maria Cristina sjedila je u sedlu kao da je ukočena od zaprepaštenja. Bila je suviše umorna da se pomakne. Ali sada naglo prebaci nogu preko konjskog vrata i skoči na zemlju, ali na suprotnu stranu. Udarila je konja i potrčala. Sutton je odskočio da ga životinja ne udari, a kada je zastao djevojka je već nestala u mraku.

Sada je Jack Sutton stajao sam nasred čistine. Zurio je u mrak osluškujući ne bi li čuo njeno disanje.

— Nitko ti ne može pomoći — nasmi-
jao se. — Sada će biti kako ja hoću. Ovdje nema Bena da te brani.

Kada je Trace Jordan koraknuo naprijed, visoka trava tiho je zašuštalala oko njegovih nogu. Namjeravao je ubiti tog čovjaka. Morao ga je ubiti, nije smio dopustiti da bude ubijen, tada bi ona bila prepuštena Jacku Suttonu. Zastao je kada je bio siguran da ga Sutton može vidjeti.

— Tko je to? — upita Jack. — Buck? Ben?

U njegovu glasu osjećala se pritajena napetost. Jordanu je bilo lakše, znao je tko se nalazi pred njim. A Sutton je vidio samo sjenku.

— Govori! — viknu nestrpljivo. — Tko si ti?

— Čovjek koga loviš — odgovori Jordan. — Osim ako sada ne loviš samo žene.

* * *

Noć je bila hladna. Jack Sutton stajao je nepomično i tako tih da je čuo otkucaje vlastitog srca. Želio je da može vidjeti tog Tracea Jordana. Ova tamna prilika nije mu se sviđala.

Nikada nije imao prilike vidjeti čovjeka koga su progonili. Ubio je njegova prijatelja, njega je lovio uzduž i poprijeko, ali nikada nije vidio Jordanovo lice.

Ne možeš procijeniti čovjeka ako mu ne vidiš oči. To je zabrinjavalo Suttona.

— Ti si jedan od onih koji su ubili mog prijatelja — reče Jordan.

Sutton se pitao može li Jordan vidjeti njegovu desnu ruku. Do tog časa mrtvo je visjela, a onda ju je počeo centimetar po centimetar podizati prema dršku revolvera.

— Naravo! — uzviknuo je podrugljivim glasom. — I ne samo to. Bila je to moja zamisao.

Njegovi prsti dotakli su futrolu. Trebalo je zgrčiti zglob i šaka će zahvatiti držak teškog revolvera. Sad!

Prsti su obuhvatili kundak. Iznenada ga obuze želja za ubijanjem. Povukao je...

Dvije olovne kugle zabile su mu se u trbuh poput željeznih šaka i odbaci-

le ga unatrag. Gurnuo je nogu natrag da bi uspostavio ravnotežu i podigao oružje. Ali njegova je šaka bila prazna.

Zbunjeno je pogledao ruku, a onda su se koljena savila i teško je pao na lice. Od pojasa nadolje njegovo je tijelo bilo paralizirano, ali mozak je bio živ i bistar. Htio je vidjeti lice čovjeka koji je prišao na nekoliko koraka, i zastao. Pokušao je nešto reći, ali tada ga je obuzela vrtoglavica i počela odvlačiti nekuda u tamnu prazninu... znači, tako dolazi smrt.

Posljednje što su njegova osjetila primila bio je dodir vlažne trave na obrazima.

Trace je prišao bliže obišavši ga u malom polukrugu. Znao je da ga je pogodio ali nije želio riskirati.

— Maria Cristina? — Polako mu je prilazila. — Moramo odmah dalje. Ostali ne mogu biti daleko.

Mahnuo je prema grmlju.

— Jahat ćeš njegova konja, nije umoran kao tvoj.

Odjahali su u pustinju, u zemlju pijeska, kaktusa, bodljikavih biljaka i ukružene lave. U pravi pakao na zemlji.

Mjesečina se poigravala stravičnim sjenama visokih kaktusa, a vjetar je jaukao u bodljikavim grmičcima. Jahali su šuteći, znajući da im nema povratka. Poginuo je još jedan Sutton.

Sierra da San Luis dizala se poput kamenog lanca u pustinji južno od granice. Ne samo što je to bila zemlja Apaša nego je i sama pustinja mogla ubijati. Upravo ovdje morala se zaustaviti vojska Sjedinjenih Američkih Država i vratiti se poražena. Ne od ljudi, već od prirode. Ovdje su vladali škorpioni i zvečarke, kaktusi i pijesak. A vode nigdje.

Na mjesečevoj svjetlosti prostranstvo je postalo čudno lijepo. Tko zaista poznaje pustinju i srodi se s njom, može preživjeti. Neke su biljke pogodene za hranu, neke daju vodu. Ima mjesta gdje vodu ne može otkriti neiskusno oko.

Jahali su šuteći. Kada je svanulo on je mogao vidjeti njeno izubijano i otečeno lice. Trace Jordan prvi je put bio zadovoljan što je ubio čovjeka. A ona se nije tužila, uspravno je sjedila

u sedlu i jahala za njim. Kamo god pođe...

Osmatrao je. Ni prašine, ni jahača, nikakvog pokreta.

Znoj se slijevao niz njegovo lice i tijelo. Dvaput u posljednja tri sata velike su raspukline presjekle put. Spustili su se u klance i opet uspjeli. A kad su po drugi put izbili u ravnicu, ugledao je prašinu. Dva oblaka.

Nalazili su se u pravoj divljini, surovoj i nepokorenoj. Nije bilo ni sela ni rančeva. Ovdje su živjeli Apaši, najopasniji borci koje je svijet poznao.

Oko podneva zaustavili su premorne životinje i ovlažili njihove nozdrve i usta. Onda su nastavili pješice, vodeći ih za sobom.

Lica su im bila bijela od prašine. Jordan je osjetio kako mu ovratnik ukrućen od prašine i znoja grize kožu na vratu. Glava ga je boljela, usta su mu bila suha, ali moralo se dalje usprkos neizdrživoj vrućini.

Dva puta zastali su da se odmore. I svaki put dva oblaka prašine bila su bliže.

— Poznaješ li ovo područje? — upitao je.

— Dalje odavde? Ne!

— Pred nama može biti kanjon De Los Embudos — reče on. — Jesi li čula za njega.

— Znam da tamo ima Apaša.

— Ali i vode — odgovori. — I mjesta pogodnih za skrivanje.

Uzjahali su. Zemljište je postalo sve teže. Nakon nekoliko kilometara Suttonov je konj počeo posrtati. Veliki Jordanov riđan posljednjih se dana dobro odmarao i hranio pa je još uvijek podnosio tegobe puta. Opet su sjahali, ali to nije pomoglo Suttonovu konju. Odjednom se srušio kao pokošen.

— Uzet ćemo hranu i pušku — reče Jordan. — Ostavit ćemo ga ovdje.

— Uginut će?

— Neće. Kada zađe sunce oporavit će se i ustati. Pronaći će vodu, ili će se pridružiti našim progoniteljima.

Nastavili su hodati, riđan je već bio pretovaren. Jordan još nije bio sasvim ozdravio pa je priroda pred njegovim očima poigravala u čudnim, mutnim valovima. Jednom je pao na koljena, ali je odmah ustao razderavši ovratnik koji ga je gušio. Futrole i revol-

verima i pojasevi žuljali su mu bokove.

Ogledali su se iza sebe, ali više nije bilo oblaka prašine. A kada su okrenuli glave pred njima su stajala trojica Apaša. Sjedili su na svojim mršavim ponijima i promatrali ih bezizražajnih lica.

Bilo je prekasno za pušku, a on nije znao da li je dovoljno jak da povuče revolver. Pogledao ih je ispod oboda crnog šešira. Tri mišićava ratnika pustinja kao da su srasla s divljom prirodom koja ih je krila pred opasnošću. I sam srastao s prirodom, Trace nije mogao a da se ne divi njihovoj sposobnosti prilagođavanja i žilavoj borbi za opstanak.

Apaši su zamijetili oblake prašine pa su izjahali da provjere tko dolazi u njihovo carstvo. Jordan je podigao ruku i mahnuo preko ramena.

— Neprijatelj! — reče pokazavši izbijano lice Marie Cristine i udarivši zatim po kundaku puške.

Lica su im ostala nepomična, a crne su oči ispitivale. Jordan je bio opaljen od sunca jednako taman kao i oni.

— Indio? — upitao je jedan od Apaša pokazavši ženu.

Jordan je prstima oblikovao znak za mješanca, a tada je pokazao sebe. Ovo nije bilo istina, ali povjerovao je da može proći kao mješanac. To je jedino što ih je moglo spasiti da ih Apaši ne smatraju neprijateljima.

Ratnik čija je kosa bila povezana crvenom vrpcom podigao je ruku i pokazao iza sebe:

— Embudos!

— Si — reče Jordan.

Apaši su se odmakli u stranu i njih je dvoje pošlo naprijed polako koračajući. Nisu govorili niti se okretali dok su prolazili pokraj šutljivih ratnika. Tek kada su kilometar dalje sišli u isušeno korito, Jordan se brzo vinuo u sedlo i pomogao djevojci da sjedne iza njega. Lakim galopom prešli su desetak kilometara, onda opet nastavili pješice.

Zemljište se znatno izmijenilo. Oštro pustinijsko raslinje bilo je mnogo gušće i zelenije, na mjestima gotovo neprohodno, izuzev tamo gdje se tlo sastojalo od lave.

Nakon vrlo mučnog probijanja jedva su se provukli kroz posljednju bodljikavu barijeru i iznenada se našli na ivici velike doline. Prizor je bio iznenađujuće lijep.

Pred njima se nalazila voda. Ne malena, blatnjava rupa, već duboko, plavo jezerce u bazenu ukrućene lave. Velike sikomore bacale su sjenu na vodu koja je davala život. Na plosnatom kamenju, razbacanom u gustom travu, vidjeli su se ostaci starih ognjišta.

Jordan je poveo konja strmom stazom prema vodi. Došli su na mjesto gdje se ukrućena lava nadvila poput nadstrešnice nad malenu čistinu okruženu drvećem. Mjesto je bilo izvanredno zaštićeno od svih pogleda.

Posljednjom snagom Jordan pomogne djevojci, a onda rasedla konja i zaveže ga dugim tankim užetom tako da je mogao pasti i doći do vode.

Time je posljednji ostatak njegove energije bio iscrpljen. Jordan se sklupka na zemlju i zaspi.

San je bio težak i nemiran, prevrtao se sanjajući konje koji galopiraju, oružje koje puca i ljude koji pogibaju.

Kada se probudio bilo je tamno i hladno, ali je preko njega bio prebačen pokrivač. Osjetio je prijatan i blag miris dima. Teško se uspravio.

— Dođi i jedi — rekla je Maria Cristina. — Večera je... tu, uz vatru.

Polako se odvikao do vode. Oprao se do pojasa. Isprao je i košulju. Zaogrnuvši se gunjem sjeo je kraj vatre. Plamena više nije bilo, tinjala je samo hrpa žeravice.

U malenom kotliću bilo je vruće, ljute čorbe. Halapljivo ju je pojeo. Onda se napio hladne vode i odahnuo. Pogledao je djevojku:

— Misliš li da Lantz poznaje ovo mjesto? — upita.

— Tko zna.

Šutjela je promatrajući srebrni odraz mjeseca na crnoj površini vode.

— On je pravi đavo — reče — ali je bolji od ostalih.

Bili su premoreni. Odmor im je bio prijeko potreban, a i konj je bio iscrpljen. Noć su morali provesti ovdje bez obzira na opasnost.

— Moj otac... je poznavao ovo mjesto. Pripada Indijancima, Apašima.

Ovdje se sastaju na dogovor... ne često... tako bar vjerujem.

Teško je ustao i počeo hodati oko vatre da bi razgibao mišice. Onda je otišao do sedla i rasprostro pokrivače. Izuo je čizme.

— Žao mi je zbog tvog lica — reče. — Boli?

— Nije to ništa.

— To je uradio onaj koga sam ubio?

— Da... Jack Sutton.

Povukao je pokrivač do ramena i spustio glavu na sedlo. Jednom je pogledao prema djevojci koja je sjedila nepomično poput kipa. Njen profil oštro se ocrtavao na zvijezdama osu-
tom nebu. Otvorio je usta da nešto reče, ali onda odmahne glavom i spusti je na sedlo. Nekoliko minuta kasnije njegovo je disanje postalo duboko i pravilno.

Maria Cristina privukla je jedan od gunjeva i zaogrnila ramena. Ostala je tako sjediti promatrajući vodu. U tim teškim trenucima opet se zbližila s prirodom iz koje je potekla.

XI

Trideset kilometara dalje, Hindeman i njegovi ljudi ulogorili su se pod nadvitom stijenom. Bio je to dan poraza, iscrpljenosti i žeđi.

Tog su jutra pronašli tijelo Jacka Suttona. Bio je pogođen sa dva dobro usmjerena metka. Njegov je revolver ležao do nogu. Gledajući tijelo, Bucka Baylessa obuze panika. Kakav je taj Trace Jordan?

— Iako smrtonosno ranjen, uspio je pobjeći. Izvukao se iz skrovišta, srušio na njih lavinu i nestao bez traga. Sada je uništio Jacka Suttona. Buck osjeti da ga sa snagom napušta i hrabrost. Osjećao je mučninu i odvratnost prema cijelom pothvatu.

Wes Parker je obliznuo suhe usne i kriomice pogledao Hindemana. Nije bilo sumnje, Hindeman će nastaviti

potjeru. Upornost kojoj se nekada divio, sada je mrzio.

A Ben Hindeman gledao je leš bez sažaljenja. Prije ili kasnije morao bi stati pred Jacka i ubiti ga, ili biti ubijen. Sada je problem riješen.

— Poludio je za tom ženom — reče. — Da ju je ostavio na miru, bio bi živ.

— Ta žena donosi nesreću — reče Buck Bayless. — Svi ćemo poginuti zbog nje. Ostavimo se tog prokletog lova, vratimo se kući.

Ben Hindeman se obrecnu.

— Nju možemo ostaviti, ali ne i njega. Ako jedan jedini čovjek može raditi od Sutton-Baylessove čete što ga volja, ranč neće ostati na nogama ni godinu dana. Ili ćemo ga ubiti ili smo propali, Buck.

Uspravio se u sedlu i rukom opisao velik polukrug:

— U Arizoni i Novom Meksiku postoji bar pedeset velikih rančeva kojima su potrebni naši pašnjaci. Dva ili tri dosta su jaki da to i sada učine. Bude li se pročulo da smo slabi... svi će se baciti na nas.

Odmarali su se kod vode kada je stigao Mort Bayless vodeći još četvoricu jahača. Bili su to grubi i izdržljivi kauboji, upravo oni koji su sudjelovali u ubojstvu Hendrixa i otimačini konja. Baylessu nije bilo teško da ih uvjeri da Jordan bude zauvijek zbrisan s lica zemlje.

— Natjerali smo ga u bijeg — rekao je sastavši se s njima u gradu — ali nemojte misliti da je odustao. Neko vrijeme će se kriti, a onda će se vratiti i progovoriti. Počet će priče. Začas će saznati tko je prodavao njegove konje. Tada će nas loviti jednoga po jednog. Vjerujte, taj ne odustaje.

Vjerovali su i pošli da se pridruže potjeri. Nada da će sve biti gotovo i obavljeno kada pristignu Hindemana pokazala se uzaludnom.

— Što misliš, kamo će sada — Hindeman upita Lantza dok su sjedili oko vatre i pili gorku kavu.

Starac je pljunuo prema žeravici.

— Tko zna. Dok se radilo samo o djevojci mogao sam nagađati, ali sada je Jordan preuzeo vodstvo i tko zna što će izmisliti da bi nas prevario. Ne poznajem ovu pustinju. Sigurno ima

mного dobrih skrovišta ako čovjek zna za njih.

Zagrizao je duhan.

— Jesi li dobro razmislio, Ben? Ovo dalje zemlja je Apaša. Ako se sukobimo možemo nastradati.

— Možda. Ali moramo ga uhvatiti.

— To je gore negoli tražiti iglu u stogu sijena — potužio se Bayless. — Trebalo bi pretražiti svaki kanjon, a ima ih na tisuće. Moglo bi potrajati deset godina.

— Valjda neće — naruga se Hindeman — inače bi te žena mogla zaboraviti.

Wes Parker reče:

— Vratit ću se i uhvatiti onoga malog Meksikanca. Ako djevojka zna za zakon u pustinji, možda zna i dječak.

Ben Hindeman je razmislio. Zamisao mu se činila odvratnom, ali situacija im je klizila iz ruku. Vrijeme je prolazilo, bili su potrebni na ranču. Osim toga, prvi put u životu osjetio je što znači sumnja. Djelomično je za to bila kriva Lantzova neodlučnost.

— Dobro, Wes. Povedi i Bucka. Možda će mu lov na dječaka više odgovarati od lova na Jordana.

— Hej, Ben! — Buck će plačljivo. — Zašto tako govoriš?

— Ušuti! — Ben izgubi strpljivost. — Jake, razmisli i odluči u kome smjeru da pođemo. U međuvremenu možemo malo odspavati.

— Ali ne bez straže — zarezži tragač. — Možda je Apašima potrebno nekoliko konja.

Kada se Buck Bayless umotao u pokrivače bio je zadovoljan. Neka ide u pustinju tko hoće, on ne ide. Do đavola i taj Jordan.

* * *

Sat prije zore Trace Jordan izvuče se ispod pokrivača. Bilo je vrlo hladno. Opasao je revolvere i navukao čizme. Vatra se sasvim ugasila. Prikupio je nešto suhih grančica koje neće dati dima.

Maria Cristina ležala je sklupčana pod pokrivačima na istom mjestu gdje je te večeri ostala sjediti. Nije je htio buditi pa je pažljivo poslovaio oko vatre i lonac za kavu.

Kad se malo razdanilo ogledao se unaokolo. Raslinje je bilo gusto i bodljikavo pa neće biti lako pronaći izlaz.

Nemoguće se probiti kroz kaktus ako nema puteljka.

Kada je doručak bio pripremljen pošao je do djevojke i nagnuo se da bi je probudio. Istog časa otvorila je velike tamne i prekrasne oči zasjenjene dugim trepavicama. Nije mogao pročitati značenje tog pogleda. Pružio je ruku prema njenom licu, ali nije je dotakao:

— Kava je spremna — reče.

Promatrala ga je časak, onda progovori:

— Dolazim.

Ptice su zviždale u grmlju, a jutarnji zrak bio je svjež i pun mirisa. Pustinjske biljke cvale su bez obzira na godišnje doba, ravnajući se samo po kišama.

Maria Cristina priđe vatri i prihvati topao lončić iz njegovih ruku. Lice joj je bilo smireno.

— Tako je tiho — iznenada reče.

— Da... sviđa mi se ovdje.

Polako je ispila kavu, zatim je jela. On je prikupio još suhih grančica, a onda je pošao putem kojim su došli na ovo mjesto. Prilaz njihovu logorištu bio je moguć samo preko dviju uskih staza, a obje su bile na otvorenom, bez zaklona.

Popevši se do vrha staze proučavao je okolicu. Ni dođe se nije moglo lako zahvaljujući pojašu kaktusa. Bio je zadovoljan. Polako je počeo sakupljati kamenje da izgradi sklonište iz koga se može pružiti dugotrajan otpor. Odavde je mogao vidjeti a da ne bude viđen.

Dolje je bilo dovoljno hrane za nekoliko dana, kao i trave za konja. Mogli su ostati.

Kad se vratio posuđe je bilo oprano. U kotliću je vrila čista voda u kojoj je plivalo neko lišće. Tom je vodom Maria natopila maramu i položila je na otečeno lice.

Odmarali su se cijelog dana i naizmjenice su spavali. Osmatrali su okolicu. Jordan se nekoliko puta popeo do maloga kamenog bedema koji je podigao i dvogledom ispitivao pustinju. Izuzev ptica nije zapazio ništa živog. Pa ipak je znao da progonitelji nisu daleko. Postao je nemiran i nestrpljiv.

Maria je nekoliko puta mijenjala oblog na licu, a zatim se uputila u

grmlje da pronađe jestive biljke koje će popuniti zalihe namirnica. U sumrak Jordan pregleda vinčesterku i popne se na svoju osmatračnicu. Tamo je dugo nepomično sjedio promatrajući okolicu. Tek kada se odlučio da siđe, daleko, prema sjeveru opazi malu crvenu točku.

Bila je to logorska vatra udaljena dvadesetak kilometara.

Jordan se spusti u logorište.

— Tamo su — reče.

— Ostat ćemo?

— Dok se ne krećemo ne ostavljamo tragove.

Zbog svoje vatre nisu morali biti zabrinuti. U suhom i čistom pustinjaškom zraku svjetlost se vidjela vrlo daleko, ali mjesto gdje su se ulogorili bilo je nekoliko metara ispod nivoa pustinje i dobro zaklonjeno drvećem i nadvito stijenom.

Maria Cristina sjedne blizu vatre. Otekline su splasnule, ostala je samo velika ogrebotina i modrica koja je mijenjala boju. Izraz njena lica bio je sanjalački.

— Šta ćeš uraditi? — upitao je. — Ne možeš se vratiti.

Slegla je ramenima.

— Ostani sa mnom.

Podigla je glavu, a oči su joj zasjale:

— S tobom? Zašto? Zašto bih ostala s tobom?

— Ti si moja, Maria Cristina, moja žena.

— Nisam ja ničija.

— Moja si. Razmišljaj o tome i privikni se na to.

Pogledala ga je kroz guste trepavice i promrsila:

— Odakle ti pravo... zato što sam ti pomogla? To bih uradila i psu. Dobro... u neprilici sam. Mrze me. Ali i ja njih mrzim.

— Neću te više pustiti, Maria.

— Ti nećeš odlučivati o mom odlasku ili ostanku.

Dohvatio je svoje pokrivače i rasprosto ih pokraj vatre. Gurnuo je nekoliko grančica u žeravicu razmišljajući kako da kaže ono što je namjeravao.

Zbog njega se djevojka ne može vratiti kući. Izgubila je obitelj i sve što je posjedovala. Ali za nju ga je vezalo nešto više od grižnje savjesti.

Odavno nije imao posla sa ženama i nije bio navikao na razgovor s njima. Očajnički se trudio da nađe prave riječi. Maria je morala shvatiti da mu je zaista potrebna... Ali kako da joj to kaže. Sada kada je osjećao duboku ljubav bilo mu je najteže da je izrazi riječima.

Pogledala ga je preko plamena:

— Zato što sam ovdje, što sam pošla s tobom... nemoj misliti da ti zbog toga i pripadam. Ne!

— Potrebna si mi, Maria.

— Potrebna? Potrebna ti je bilo koja žena... samo žena. Odjaši dalje. Prije ili kasnije naći ćeš neko naselje, tamo uvijek možeš kupiti ženu. — Pogledala ga je izazivački. — Uostalom ti živiš kao vuk. Možda ti žena i nije potrebna odviše često.

Nasmijao se.

— Pogriješio sam — reče. — Dao sam ti da jašeš mog konja. Trebao sam te natjerati da hodaš... cijelim putem.

Sjeo je i počeo motati cigaretu: — Mogao sam olakšati teret ridanu. Ti si trebala nositi prtljagu.

Prostrijelila ga je pogledom, ali nije odgovorila. Izvukao je zapaljenu grančicu i prinio cigareti.

— Da bi žena bila dobra — reče — moraš je zaposliti. Inače postaje nezadovoljna. Moraš je zaposliti danju i noću.

— Što ti znaš — rekla je prodornim glasom.

Duboko je povukao dim cigarete.

— Znam da si moja, Maria Cristina. Možda ću te noćas učiniti svojom.

— A možda ćeš noćas umrijeti — rekla je, a oči su joj zasjale.

— Pogriješio sam — reče — što te nisam natjerao da ideš pješice. Da si me slijedila s teretom na ramenima sada bi bila dobra i poslušna. Kad krenemo dalje natjerat ću te da hodaš.

— Kakav hrabar muškarac! — naruga mu se.

Nad njihovom dolinom podigao se mjesec a iglice kaktusa odjednom su nalikovale na srebrno cvijeće. Sve oko njih podsjećalo je na prekrasan vrt... vrt smrti. Šišmiš je kružio nad njihovim glavama.

Zagledao se u žeravicu.

— Uvijek sam želio imati ranč. Ne govedarsko carstvo, nego malen ranč s

nekoliko krava i konja. Više konja. Nešto što bih mogao smatrati vlastitim domom. Želio sam da to mjesto bude na uzvisini, da imam lijep pogled u daljinu i dugačak put na kraju kojega bi stajala moja kuća. Želio sam gledati vlastite konje kako pasu travu na mojim pašnjacima, i djecu kako rastu.

Cigareta mu je dogorjela do prstiju, ali je izvukao još nekoliko dimova.

— Već odavno nemam doma — promrmljao je. — Bit će mi teško naviknuti se na jedno mjesto... ali vrijeme je da prekinem lutanja.

Kojot je zalajao prema mjesecu.

— Što će muškarac sam? Čemu kuća? Potrebna mu je žena. One iz grada mogu izgledati zgodno, ali kada se iziđe na pašnjake i u pustinju, takve žene nisu nizašto. Vrijedi samo ona koja može stati uz bok svom muškarcu kada započnu teškoće.

Maria Cristina je šutjela, ali njene su oči postale blaže. Ruke su opušteno ležale u krilu. Kao da je cijelo tijelo postalo opušteno.

— Ti i ja mogli bismo uspjeti. Ja znam s konjima, a znam i gdje ih mogu pronaći. Mogli bismo kupiti pastuha dobre krvi... možda jednog Morgana. Bio bi to dobar posao. Stotine kilometara unaokolo zemlja je dobra samo za ispašu, a govedarima će uvijek biti potrebni konji. Pohvatat ću nekoliko divljih kobila i s dobrim pastuhom za nekoliko godina uzgojiti vrijedno stado. Prve dvije godine neće biti lako. Ne mogu ti mnogo obećati... ništa osim rada i doma.

— Uvijek sam radila.

Rekla je to naglo i pri tom ga nije ni pogledala. Nije joj mogao vidjeti oči. Iznenada je ustala i udaljila se od vatre.

— Čovjek se mora baviti onim što zna — reče više sam za sebe. — Ja poznajem konje... a bilo bi bolje da sam nastojao upoznati i žene.

Nije išao za njom. Možda je željela biti sama. Polako je ustao, podigao pušku i pošao stazom.

XII

Na mjesecini je niska šuma cholle nalikovala na maglu koja se vuče nad zemljom. Naizgled meka i nevina, ta je biljka imala oštre tvrde bodlje. Indijanci i Meksikanci vjerovali su da je cholla grabežljiva i živa, a ako joj se čovjek suviše približi, usmjerit će tisuće svojih bodlji koje će se istrgnuti iz biljke i zabiti u golo meso. Jordan u to nije vjerovao, ali je katkada pomislio da se to može dogoditi.

S vrha staze promatrao je tamnu ravnicu. Ali njegove su misli bile uz šutljivu, tajanstvenu djevojku koja je stajala dolje, kraj vatre. U svom je životu upoznao nešto malo žena, ali nijedna nije nalikovala Mariji Cristini. Podsjećala ga je na neke divlje konje koje je uhvatio, koji su bili gladni milovanja i prijateljske riječi a ipak oduzeti strahom da će biti uhvaćeni i prevareni.

Obratio je pažnju na okolicu. Vatru više nije vidio tako jasno... nešto je ipak žmirkalo u noći.

Oko te daleke vatre sakupili su se njegovi neprijatelji vični oružju i borbi. Između njih i njega nikada ne može doći do pomirenja. Suviše je krvi proliveno. Bila je to divljačka borba za opstanak u kojoj će on biti natjeran leđima uza zid da pruži posljednji otpor. Još mu nisu bili jasni razlozi tolike upornosti progonitelja.

Bilo je žalosno što je u to bila umiješana i Maria Cristina. Ali da se na to nije odlučila, on bi sada bio mrtav. Umro bi na izbočini one stijene.

Zato je tako čvrsta njegova odluka da je brani do posljednjeg daha. Znao je da bi je morao natjerati da uzme konja i ode, dok bi on zaustavljao progonitelja. Ali znao je i to da ona nikada ne bi pristala na to. Samo bi ga pogledala i slegla ramenima. Toliko ju je do sada upoznao.

Što, dakle, da radi? Ako pobjegnu iz ove rupe, kamo da pođu? Dublje u Meksiko? Poznavao je ovaj dio Sonore i pomalo Chihuahuu, ali svaka stopa tog područja bila je pod paskom apaskih četa.

Vratiti se na sjever i smjestiti što dalje od ranča Sutton-Bayless? Bio je to težak ako ne i neizvediv pothvat dok god posjeduju samo jednog konja. Samo sreća i izdržljivost riđana dovela ih je dovde, a sreću nije dobro suviše često izazivati.

Oprezno se vratio k vatri. Žeravica je tinjala, a djevojke nije bilo u blizini.

Tiho je izgovorio njeno ime... Ništa. Pozvao je glasnije, obuzet iznenadnim strahom.

Ništa.

Pritrčao je njenom ležaju. Nije je bilo. Sada je glasno uzviknuo njeno ime, ali odgovorila mu je samo jeka. Prišao je obali. Nešto mu je zapelo za oko... komadić svijetle tkanine na bodljikavu grmu.

Krpica je bila velika. Posumnjao je da ju je djevojka namjerno ostavila kako bi ga upozorila...

U tom smjeru vodile su dvije staze. Tiho je potrčao prvom nadajući se da je izabrao pravu. Odvela ga je na vrh brežuljka. Zastao je.

Pred njim je bilo sve otvoreno na mjesecini. Ali nigdje nikakvog traga.

A onda je do njega dopro slab krik, iz daleka.

Nije bio siguran... možda su ga zavarala čula. Nije li ga čuo zato što se tome nadao? Ženski vapaj za pomoć.

Ne misleći na zasjedu jurnuo je stazom. Trnovite grančice trgale su odjeću. Prešavši pedesetak metara naglo se zaustavio osluškujući.

Ništa. Ni glasa. Otmičar nije bio bijelac, taj ne bi bio u stanju tako tiho i brzo savladati snažnu djevojku. Jedan Apaš... ili više njih. Možda ona trojka koju su susreli. Oni su znali smjer njihova kretanja.

A Apaši su poznavali svaki trik. Njihov se život sastojao od ratovanja, od najranijeg djetinjstva, jer su se jedino tako mogli održati.

Oni su se dočepali Marie Cristine.

Izenada začuo je udarce kopita konja koji uzmiču i preplašeno se guraju.

Nije zastao da bi oslušnuo. Okrenuo se u mjestu i dugim koracima potrčao do vode. Nikada u životu nije tako brzo osedlao konja i spremio stvari. Ništa nije propustio ponijeti, niti je u

žurbi zaboravio napuniti čuture. Prošlo je samo nekoliko minuta, i već je bio u sedlu.

Krenuo je kratkim galopom da bi lakše savladao zavoje. Kada je čovjek na apaškom tragu nikada ne može znati u kom će ih času sustići. Jedino u što može vjerovati jest da će ga dočekati zasjedom. Jordan je znao samo jedno... uhvatit će ih.

Kada je dojahao na mjesto gdje su Indijanci ostavili svoje konje, u zraku se još uvijek osjećao miris prašine. Na tvrdoj zemlji nije mogao vidjeti otiske, a nije se usudio upaliti šibicu. Zato je kružio naokolo sve dok opet nije nanjušio prašinu. Tada je pojahao u tom smjeru.

Svakog časa mogao je očekivati hitac iz zasjede, ali Indijanaca je bilo premalo da bi se razdvajali. Dva puta je zaustavio konja i duboko se sagnuo u sedlu. Zemljište je postalo mekše. Sada se mogao vidjeti pokoji otisak nepotkovana kopita. Nastavio je jurnjavom sve dok mjesec nije zašao. Tada se zaustavio bojeći se da ne izgubi trag.

Sjahao je i privezao konja. Sjeo je, ali se nije mogao smiriti. Pušio je cigaretu za cigaretom.

Posljednji sat prije svanuća bio je beskrajno dug.

Pojahao je s prvim svjetlom i tek tada vidio da slijedi četiri nepotkovana konja. Jedan je bio opterećen više od ostalih.

Veliki je riđan bio odmoren i željan puta. Jordan ga nije trebao tjerati. Konj je pojurio brzim kratkim galopom koji je jahaču omogućavao da prati zemljište. Brzo su prelazili kilometre. Sunce je sve jače peklo. Znoj je promoćio Jordanovu košulju a bokovi životinje potamnili su od vlage. Jordan je dva puta sjahao i hodao pola sata da bi životinja mogla odahnuti.

Cijelo to vrijeme Jordan se nijednom nije ogledao. Progonitelji ga u ovom času nisu zanimali, niti ih se bojao.

Tragovi su bili svježiji. Znao je da ih prati, iako vrlo polako.

Bilo je paklenski vruće, bez daška povjetarca. Jahao je zemljom koja je zaslužila naziv Pakao. Bila je opasna,

otrovna, spaljena. Ispresijecana dubokim kanjonima, bezvodna i bez hrane, s gušterima i zmijama, škorpionima i otrovnim kukcima. Tako daleko u pustinju nije smio ni kojot.

Ali Apaši su jahali ravno naprijed u tu zemlju kamena nad kojom je sunce visjelo poput goleme užarene lopte, a jedini zvuci bili su udarci umornih kopita.

Negdje, naprijed, daleko ili blizu, moralo se nalaziti apaško selo.

Jordan nije zastao da bi jeo. Zvakao je u sedlu stojeći u stremenu da bi bio što manji teret za životinju. Veliki ridan kao da je shvatio zašto se žuri. Bio je brži i mnogo snažniji od male-nih apaških ponija koji su se hranili osušenom travom. Dostizao ih je.

Samo jednom u toku dana Jordan se osvrnuo. Tada je daleko iza sebe ugledao oblak prašine.

Nisu gubili vrijeme! Nisu se mučili čitajući tragove jer su ugledali oblak prašine iza njegova konja. Zato su bili tako blizu, iako nije znao da li ga pri-stižu ili ne.

Nije bilo vremena za skrivanje tra-gova i zavaravanje neprijatelja. Treba-lo je jahati, jahati, jahati...

A onda je ispred sebe ugledao oblak prašine, koji je uskoro iščezao. Izja-havši iz jedne prosjekline na otvoreno napokon ih je ugledao. Tri konja u punom galopu. Tri...?

U posljednjem trenutku skrenuo je konja. Istog časa kada je prebrojio konje djelovao je nagoni. Trgnuvši životinju u stranu izbjegao je olovu koje je zviznulo kraj njegove glave. Tada je Jordan ugledao Apaša koji je skočivši s velikog kamena potrčao pre-ma svom poniju. Jordan je izvukao vinčesterku i opalio.

Kugla je zaorala prašinu ispred rat-nika. Jordan je okrenuo konja i udar-cem ostruga potjerao ga prema Apašu ubacujući novi metak.

Osjetivši da neće stići do konja, Apaš se u trku okrenuo i opalio. Suvi-še brzo i netočno. Onda ga je pogodilo rame velikog ridana i odbacilo u stra-nu. Ne usporavajući Jordan je udar-cem kundaka potjerao ponija u divlji trk i krenuo za ostalima.

Preostala trojica jahača razmaknuli su se i pojahali u različitim smjerovi-

ma. Mora da su znali s kakvim čovje-kom imaju posla, inače bi stali i borili se. Umjesto toga su bježali. Apaš koji je nosio teret bio je najsporiji, njegov konj nije mogao držati korak s ostali-ma. Jordan je krenuo za njim natje-ravši ridana u puni galop.

Hoće li je ubiti, ili će ispustiti pli-jen? To nije bio apaški običaj... Maria Cristina iznenada napadne jahača koji ju je držao pred sobom. Poni je posr-nuo pod teretom dvoje ljudi koji su se borili na njegovim leđima. Onda se djevojka istrgla i pala na zemlju, ali je začas bila na nogama i počela trčati.

Indijanac je okrenuo konja i usmje-rio ga prema njoj, ali Jordan se već našao između njih. Apaš je zavitlao puškom kao toljagom, ali Jordan je odbio udarac kundakom vinčesterke. Apašu je puška ispala iz ruke. Oboji-ca su bili na zemlji divlje se boreći.

Indijanac je potegao velik lovački nož, ali ga je zahvatila Jordanova des-nica. Pao je poledice, a Jordan je jur-nuo da mu svom težinom skoči na gru-di. Međutim, pao je na zemlju jer se Indijanac otkotrljao u stranu.

Opet su bili na nogama, ali Apaš je držao nož za bacanje. Jordan trgne revolver prostrijelivši ga kroz grudi.

Apaš je pao. Bio je mrtav. Prašina koju su podigli počela je prekrivati njegovo žilavo, smeđe tijelo.

Jordan je nadlanicom obrisao znoj s čela i ogledao se. Indijanaca nije bilo na vidiku. Okrenuo se i pošao prema Mariji Cristini.

Djevojka je stajala i gledala ga. Lice joj je bilo prekruto prašinom a kosa raščupana. Ruke su joj bile zave-zane kožnim remenom a haljina raz-derana na grudima. Nepomično je sta-jala i čekala ga.

Presjekao je remen i oslobodio joj ruke. Stajali su jedan našuprot drugo-me i gledali se. A kada ju je htio za-gr-liti, naglo je ustuknula poput preplaše-ne životinje:

— Ne!... Ne!

Nemoćno je spustio ruke i pošao do svog konja. Začas je ulovio indijans-kog ponija i doveo ga do djevojke. Dok se penjala u sedlo vidio je da ima Indijančevu vinčesterku. Pojas s mecima prebacila je ukoso, preko gru-di.

Tek tada Jordan obrati pažnju progoniteljima. Oblak prašine bio je velik i blizu. Čak mu se učinilo da može raspoznati jahače.

Kretali su se umjerenim tempom. I konji progonitelja prešli su težak i dugi put nisu imali snage za posljednji juriš.

Krenuo je prema sjeveru razmišljajući što da poduzme. Još su uvijek bili u Meksiku, a stotinu i dvadeset kilometara u tom smjeru ležala je granica Arizone. Ako je se dokopaju bit će isto toliko udaljeni od ranča Sutton-Bayless. A možda pronađu i grad koji ima šerifa...

Međutim, Jordanu je bilo jasno da se neće dokopati nikakva grada. Tucson je bio daleko prema zapadu, Tucson i Tombstone daleko na sjeveru. Jedina šansa bio je ranč Johna Slaughtera na izvorima San Bernardino. Tamo bi mogli zatražiti zaštitu. A John Slaughter bio je čovjek pred kojim su ustuknuli i jači od SB čete.

Jordan je započeo staru igru skrivača. Jahali su uskim klancima, tražili kamene sprudove, zametali tragove u džbunju napola. Jahali su polako da bi odmorili konje.

Daleko iza njih jahači su se razmaknuli da bi lakše otkrivali tragove.

Jordan se iznenada dosjetio nečega ludog i opasnog tako da je gotovo posumnjao u vlastitu zdravu pamet. Činjenica što su se podijelili pružala je nevjerojatnu mogućnost...

Podigao je ruku i Maria je zaustavila ponija. Podigavši se u stremenu Jordan se ogledavao sve dok nije našao što je tražio ... malu ali vrlo gustu skupinu visokog grmlja. Pojahali su onamo.

Vrativši se pješice Jordan ukloni tragove. Onda se vratio do djevojke, prisili ridana da legne i košuljom mu poveže oči. Djevojka je bez riječi uradila isto, brzo i spretno, kao da se cijelog života bavila samo konjima. Onda plegnu do konjskih glava šapćući im u uho umirujuće riječi. Veliki je ridan podrhtavao, ali poni je bio miran. Bio je navikao da i najmanja neposlušnost donosi okrutnu kaznu.

Bio je to stari trik. Jordan je znao da se tako vode konji preko visećih mostova ili kroz vatru. Oslijepljenu

konju preostaje samo da sluša čovjeka jer shvaća da je postao bespomoćan.

U zraku je još uvijek bilo sitne prašine koja ih je mogla odati. S oružjem u rukama ukočili su se i čekali. Na Jordanovu čelu pojave se graške znoj. Znao je da grmlje neće biti dovoljna zaštita ako neki od jahača prođe sasvim blizu. Spustio je glavu. Onda je čuo kako dolaze.

Odjednom je začuo dvojicu i smjesta zaključio da su isuviše blizu. Njegovo se tijelo napelo spremno na skok i paljbu. Ako ga ugledaju, oborit će bar dvojicu prije no što pogine.

Netko je nezadovoljno opsovao. Jordan je čuo kako trnje para po nečijoj čizmi. Netko je uzviknuo:

— Vidiš li štogod?

— Ne! — čuo se odgovor jahača koji je sada bio nešto dalje. — Pogledajmo onaj klanac, tamo naprijed.

Grmlje nije predstavljalo zaštitu, zato su pogledi progonitelja bili usmjereni previsoko i predaleko.

Jahači su prošli. I baš kada je Jordan htio podići glavu, čuo je kako nailazi treći konj, i to vrlo blizu. Čuo je zvuk izvučenog čepa i gutanje kada je jahač nagnuo čuturu. U času kada je prošao, nije bio udaljen više od pet metara ali glava mu je bila zabačena unatrag jer je pio. Posljednji je gutljaj promučkao među zubima i ispljunuo. Ali tada je već prošao pokraj njih.

Jordan je odahnuo i počeo brojiti do pedeset. Onda je podigao glavu. Vidio je samo jednog jahača na pristojnoj udaljenosti. Ostali mora da su sišli u kanjon. Kad je i posljednji nestao s vidika, Jordan i djevojka oslobode oči svojih konja.

Krivudajući pošli su prema zapadu, da bi zatim skrenuli na sjever. Jordan je namjeravao iskoristiti prednost koju su stekli da bi se što više približio cilju. Međutim, znao je da će neprijatelj brzo otkriti varku.

Kada ne bude tragova ispred njih, Lantz će početi tragati u krugovima. Neće proći dugo i oni će pronaći grmlje gdje su ležali konji i bjegunci. Jordan se nasmijao pomislivši na bijes starog tragača. Stekli su prednost od jednog sata.

Put prema granici presijecalo je nekoliko rječica u čijim je koritima bilo vode samo za kišnih razdoblja. Neke od njih ulijevale su se u Rio de San Bernardino, a druge u Rio de Bavispe. Korito jedne rječice moglo je pružiti zaklon i put prema granici iako je većina bila usmjerena prema sjeveroistoku.

Apaški poni mogao se kretati samo korakom a veliki riđan jedva nešto brže. Ušli su u korito. U njemu je bilo i nešto vode. Pojahali su uzvodno. Dno je bilo prekriveno plosnatim šljunkom na kome nisu ostajali nikakvi tragovi. Nakon kilometar-dva korito se proširilo i voda je sada bilo duboka jedva pet-šest centimetara. Sjahali su i povelili konje. Voda je prijatno hladila noge.

Desetak kilometara od mjesta gdje su ušli u vodu Jordan je ugledao ravnu neprekinutu kamenu ploču, priliku za izlazak bez tragova. Pažljivo su izjahali. Popevši se na vrh Jordan je počeo temeljito osmatrati okolno zemljište.

Bilo je divlje, puno izlomljenog kamena, kaktusa i pustinjaškog raslinja. Stijene su bile veće i mogle su pružiti zaklon u slučaju sukoba.

Pažljivo su se odvojili od korita. Njihova lica bila su prljava i oznojena. Oči su im bile upaljene od prašine i prejakog sunca. Djevojčin poni mogao se svakog časa srušiti. Bio im je nužno potreban odmor, hrana i paša za konje.

Kada su naišli na nakupinu visokog grmlja, bila je nalik na sve ostalo nekorisno grmlje koje je samo smetalo jer su ga morali obilaziti. Ali Jordan je uz rub grmlja opazio početak jaruge. Skrenuo je konja i prišao tom mjestu. Razmakavši grmlje ugledao je veliku udubinu u kojoj se sakupljala vlaga jer je bila bogato obrasla travom. Na najnižem dijelu bilo je malo blata. Bilo je to neočekivano sklonište i Jordan odlučio da ga iskoriste.

Vatru nisu mogli pripaliti, ali bilo je trave za konje. Ušli su u jarugu, rasedlali konje i pustili ih da pasu. Na najnižem mjestu Jordan je počeo izbacivati blato. U udubini se sakupljala voda.

Maria Cristina zašla je u grmlje i vratila se s nekim travama. Ovlažila ju je i položila na zglobov koji je bio oderan apaškim remenom.

— Yerba mansa — reče Jordan.

Podigla je oči.

— Ti sve znaš. Čak poznaješ i bilje.

— Samo neko.

— Možda ćeš uspjeti s tim svojim rančem. Možda ipak znaš i nešto što je korisno.

Nasmijao se.

— Tebe je zaista teško uvjeriti — reče. — Nikada nisam sreo ženu sličnu tebi.

— Kakvu ženu? Pa ti nikada i nisi sreo ženu. Ti poznaješ samo konje. Konje i borbu. — Pogledala ga je. — Ali boriš se dobro.

Podijelili su komadić suhog mesa i tortillu. Na njima je bilo pijeska koji je pucketao pod zubima. Onda su promatrali konje kako pasu.

— Ti si spor — rekla je. — Zašto si se toliko dugo zadržao? Već sam pomislila da si me prepustio Apašima.

U kutovima njenih usana mogao je nazrijeti jedva vidljive tragove osmijeha. Osjetio je čudnu toplinu.

Kakva žena! Ima snage da se osmijehne svega nekoliko sati nakon... Ona se zaista smijevala. Prvi put otvoreno i bez poruge. Tako se borila protiv opasnosti i umora.

— Nisam baš žurio — odgovori. — Znao sam da im treba dati vremena da otkriju u što su se uvalili pa da te ostave i pobjegnu od tebe što dalje.

— Ha! Misliš da nizašto nisam dobra?

Pogledao ju je hladno.

— Mislim da si dobra za mnoge stvari — odgovori. — Kada bude prilike pokazat ću ti za što si sve dobra.

Nasmijala se podrugljivo, ali pogled joj nije bio neprijateljski:

— Ne vjerujem. Ne vjerujem da ćeš ikada uspjeti!

XIII

Na vatru nisu ni pomišljali. Možda su i zametnuli trag, ali bila bi prava ludost odati se dimom. Od hrane im je preostala jedino kava.

Maria Cristina je ustala i pošla do ivice grmlja. Opet se uozbiljila dok je promatrala pustinju. Bila je suviše iskusna i pametna da ne bi shvatila kako je težak položaj u kome su se nalazili. Još se nisu dočepali slobode, dobili su samo mali predah. Prije ili kasnije Ben Hindeman će otkriti njihov trik.

Svaki sat odgode bila je mala pobjeda, ali svaki ih je sat približavao posljednjoj odluci.

Da nije bilo Marije, Jordan bi već odavno prestao bježati. Iako slab od rane i užasno umoran, ponovno je sakupljao staru snagu. Čak ni iscrpljujuće jahanje pustinjom nije usporilo njegov oporavak. Godinama je živio na sličan način.

Da nije bilo djevojke već bi se okrenuo i počeo progoniti svoje progonitelje. Začas bi oni postali divljač, a on lovac. Međutim, trebalo je misliti na Mariju Cristinu.

Imali su sreću što su pronašli ovo sklonište. Bilo je dovoljno trave i vode da napune čuture i napoje konje.

— Bilo bi dobro da malo odspavaš — reče djevojci kada se vratila. — Ja ću paziti.

— Ti spavaj..., ja ću stražariti. — Pogled joj je opet bio odsutan i hladan. — Probudit ću te.

Bio je umoran. Činilo se da je djevojka sasvim budna i da neće zaspati. Legao je i istog časa zaspao. Granje se uzgibalo pod iznenadnim naletom vjetrova.

Probudio se osjetivši ruku na svom ramenu. Bilo je tamno. Kada je sjeo opazio je da nema zvijezda. Vjetar je divljački vitlao grmljem. Konji su stajali zajedno okrenuvši leđa vjetru.

— Ništa nisam vidjela. Sada ću ja spavati.

— Dobro. — Navukao je čizme, ustao i nabio noge do kraja. — Čini se da će oluja.

— Da.

Pijesak mu udari u lice. Povukao je šešir dublje na čelo i opasao revolvere.

Prošla je kraj njega. Ispružio je ruku i privukao je. Naglim pokretom odbacila je ruku i krenula dalje, ali njega iznenada savlada strast. Uhvatio je i zagrlio.

Borila se iz sve snage. Zabacila je glavu da bi izbjegla njegove usne.

Munja propara nebo. On ugleda njene širom otvorene oči i lako rastvorene usne. Pognuo je glavu, a ona je odjednom objema rukama obuhvatila njegovu šiju i položila usne na njegove čvrsto, žedno. Njeno divno tijelo privilo se uz njegovo, a usta su se rastvorila... A onda se iznenada istrgla iz njegova zagrljaja i snažno ga udarila preko obraza. Odskočila je u grmlje, pognuta poput mačke prije skoka.

— Ne diraj me! Ne prilazi! Ubit ću te!

U prvi čas htio je jednostavno prići i zagrliti je, željela to ona ili ne, ali je ipak odustao. Bude li pokušao silom, možda će ga zaista pokušati ubiti.

— Neka bude kako hoćeš — podigao je pušku i pošao kroz grmlje. Zastao je i nasmijao se. — Ipak ti se svidjelo... bar jednom.

— Životinjo... mrzim te!

— I ti si životinja — odgovori joj. — Zato mi se sviđaš...

— Misliš da sam jeftina žena.

— Ne. Ti si žena na svom mjestu, ali si divlja, kao mladi mustang.

— Lud si.

Noć je bila tamna, vjetrovita, puna nagovještaja oluje. Daleko na horizontu je sijevalo. Grmljavina se nadovezivala u neprekidno valjanje. Vjetar je divljački povijao grmlje.

Zaklonjen raslinjem Jordan je pronašao dobro mjesto i sjeo. Ovdje ga čak ni munja nije mogla otkriti.

Vjetar je bio sve jači. Granje je letjelo naokolo a sitno trnje zabijalo mu se u lice i ruke. Morao je paziti da mu prašina ne zaspe oči. Ako se vjetar bude i dalje pojačavao, više neće biti razloga da ostanu u jaruzi. Konji su ionako bili uznemireni i nisu se odmarali, a bilo je pitanje hoće li Maria moći zaspati.

Počelo je kišiti. Pošao je do sedla i izvukao kabanicu. Našao je djevojčin pončo i prišao njenom ležaju. Čvrsto je spavala. Njeno je lice bilo smireno i prekrasno. Bijesa, otpora, svega je nestalo, spavala je poput djeteta.

Dotakao je njenu kesu. Tako je crna... poput ponoći. Zadržao je uvojak među prstima. Onda se uspravio i vratio na stražarsko mjesto. Tako nije vidio kako je njena ruka polako podigla i potražila uvojak koji je maločas dotakao, niti je znao da su njene oči širom otvorene.

Kiša je dolazila samo s naletima vjetrova. To je potrajalo dva sata. A onda je u svjetlu munje ugledao zid guste vjetrom tjerane kiše. Ustao je i potrčao prema ležajima.

Marja Cristina je klečala i spremala pokrivače.

— Odlazimo?

— Da... konji bi se mogli preplašiti i pobjeći.

Osedlao ih je pod udarcima sitne kiše. Pojahali su i krenuli na sjever. Kiša im je udarala u leđa, a konji su brzo kretali naprijed sretni što odlaze okrećući leđa oluji.

Cijelu su noć napredovali ispred oluje. Dva puta prešli su duboka korita, koja su samo nekoliko minuta kasnije bila preplavljena, a grom je jednom udario tako blizu da su u zraku osjetili oštar miris, dok im se kosa nakostriješila od elektriciteta.

Onda su začuli tutnjavu. Kada su prišli bliže ugledali su kanjon kroz koji se valjala divlja bujica. Nije se moglo ni pomišljati na prijelaz. Ni konj ni čovjek ne mogu plivati u tim vrtlozima.

Jordan je uhvatio djevojčino rame. U trenutku kada je opet zasjala munja pokazao joj je stijene. Pojahali su onamo i našli veliki nagnuti kamen koji je pružao izvjesnu zaštitu od kiše i vjetrova. Životinje je poveo do najzaklonjenijeg dijela i privezao ih za žilu koja je izvirivala iz zemlje.

Bilo je vrlo hladno. Pogledao ju je. Drhtala je cijelim tijelom. Od koljena nadolje noge su joj bile sasvim promočene. Zaboravivši na opasnost Jordan zapali vatru.

Konji su bili nemirni i preplašeni olujom, ali je Jordan znao da će ih

vatra umiriti. Mnogi konji zavole logorske vatre i mogu cijelu noć pasti u neposrednoj blizini toploga prijateljskog plamena.

Koliko su još daleko od granice Jordan nije znao. Ali je znao da će oluja uništiti sve tragove. Postojala je velika mogućnost da su se riješili potjere. Čak ni Lantz nije mogao pronaći tragove tamo gdje ih nema.

Kada svane moći će se orijentirati. Nalazili su se u kraju koji je poznavao. Sjeverno se nalazio ranč San Bernardino. Jordan je dobro poznavao predio sjeverno od Tucsona pa čak do Prescottta i Congressa.

Sjeli su kraj vatre i drhturili.

— Sutra ćemo biti na sigurnom. Poznajem vlasnika ranča. Oštar je, ali pravedan.

— Nadam se.

— Zove se Slaughter.

— On je ubio nekoliko ljudi.

— Znam... ali oni su to i zaslužili. — Podjario je vatru. — I ja sam ubio...

— I prije ovoga?

— Da.

— Koliko?

— Četvoricu... petoricu.

Čekala je da prođe još jedan nalet vjetrova da bi mogla progovoriti:

— Nikada mi nisi rekao zašto si ubio Boba Suttona.

Polako joj ispriča o ubojstvu John-nyja Hendrixa, o krađi konja i dvoboju u Tokewanni. Pričao joj je o lovu na divlje konje po paklenjaku, o bolnim kostima i padovima prilikom kroćenja. Nije htio biti običan kauboj-lutalica, htio je zaraditi novaca i nešto započeti. A onda dolazi grupa govedara i uništava sav trud i jedan život u nekoliko minuta pucnjave.

— Jack Sutton — progovorila je — to je njemu slično. I Mort Bayless. Rekla bih da je i on sudjelovao u tome.

Ustao je i prikupio još suhog lišća i grančica. Svanjivalo je.

Drveće i grmlje je potamnijelo od dugotrajne kiše. Voda se skupila u stotinama malenih jezeraca, zemlja je nije mogla upijati. Sivo nebo bilo je prekriveno teškim oblacima punim kiše.

Jordan je vidio to nebo. A i više. Vidio je pet mokrih konja i pet jahača koji su držali puške uperene gamo u njega.

Znači... poslije svih muka i blize slobode — takav kraj. Zar se toliko borio nizašta?

Stajao je ukočen poput kipa. Mozak mu je grozničavo radio. U takvim prilikama vrijeme kao da se zaustavlja i svaka pojedinost ostaje zauvijek zabilježena u ljudskom sjećanju.

Snažan čovjek četvrtasta lica bio je Ben Hindeman. Prepoznao je usko lice Jacoba Lantza. Ostale nije poznavao, niti će ih ikada upoznati. Pogledao je njihove konje. Tri su bila iz njegova stada.

Gledao je njihova lica i njihovo oružje. Znao je da je sve svršeno. Ali njegova je kabanica bila otvorena i revolveri su mu bili nadohvat ruke. Prije no što umre može ubiti jednoga, dvojicu, možda čak i trojicu.

To se može uraditi, mora se uraditi. Nije li Mysterious Dave Mathers ubio petoricu u jednom revolveraškom sukobu u Dodgeu. A Perry Owen ustrijelio je četvoricu napadača u Holbrook.

Ali do njegovih nogu sjedila je Maria Cristina koja bi mogla biti pogođena mecima. Ili još gore, ostat će na milost i nemilost onima koji prežive.

— Kako je, momci? — upitao je ravnodušnim glasom. — Nije baš ugodno, zar ne?

Tek je sada Maria Cristina podigla glavu. Lice joj se ukočilo od zaprepaštenja. Podigla se na koljena.

Snažan čovjek umotan u kabanicu proučavao je Jordana kroz zavjesu od kiše. Nije čudo što smo ga lovili tako dugo, pomislio je Hindeman. Jake je imao pravo, to je usamljen vuk.

Jacob Lantz nalazio se malo po strani i pozorno promatrao Jordana.

— Ti si ubio starog Boba? — Hindeman je postavio pitanje, ali je ono više ličilo na tvrdnju.

— Povukao je revolver.

— Ali ti si ubio njega... zašto?

— Dobro ti znaš zašto. Jahao je ukradenog konja. Meni ukradenog. — Mahnuo je glavom prema ostalima. — Onaj šivac je također moj a i onaj smeđi. A šarac se odaziva na ime Pet.

Nasmiješio se i slegnuo ramenima. Onda će oštro:

— Pet!

Konj je načulio uši i naglo podigao glavu.

Jahači su šutjeli. Hindeman je bio tvrd, ali Joe Sutton osjećao se krivim. Svatko je znao da su konji ukradeni, i to baš ovom čovjeku, i nitko se zbog toga nije osjećao prijatno.

— To sada više ništa ne znači — reče Hindeman. — Sada ćemo te objesiti.

— Nemoj govoriti »mi«... Trojica, a možda i četvorica od vas neće sudjelovati u vješanju. Možda čak nijedan. Čekaj dok pucnjava završi. Tada ćemo vidjeti tko će govoriti o vješanju.

Ben je proučavao čovjeka pred sobom. Odnos je bio pet naprama jedan, osim ako se ne umiješa i djevojka. A to je bilo moguće. Na nju je trebalo računati, bila je vrlo brza i točna kada je ranila Jacka Suttona.

Pet naprama jedan. Cijevi njihovih pušaka bile su okrenute prema zemlji jer su i sami bili iznenađeni kada su ugledali svoje žrtve. Trebalo je samo podići puške, ali i taj je čovjek trebao samo povući svoje revolvere. A Hindeman je znao da onaj tko je savladao Boba i Jacka Suttona mora biti paklenski brz i točan.

U to nije bilo sumnje... Netko od njih morao je poginuti kada započne pucnjava.

— Baci revolvere — reče — inače će i djevojka stradati.

— Ne!

Djevojčin glas bio je poput udarca bičem.

— Ne čini to! Istog časa će te ubiti! Ako baciš revolvere ja ću početi puca-
ti!

Hindeman je ukočeno sjedio na svom konju, a kiša je punila obod njegova šešira. Što sada?

Djevojka je privukla vinčesterku. Mogli su je ubiti, ali Hindeman nije podnosio ubijanje žena.

Njegov je pogled prešao s djevojke na Jordana, toga nesalomivog i hrabrog čovjeka koji se nije pokolebao ni sada, u času potpunog poraza. A djevojka. Stajala je odrpana i prljava, ali divna čvrsto raširenih nogu s puškom u ruci.

Kad započne pucnjava poginut će mnogi muškarci, ali i ova žena. I nikada više, ako preživi, neće moći pogle-

dati nikome u oči a da se ne zastidi što je sudjelovao u divljačkom progону poštenog čovjeka i ubojstvu jedne žene.

Zagledao se u Jordana. Pogledi su im se ukrstili i oni su se razumjeli.

Hindeman nije patio od lažnog junaštva. Nije bio od onih koji bi sebi i drugima dokazivali kako su hrabri. Niti bi smrt u ovom času bilo što dokazala.

Ovaj put stvari nisu pošle onako kako je on htio. Uхватiti bjegunca, dostići ga u galopu i uništiti kišom olova... to je nešto drugo. Došlo je do suočenja, a Ben Hindeman je znao kako se treba povući.

— Imate li nešto protiv da se sklonimo s kiše?

Nitko nije progovorio beskonačno dugo, a onda je Jacob Lantz pokrenuo svog konja. Polako, korakom je odlazio. Vidio je ono što drugi još nisu shvatili. I sada se sklanjao s brisanog prostora. Obećao je da će ga naći. I uradio je to. Ali sukobiti se s njim neće.

— Ne, tako mi boga!

Glas Morty Baylessa odjeknuo je poput udarca bičem. Još dok je govorio posegnuo je za revolverom.

Samo on nije držao pušku u ruci, i sada je odlučio započeti pucnjavom. U Hindemanovu popuštanju nazreo je svoju propast. Odlučio je to spriječiti.

Trace Jordan držao ih je na oku. Pod već svijetlim nebom lako je pratio svaki njihov pokret. Kratkotrajna nada da neće doći do krvoprolića nije ga uspavala, nije se prerano opustio. Časak prije naslutio je krizu.

Mort se divlje trgnuo. Njegova je šaka zajedno s drškom revolvera uhvatila i kraj kabanice. Kugla je već probila njegove grudi, i dok je klizio iz sedla, a konj uzmicao u stranu, drugi je metak prosvrdlao rupu kroz njegovu lubanju.

A onda je tutnjava oružja zaglušila grmljavinu.

Nakon Mortova uzvika Jordanu se pričinilo da je Hindeman zastenjao shvativši da je sve svršeno. Mort se već valjao po zemlji, a njegov je konj odskočivši u stranu odgurnuo drugog jahača i spriječio ga u pucanju.

Jordan je dvaput opalio u Morta Baylessa. Odskočivši u stranu opalio je prema Hindemanu smatrajući ga najopasnijim članom potjere. Ben se zgrčio u sedlu, a puška je pala pod konjska kopita.

Pokraj Jordanova uha vinčesterka je zapucala brzo i oštro. Onda je olovo zaparalo njegovo rame. Bilo mu je potrebno da uspostavi ravnotežu i još jednom pogodi Hindemana. Jedan je čovjek ležao nepomično do Baylessa. Hindeman je povukao revolver i opalio promašivši Jordanovu glavu za nekoliko centimetara. Jordan ga je pogodio po drugi put.

Konj četvrtog jahača zavrtio se u panici i čovjek je nasumce pucao prema stijeni. I Jordan i djevojka opalili su u istom času. Čovjek je podigao ruke, a puška je odletjela u velikom luku. Konj je udario u paničan galop. Još šest ili sedam skokova jahač je ostao u sedlu, a onda je zalamatao raširenim rukama i nogama i pao u mlaku vode raskrečen, mokr i mrtav.

Kako je iznenada počelo, tako se brzo sve završilo. Časak ludosti pokrenuo je prste na otoncima i izazvao kišu olova koja je posijala smrt. A sada je opet sve tiho. Kiša i dalje pada. U zraku visi blijedi oblačić dima i osjeća se oštar miris baruta.

Jordan se polako uspravi. U rukama je držao oba revolvera. Nije se mogao sjetiti kad je povukao drugi. Gurnuvši jedan u futrolu počeo je puniti drugi. Revolver je bio prazan, a u drugom su preostala dva metka. Nije se mogao sjetiti da je ispalio više od četiri metka.

Maria Cristina je ustala. Odmah nakon Mortova uzvika bacila se na zemlju i počela pucati.

— Ranjen si? — upitala je.

— Samo ogrebotina.

Stajali su tako minutu-dvije promatrajući ružan prizor ispred sebe. Jacob Lanitz bio je negdje u blizini. Iako je otišao prije pucnjave, ipak bi se još mogao umiješati iz udaljenosti. Bio je dobar strijelac puškom.

Jordan je izišao na kišu. Nije ga vidio.

Mort Bayless je ležao na leđima obijivši mlaku vode pod sobom. Košulja

**Moda, kozmetika,
domaćinstvo**

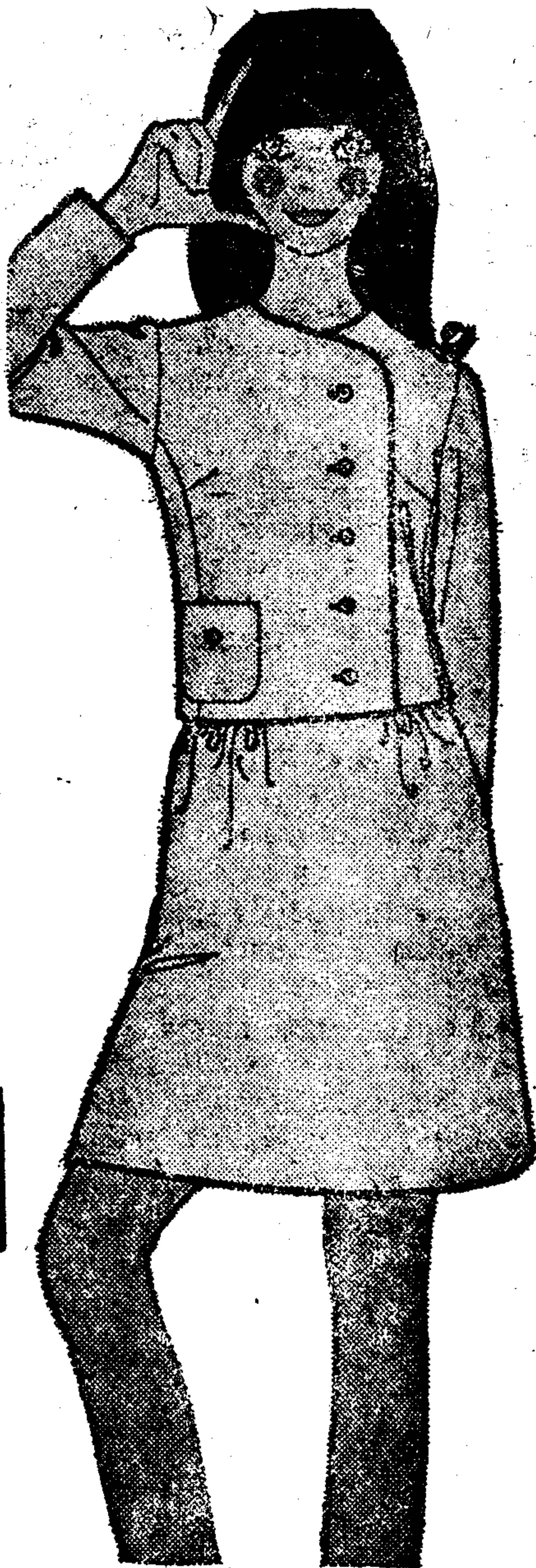
**Savjeti
liječnika i
psihologa**

**Novela, roman,
zanimljivo štivo**

**ukratko: SVE
ŠTO ZANIMA
SUVREMENU
ŽENU**

Svijet

**jugoslaven-
ska ženska
revija**

je bila crvena, a mršavo lice ni u smrti nije izgubilo izraz zloće.

Ben Hindeman je ležao nešto podalje, ali nije bio mrtav.

Bio je pogođen sa tri metka, a jedan je izišao iz puščane cijevi. Nemoćnom rukom posegao je za revolverom, ali volja više nije bila dovoljna. Pogledao je Jordana.

— Loše?

Jordan se nagnuo nad njega. Jedna kugla bila je u lijevoj strani bedra, druga u grudima, vjerojatno iznad pluća, treća je pogodila iznad koljena.

— Tri pogotka — odgovori Jordan. — Moglo bi biti loše.

— Oženjen sam — reče Hindeman. — Kad čovjek stvori porodicu trebao bi se čuvati gluposti.

Zatvorio je oči i prošaptao:

— Nisu smjeli ukrasti konje. Proklete budale.

Drugi je jahač ležao nešto dalje, usred velike mlake, mrtav. Onaj koga je oborio konj Morta Baylessa ležao je nepomično, ali na njemu nije bilo tragova krvi.

Trace Jordan spremi revolver i sagne se nad Hindemanom, kada začuje zvuk zapinjanja kokota. Naglo se okrene povlačeći oružje. Maria Cristina već je držala pušku uperenu u Jacoba Lantza. Stari je tragač držao ruke odmaknute daleko od bokova, a puške nije ni imao.

— Pomoći ću vam — rekao je Jordanu. — On je težak.

Zajedno su ga prenijeli pod stijenu. Maria Cristina je oklijevajući odložila pušku i rekla tragaču:

— Zapali vatru.

Onda se okrenula Jordanu.

— Ti si prvi na redu.

— On je teško ranjen. — reče Jordan. — Ja mogu čekati.

Djevojka je slegnula ramenima.

— Zašto da ne umre? Zar te nije htio ubiti.

— Najprije on — naredi Jordan. — Hajde, počni.

Pogledala ga je. Časak su se mjerili, a onda klekne do Hindemana.

— Misliš da si pametan i da te se bojim? — dobaci Jordanu. — Ti samo činiš gluposti.

Hindeman se pokušao nasmejati, ali zastenjao od bola.

— Čini se da si nabavio ženu, prijatelju.

Onda je opazio tragača.

— Što je s tobom, Jake?

Lantz se nasmiješio pokazujući požutjele zube:

— Rekao sam da ću vas dovesti do njega, ali da se ne namjeravam boriti protiv takva čovjeka. Kada sam vidio što Mort priprema, povukao sam se.

Jordan se okrenuo i začudio. Čovjeka koji je do maločas ležao onesviješten više nije bilo. Vjerojatno uopće nije bio u nesvijesti, već se pritajio za vrijeme borbe. Neki su bili takvi. I sad je klišnuo.

Maria Cristina je očistila i previla Hindemanove rane. Pomoću biljke nazvane Sangre de Cristo zaustavila je krvarenje. Dok je previjala Jordana, Lantz je pokapao mrtve. Oko podne vratio se pod stijenu.

— Kiša prestaje — reče. — Treba se pripremiti na gužvu.

— Gužvu?

— Daaa. — Lantz je protrljao bradu. — Jedan je pobjegao, a drugi dolaze. Ako ovaj ima sreću, susrest će one koji dolaze za nama. Možemo se kladi ti da će se lov nastaviti.

Ben Hindeman je progovorio sa svog ležaja:

— S tim je svršeno. Jake. Kaži im da sam tako zapovjedio. Dosta je bilo.

— Buck bi mogao poslušati, ali Wes Parker neće. Možda ni drugi.

— Onda pođi i zaustavi ih — reče Hindeman promuklim glasom. Podigao se na lakat. — Zaustavi ih i dovedi ovamo laka kola. A ako ne poslušaju, jaši kao lud do Johna Slaughtera.

Oblaci su se počeli razilaziti i kiša je prestala. Pojavilo se sunce i mlake su se brzo sušile. Uskoro neće biti ni traga kiši.

Jordan je uzeo pušku i poveo konje do mjesta gdje je bilo dosta trave. Privezao ih je. Njega su kauboji mnogo manje zabrinjavali od Apaša. Već nekoliko dana i on i njegovi progonitelji ostavljali su mnoštvo tragova uzduž i poprijeko Sonore, a to su područje Apaši smatrali svojom neprikosnovenom domenom.

Lovac je mogao naići na tragove, a mogla ih je pronaći i koja skvo skupljajući biljke i drva. Bilo bi naivno

vjerovati da apaške obitelji nisu obaviještene o boravku bijelaca u pustinji. To prije što su se četiri ratnika već sukobila s Jordanom, a jedan je i poginuo.

Trace Jordan je pomno pregledao okolicu, ali ništa nije otkrio. Vrativši se pod stijenu zatekao je Mariju Cristinu s puškom u ruci. Pogledi su im se susreli, a riječi nisu bile potrebne. Oboje su odrasli na indijanskom području.

Ostali su sami s teškim ranjenikom i nitko nije mogao znati kada će stići pomoć. I da li će uopće stići. Istina, kiša je izbrisala njihove tragove, ali Apaši znaju smjer njihova kretanja. Samo je pitanje vremena kada će ih pronaći.

Jordan je imao četiri konja pa je razmišljao o tome da između dva postavi nosiljke. Ali konji su bili jedva pripitomljeni za sedlo, vjerojatno bi se plašili i opirali. To ne bi pomoglo ranjeniku.

Ovim putem prolazili su pljačkaši iz Sierra Madre, a Apaši iz plemena Chirichauas utvrdili su se u planinama sjeverno od granice.

XIV

U podne narednog dana Jordan više nije mogao podnijeti neizvjesnost. Pomoću nekoliko motki i dva gunja izradio je nosiljku i privezao je između dva konja. Uz pomoć djevojke uspio je podići Bena Hindemana. Onda su krenuli.

Išli su vrlo polako. Do mraka su prošli tridesetak kilometara i zastali u gomili stijena pokraj potoka.

Hindemana je tresla groznica, nije izgledao dobro. Jordan ga je promatrao čudeći se ironiji situacije. Prije nekoliko sati taj ga je čovjek gonio i namjeravao ga ubiti. Onda je on njega uz djevojinu pomoć izrešetao. I sada se, eto, trude kako da ga održe na životu. Zbog njega stavljaju na kocku vlastite živote.

S puškom u ruci Jordan je krenuo da obiđe logorište. Napori i rana skli-

nuli su nekoliko kilograma s njegova ionako mršava tijela, pa je izgledao koščatiji i opasniji no inače. A odjeća je bila u takvom stanju da bi mogli natjerati u bijeg pristojnog građanina.

Pa ipak nije bio nezadovoljan. Upravo je razmišljao kako se čovjek može naviknuti na sve..., kad ugleda tragove.

Tragove pješaka.

Tragove ranjena čovjeka... bijelca.

Čovjek je posrtao pri hodu. Jednom je pao na koljena. Jordan ga je slijedio kilometar. Čovjek je dvaput pao. Na tim mjestima ostalo je i malo krvi.

Jordan se popeo na povišenu stijenu i počeo sistematski osmatrati teren. Najednom ugleda nešto tamno. Mogla je biti stijena ili grm, ali on u to nije vjerovao. Pošao je tragom.

I prije no što je stigao znao je koga će naći. Stari Jacob Lantz vodio je mnoge ekspedicije protiv Apaša, ali posljednju je vodio protiv jednog bijelca. Sada je ležao mrtav. Njegovo je tijelo bilo još toplo i nije se ukočilo. Bio je pogođen sa tri metka, ali jedna rana bila je stara bar dvadeset i četiri sata. I njegov konj bio je ubijen. Na neobjašnjiv način umakao je Apašima i krenuo... pješice.

Danas, vjerojatno prije nekoliko sati, ponovo se sukobio s Apašima. Ako je tako, oni su u neposrednoj blizini. Možda su već pronašli tragove četiriju konja koji se vuku prema sjeveru.

Požurio je natrag prema stijenama i putem planirao. Usprkos umoru i Hindemanovu stanju već noćas moraju dalje. Apaši nisu voljeli napadati noću, po mraku nisu voljeli ni putovati. Granica nije mogla biti udaljena više od četrdeset kilometara, a tamo gdje je završavao Meksiko počinjao je ranč San Bernardino Springs.

Izraz njegova lica Mariju Cristinu podigne na noge. Ispričao joj je ne krijući ništa.

Hindeman je bio pri svijesti.

— Vas dvoje krenite sami — reče.

— Vrlo su male šanse da se izvučem.

— Zajedno ćemo — reče Jordan. — Suviše si zao da samo tako umreš.

Nekoliko minuta prije no što su krenuli Jordan zapali vatru složivši grane tako da će plamen postepeno jača-

ti. Pojahali su prema sjeveru određujući pravac po zvijezdama. Teren je bio težak, ali oni su se brzo kretali.

— Samo tjeraj — rekao je Hindeman. — Ne obazirite se ako zajaučem. Ako me Apaši dohvate kako ću tek tada zavijati.

Jahali su cijelu noć. Kada je prvo sivo svjetlo praskozorja razbilo tamu, ugledali su skupinu zgrada.

— Trace! — viknula je Maria.

Okrenuo se u sedlu. Iza njih i prema istoku Indijanci su sjedili na čupavim konjima i promatrali ih. Upravo su izišli iz jaruge i kao da su i sami bili iznenađeni susretom.

— Nastavi — reče Jordan prigušujući uzbuđenje. — Samo nastavi, ne obaziri se na njih.

Jahali su ne mijenjajući tempo. Odjednom se Indijanci pokrenu. Poniji su pošli kasom.

I Jordan je ubrzao tempo. Zgrade su bile udaljene nekoliko kilometara, ali Indijanci su bili blizu i smanjivali su razmak.

Jordan se okrenuo, podigao vinčesterku i pažljivo nanišanio. Zategao je obarač, suzdržao dah, ispustio malo zraka iz pluća, a puška je poskočila u rukama. Jedan je poni poskočio visoko u zrak i tresnuo o zemlju odbacivši jahača.

Još je dva puta zapucao sačekavši da vidi rezultat hitaca, a onda je pojurio za Marijom i Hindemanom.

Apaši prodorno kriknu i krenu u potjeru.

Iza zgrade pojavi se jedan jahač i krene prema njima. Za njim šestorica u punom galopu pojure u susret.

Jordan je iza sebe čuo pucnjavu. Okrenuo se u sedlu i u trku ispucao preostalih dvanaestak metaka na udaljenosti šezdesetak metara od progonitelja. Jedan je Indijanac pao s konja, kotrljao se, ustao i opet pao. Poni čeonog jahača iznenada se prebacio preko glave, odbacivši jahača desetak metara, i ostao ležati trzajući nogama. Kada su zapucali kauboји, Apaši su usporili, skrenuli i vratili se pokupivši ranjene.

Jordan je pristigao nosiljku puneći vinčesterku.

Jahači s ranča pridu i opkole ih. Njihov vođa, malen čovjek četvrtastih

ramena i hladnih sivih očiju, nagne se nad nosiljku.

— Ben Hindeman! — začudi se. — Apaši su te udesili?

— Ne — Hindeman se nasmiješio i pokazao Jordana. — On!

Drugog dana boravka na ranču San Bernardino Jordan je izišao na jutarnje sunce i nabio šešir na oči. Bilo je rano i John Slaughter je sjedio za doručkom. Hindeman je spavao. Njegovo stanje bilo je zadovoljavajuće.

Nije bilo vijesti o ostalim jahačima iz čete Sutton-Baylessa.

Buck Bayless ni Wes Parker nisu bili s Hindemanom kad je uhvatio Jordana. Iako Ben ništa nije govorio, u njegovu je ponašanju bilo nešto što je Jordana zabrinjavalo.

Mlada Indijanka izišla je iz kuhinje da izlije lonac vode. Pogledala je Jordana.

— Jesi li vidjela Mariju Cristinu? — upitao ju je.

Djevojka ga je čudno pogledala.

— Otišla, dva sata.

— Šta?

— Uzela konja, pozdravila, odjahala.

Indijanka slegnu ramenima.

— Kamo je pošla?

— Ništa rekla, otišla.

Jordan psujući potrči prema oboru, osedla riđana i jurnu putem.

Maria je, naravno, pošla kući. Možda se i ona zabrinula zato što nitko nije znao što će uraditi Wes Parker i Buck Bayless. Buck je možda i nije zabrinjavao, ali Parker je bio jedan od vjernih sljedbenika Jacka Suttona. Jordan je postajao sve zabrinutiji. Ali nije bilo u pitanju samo to.

Od časa kada su stigli na ranč. Maria je lukavo izbjegavala svaku mogućnost da ostane s njim nasamu. Opazio je da ga gleda ozbiljnim, široko otvorenim očima, ali kada bi susrela njegov pogled, odmah bi okrenula glavu.

Put je vodio kroz Guadalupe Pass i postojala je mogućnost da je tamo dostigne. Znao je da u Prolazu postoji izvor, a sjeverno ih je bilo još nekoliko. Kraj iza Prolaza nije poznavao.

Jahao je brzo i uporno. Nekoliko puta vidio je njene tragove. Nakon desetak kilometara zastala je i napojila konja. Jahala je laganim galopom.

Biblioteka kriminalističkih romana

**Izlazi svakih 14 dana
(u ponedjeljak)
Cijena 7 dinara**

Nije vidio drugih tragova osim onih koje je ostavljala životinja.

Prije nekoliko tjedana obustavljen je svaki promet kada se pronio glas da su Apaši krenuli u svoje pohode. Za usamljena pojedinca nije bilo uputno naći se napolju, a pogotovo ne za mladu i lijepu ženu. Prije no što je došao do Prolaza, Jordan ugleda jahača koji mu je dolazio u susret. Jordan je skinuo remenčić koji je pridržavao revolver i opustio se u sedlu ne usporavajući kretanje. Nepoznati jahač je usporio.

Kada je razmak iznosio pedesetak metara, uspori i Jordan. Onda prepozna jahača, mladog kauboja koji ga je nagovorio u salunu, u Tokewanni.

— Kako je? — upita Jordan.

Lice mladića bilo je blijedo.

— Ja sam Joe Sutton — odgovori — ali ne tražim kavge.

— Onda je neće ni biti.

Joe Sutton je polako izvukao duhan i počeo motati cigaretu:

— Jeste li... vidjeli Bena Hindemana? I ostale?

— Vidio sam... Ben je kod Slaughtera... živ. Vjerujem da će se izvući.

Šibica se slomila u Suttonovim prstima. Jordan se nagne u sedlu i pruži mu svoju cigaretu da pripali.

— Mort?

— Mrtav... i stari Lantz, ali to su obavili Apaši, a ne ja.

Polako je ispričao što se dogodilo među stijenama. Ispričao je kako su prenijeli Hindemana na Slaughterov ranč.

— Jeste li koga susreli — upita Jordan.

— Nisam — odgovori Sutton. — Ali vidio sam tragove. U Prolazu. Tko god bio, mora da je tamo skrenuo, ali se vratio.

— Što se dogodilo s Wesom Parkerom i drugim Baylessom? — upita Jordan.

Kauboju slegne ramenima.

— Wes je... mrtav. Buck je ranjen. Čuo sam da su pošli na sjever i pokušali oteti malog Chavera da bi saznali kamo je otišla sestra. Ali su naletjeli na Vicenta.

— I?

— Čini se da smo se prevarili u tom Meksikancu. Nije ustuknuo. Tako pri-

ča Buck. Vicente je rekao Wesu neka se gubi. Wes to nije shvatio ozbiljno, pa smo ga narednog jutra pokopali.

Još je nešto trebalo srediti. Jordan je jedva čekao da pođe za djevojkom, ali prilika koja se pružala možda se neće ponoviti. Joe Sutton izgledao je razuman.

— Ben Hindeman je rekao da je sukob okončan. Dobit ću natrag svoje konje.

— Ben je gazda — reče Sutton. — Sukob je bio budalast. — Odbacio je cigaretu. — Jack, Mort i Wes, on ih je uvijek pratio... uvukli su nas u kašu iz koje ćemo se teško izvući.

— Do viđenja — reče i potjera velikog vranca.

Trace je podigao ruku na pozdrav.

Kako nikad nije zaboravljao na oprez, ogleda se i uvjeri da Sutton nastavlja put prema ranču.

Pred zalaz sunca sustigne Mariju Cristinu. Djevojka je razastrla pokrivače kod drvećem, u samu Prolazu. Sjedila je uz malenu vatru. Kada je pritjerao konja, ustala je. Lice joj je bilo bezizražajno.

— Zašto si pobjegla? — upita je ljutito.

— Nisam pobjegla. Pošla sam kući.

Klekne uz vatru naglo i iznenada, kao da su joj popustila koljena. Iako se spuštao suton, vidio je da je neobično blijeda.

Skočio je na zemlju.

— Prokletstvo, ipak nisi smjela samo tako odjahati! Mogla si bar nešto reći!

— Zašto? Kome? Tebi možda?

— Nisi smjela — prosvjedovao je. — Ovdje je opasno. Žena ne smije sama jahati ovim krajevima.

Nije podigla glave, samo je gurnula nekoliko grančica u vatru i progundala:

— Ništa mi nije.

Sve ono što je putem smislio da će joj reći, sada je zaboravio. Onda se sjetio Suttona i ispričao joj o Vincentu i Wesu Parkeru. Slušala je ne podižući glave. Pristavila je kavu i ustala.

Ustao je i on.

— Maria Cristina, ne želim da odeš od mene. Nikada. Ostat ćemo zajedno.

Podigla je glavu i pogledala mu u oči.

— Ti ne znaš što govoriš.

— Siguran sam u to što govorim.
Pokušala se povući, ne grubo već preplašeno.

— Ne... makni ruke, pusti me.

Pokušala je izvući ruke, ali ovaj put nije uspjela.

Obuhvatio joj je ramena i privukao tijelo. Podigla je lice, a njene su oči odjednom promijenile izraz i zaplamtjele čežnjom.

A onda se još jednom pokuša oduprijeti. Borila se očajno, ali uzalud. Polako i uporno on je privuče k sebi i položi usta na njena.

Izvila je glavu boreći se poput pantere, a onda je iznenada popustila. Usne su im se spojile u dug poljubac.

Dugo ju je držao šuteći.

— Tek si napola pripitomljena — reče joj — ali brzo ćeš se priviknuti.

Tiho je stajala u njegovu zagrljaju. Ridanu je dojadilo čekanje, pa je odstupio i počeo pasti.

Kada su opet sjeli uz vatru, kava je već bila gotovo hladna.

Nježno ga je pogledala.

— Znaš, smatrala sam da ti nikada nećeš uspjeti.

— Sjećam se... rekla si mi to.

— Pa... sada vjerujem da će ti možda ipak uspjeti.

Nasmijala se toplo i izazovno.

KRAJ

LOUIS L'AMOUR

GUBI SE IZ GRADA

Majka mi reče da odjašem u grad i unajmim čovjeka koji bi mi pomagao na pašnjaku. Štoviše, ona je vjerovala da ću unajmiti Johnnya Loftusa ili Eda Shifrina, samo ni jedan od te dvojice nije mi se svidao. Čovjeka kojeg sam unajmio nikada do tada nisam vidio.

Na prvi pogled nije upadao u oči. Zacijelo se približavao četrdesetoj, a po njegovu izgledu naslutio sam da je prošao sve i sva.

Lice mu je bilo usko i tamno, s crnim očima što su vas pažljivo promatrale prije no što bi progovorio. Sjedio je na platformi, dolje na željezničkoj stanici, sa sedlom i putnom torbom koja je izgledala vraški prazna. Razgovarao nije ni s kim kada sam ujahao u grad na doratu što mi ga je poklonio otac prije no što je poginuo.

Otac mi je rekao da izaberem konja među onima što su se prodavali u gradskom koralu. Ja sam, pak, maštao o ždrebici s bijelom zvijezdom na čelu.

— Sine — reče mi otac, promatrajući konje — ta te ždrebica ne bi prenijela preko planine. Naoko je lijepa, ali konj mora biti i izdržljiv. Čovjeku je potreban konj kojeg može jahati cijeli dan i cijelu noć i da na njemu dočeka još i izlazak sunca. Radije uzmi onog dorata. Taj je žilav i izdržljiv. Konje i ljude, sine, biraj prema iskustvu i izdržljivosti. Ne obraćaj pažnju na vanjski izgled.

Uzeo sam dorata. Otac bijaše u pravu. Promatrajući čovjeka što je sjedio na rubu platforme, zaključio sam da je to čovjek kakav je nama potreban.

— Gospodine — upitah — tražite li posao?

— Pa, možda. O kakvu je poslu riječ?

— Majka i ja imamo malo stado gore na pašnjacima. Namjeravamo istjerati našu stoku iz kanjona, dognati je dolje i prodati. Plaćamo trideset dolara i opskrbu.

— Uvijek unajmljujete strance? — pomno me je promatrao.

— Ne, gospodine. Najčešće unajmimo Johnnya Loftusa, ili Eda Shifrina, ili neku dangubu iz grada. No, čim sam vas ugledao, odlučio sam se za vas. — Način na koji me je promatrao malo me je zabrinuo.

— Zašto baš za mene?

Ispričao sam mu što je otac govorio kad smo kupovali dorata, i on se prvi put nasmija. Pogled mu postade topliji, lice se nabora, a u kutovima njegovih očiju sabra se osmijeh što se zacijelo tu skrivao sve vrijeme.

— Tvoj otac bijaše mudrijaš, sinko. Bit će mi drago da radim za tebe.

U gradskoj smo konjušnici unajmili konja za nj i pojahali prema ranču.

Ispred saluna stajao je Ed Shifrin.

— Tome — dovikne mi — tvoja majka uskoro počinje okupljati stoku.

— Već sam unajmio radnika, Ede.

— Nisi to smio učiniti. Cooperu se neće dopasti da stranci gone njegove krave. — Okrenuo se k čovjeku kojeg sam unajmio. — Stranče, samo gubiš vrijeme. Ja ću dognati stoku.

Čovjek kojeg sam unajmio mirno odgovori:

— Momak me unajmio. Ako me ne želi, može me i otpustiti.

— Ti si ovdje stranac i trebao bi to shvatiti. Već imamo dovoljno nevolja, a Cooperovi ne žele da im se stranci motaju među njihovim stadom.

— Morat će se na to naviknuti — odvrati stranac i mi krenusmo niz ulicu.

Taj me je razgovor malčice obeshrabrio. Znao sam da se moramo kloniti neprilika.

— Cooperovi imaju ovdje najveći ranč — rekoh — i oni gospodare ovim krajem.

— Tko upravlja vašim rančem?

— Pa, ja. Majka i ja. Samo, ona je sve prepustila meni.

Bili smo gotovo na kraju ulice, kad je šerif izišao iz krčme s Edom Shifri-
nom. Krenuo je ulicom i zaustavio nas.

— Tome — bio je osoran kao i uvijek — tvojoj se majci neće svidjeti što si unajmio tog stranca.

— Majka mi je rekla neka unajmim koga želim. Unajmio sam ovog čovjeka, a otpustiti neću nikoga dok za to ne budem imao razloga.

Šerif Ben Russell bio je otresit i neprijatan ostariji muškarac plavih očiju. Znao sam da podržava Cooperove.

— Dječaće, ovaj je čovjek upravo izišao iz zatvora. Moraš ga odmah otpustiti.

— To još nije razlog da ga otpustim. Unajmio sam ga, a otpustit ću ga tek onda ako ne bude vrijedio.

— Šerife — reče neznamac — ostavi momka na miru. On prosuđuje kao odrastao čovjek, ali čini mi se da mu je doista potrebna moja pomoć. Vi kao da ne trpите strance u svom kraju.

Još nikada nisam vidio šerifa Bena Russella tako srdita.

— Ako tako nastaviš, uskoro ćeš opet čamiti iza rešetaka!

Mojeg je čovjeka bilo teško razljutiti. Pogledao je šerifa svojim hladnim očima, a onda reče:

— Šerife, ne znate tko sam, niti zašto sam bio u zatvoru. Prije nego upadnete u neprilike, radije otidite do Pikea Coopera i recite mu da ga želim vidjeti.

Nitko u našem kraju nije znao da se Cooper zove Pike, ali bilo je očito da šerif zna na koga se to odnosi, premda je bio iznenađen kad je čuo da netko tako govori o Cooperu.

— Odakle znaš za Coopera? — zapita.

— Odnosite mu moju poruku. Siguran sam da će me se sjetiti.

* * *

Sedam milja od grada pregazili smo potok. Tu sam mu pokretom ruke pokazao i rekao:

— Ovdje počinje naš posjed i pruža se sve do brda. U ovo doba godine naša stoka može ovim putem dospjeti do kanjona.

— Imate odlične pašnjake, zar ne?

— To je obećana zemlja. Otac je uvijek govorio da su prošli dani slobodnih pašnjaka, pa je od nekoliko ljudi kupio pravo na zemlju.

Kad smo ujahali u dvorište ranča, majka se pojavila na vratima, brišući ruke o pregaču. Gledala je nepoznatog jahača i znao sam da je iznenađena što ne vidi Eda ili Johnnyja.

Unajmljeni radnik sjaše i skine šešir; ni Johnny ni Ed to nikada nisu činili.

— Vaš sin me je unajmio, gospođo, ali ako ne želite da ostanem odjahat ću natrag u grad. Upravo su me pustili iz zatvora.

Majka ga pogleda.

— Tom vas je unajmio, a ja u nj imam neograničeno povjerenje — bilo je sve što je rekla.

— I pravo je tako, gospođo. — Poslije kraće stanke doda: — Zovem se Riley, gospođo.

— Večera je gotova — reče majka. — Tamo je lonac s toplom vodom za umivanje.

Oprali smo ruke i dok ih je brisao, Riley reče:

— Nisi mi rekao da ti je majka mlada i lijepa žena.

— A zar je to važno? — odgovorih ukočeno.

Pogledao me i rekao:

— U pravu si, sinko, to uopće nije važno.

Večera je prošla u tišini. Sa strancem za stolom ne razgovara se o domaćim stvarima, a nepristojno je postavljati pitanja čovjeku koji je upravo izišao iz zatvora. Pričali smo o kiši i kako imamo dovoljno vode na ranču. Pošto je završio s jelom, zapita:

— Smijem li zapaliti?

Uvjeran sam da je to bilo prvi put što je netko majci uopće postavio takvo pitanje, ali prema načinu na koji je odgovorila pomislilo bi se da je to pitaju svaki dan.

— Samo izvolite — rekla je.

— Imate lijepe prihode od vašeg stada, zar ne?

— Ne baš velike u posljednje dvije, tri godine, ali Ed i Johnny kažu da je to zbog puno puma u planinama.

— Imate lijep ranč — reče Riley — s dovoljno vode, pa sam pomislio da dobro zarađujete.

Kad je otišao na spavanje, majka počela prati suđe.

— Zašto si baš njega unajmio, Tome? — upita me.

Tako sam i njoj ispričao priču o ocu i doratu, a ona se smijala.

— Mislim da nisi pogriješio, Tome. Možda je bio u zatvoru — dodala je — ali zna se ponašati.

* * *

Odjahali smo s ranča sat ranije no što bi mi to ikada uspjelo s Edom ili Johnnyjem, a do podneva žigosali smo sedamnaest grla, većinom teladi. Tko god i što god da je bio — Riley bijaše radin i vrstan stočar.

Slijedeća tri dana zdušno smo radili. Riley je ustajao rano i radio do kasna, a budući da sam bio gazda, nisam mogao dopustiti da bude bolji od mene. Raditi s njim bilo je isto kao i raditi s ocem, jer dok smo unaokolo jahali pomagali smo jedan drugom.

Treći dan potpalili smo vatru za kavu i dok smo odmatali ručak, što ga je majka priredila, on me upitao:

— Rekao si da ti je otac ubijen. Kako se to dogodilo?

— Ne znam. Otac je otišao poslom do Cooperovih, a poslije je svratio u grad u dućan. Naišao je neki stranac. Nešto se s njim porječkao i stranac ga je ubio.

— Je li tvoj otac nosio revolver?

— Uvijek. No, bio je vrlo miroljubiv čovjek.

— Znaš li ime tog stranca?

— Da, gospodine. Zove se Cad Miller.

Tog poslijepodneva naletjeli smo na Eda Shifrina i Johnnyja Loftusa. Prvi put sam ih vidio u ovom kraju, osim kad bi radili za nas.

Riley ih je čuo prije mene kako dolaze. Pomno je proučavao drveće i stijene gdje bi se čovjek mogao sakriti.

Obojica su bila naoružana, a ako je Riley imao uza se revolver, ja to nisam mogao primijetiti; na sebi je imao vjetrovku od jelenje kože, pa je revolver mogao sakriti za pasom ispod vjetrovke.

— Još nisi otišao? — izazivački upita Shifrin. — Mislio sam da si već davno pobjegao.

— Ovdje mi se sviđa — mirno odgovori Riley. — Lijepa zemlja, dobri ljudi. Nema tako puno krava kao što bi čovjek očekivao, ali zato su ugojene.

— Ne blebeći — odsječe Shifrin, pa upita Johnnyja. — Što ćemo s dječakom?

Johnny sliježe ramenima.

— Što mene pitaš?

Riley je odmah prokužio njihove namjere.

— Da sam na vašem mjestu — reče — ne bih se u to upuštao. Cooper će vam zamjeriti učinite li momku što našao.

— O čemu to trabunjaš?

— Pa, dečko nije naoružan.

— Što se to tebe tiče?

— Pa, tiče me se. Je li šerif Russell prenio Pikeu moju poruku?

— Tko je Pike? — upita Shifrin sumnjičavo.

— Pa, Pike Cooper... tako su ga zvali u stara vremena. Je li vam ikada pričao zašto je napustio Pike County u Missouriju?

Uznemirilo ih je nešto u načinu i lakoći s kojom je Riley razgovarao. Sada više nisu bili sasvim sigurni u sebe.

— Budući da ste se s njim spetljali — nastavi Riley — morate ga prisiliti da vam ispriča zašto je napustio Missouri.

Pokolebali su se u svojoj nakani. Uznemirilo ih je što je Riley, vjerojatno, znao Coopera otprije. Johnny se doimao zabrinut.

— Upitajte ga, momci! Također mu recite neka ne šalje žutokljunce da obave muški posao.

— Što to znači? — upita izazovno Shifrin, jer je mislio da je vraški tvrd čovjek.

— To znači da odmah odjašete odavde i da ne stanete dok ne stignete do

Pikea Coopera. Kažite Pikeu neka dođe i sam obavi posao zbog kojeg je vas poslao ovamo.

Zabrinula ih je Rileyjeva hladnokrvnost. Pobojali su se da ne učine neku glupost, jer je Riley zacijelo imao razloga da s njima tako razgovara.

— I doći će! — ljutito odgovori Johnny. — Vidjet ćeš!

Kad su odjahali niz obronak, Riley reče:

— Bolje da se vratimo na ranč, Tome. Još je rano, ali bilo bi bolje da smo tamo kad dođe Cooper.

— On neće doći. Gospodin Cooper ne ide nikamo ako ne želi.

— Doći će! Premda prvo bi mogao poslati Cada Millera.

Kad je izgovorio to ime, zabuljio sam se u nj.

— Tako se zove čovjek koji je ubio mog oca!

* * *

Večer je prošla mirno. Kad smo se vratili s pašnjaka, Riley je prije sunčeva zalaska popravio naherenu ogradu.

Iduće jutro majka je došla na doručak već spremna da pođe u grad.

U gradu je bila gužva. Dok smo ostavljali kola u konjušnici, stari Taylor se nagnuo k meni i šapnuo mi:

— Reci svom prijatelju da je Cad Miller u gradu.

Majka je to čula i naglo se vratila natrag.

— Kako on izgleda, gospodine Taylore?

Taylor je oklijevao, nervozno stružući nogama. Nije želio odgovoriti ili je razmišljao zašto to majka želi znati. Ipak, moja majka nije bila žena koju se moglo odbiti.

— Nešto sam vas pitala, gospodine Taylore. Vjerujem da ste bili prijatelj mog muža.

— Pa, gospođo, mislim da jesam. Želio bih biti i vaš prijatelj.

— I jeste. A sada mi ga opišite. I, opisao ga je.

Jutro je bilo sunčano i toplo. Otišli smo u hotel, gdje su me ostavili da čekam, jer je majka otišla kupiti neke ženske sitnice koje, kako je rekla, nije željela kupovati u prisustvu muškarca.

Kako su sve stolice ispred hotela bile zauzete, naslonio sam se na ugao

zgrade. Trenutak kasnije čuo sam Rileyev glas iza svog desnog ramena. Stajao je iza ugla zgrade.

— Ne okreći se, momče! Je li Cooper na ulici?

— Još ga nema, ali Cad Miller je u gradu.

— Tome, moraš znati da sam u zatvoru bio zato što sam ubio čovjeka koji je ubio mog brata.

Na ulici nije bilo mnogo svijeta. Kola su prošla ulicom. Prašina se slegla. Majka je prošla po drugoj strani ulice i baš kad sam pomislio što tamo radi, Cooperovi su se pojavili na gornjem kraju ulice; sinovi su jahali uz očev bok, a stari je Cooper vozio novu novcatu dvokolicu.

Ispred hotela Cooper je sišao s dvokolice. Njegovi su se sinovi, kao i uvijek, šepirili i cerekali. Otac je stao na nogostup, iz džepa na prsluku izvadio cigaru i odrezao joj kraj. Njegove stroge stare oči bljesnule su u mom smjeru.

— Momče, gdje je čovjek kojeg ste unajmili? Čuo sam da me traži.

— On danas mora iz grada — grlato će Andy Cooper. — Živ ili mrtav.

Cooper stavi cigaru u usta, kresnu šibicu i podigne je da zapali cigaru. Tada sam začuo škripu čizama i korake iza sebe i znao sam da je to Riley. Cooper baci šibicu a da nije zapalio cigaru. Stajao je zureći mimo mene u Rileyja.

— Lark! — jedva je izustio ime. — Nisam znao da me ti tražiš.

— Sjećaš li se što sam ti rekao posljednji put, na rastanku?

Cooper nije vidio nikoga osim Rileyja, čovjeka kojeg je nazvao Lark. Zaboravio je da ga promatraju. Zurio je u sugovornika, prestrašen.

— Zakleo sam se da ću te ubiti ako te ikad ponovo sretnem.

— Ne čini to, Lark! Imam obitelj... dva sina. I ranč. Pošteno sam radio.

— I ovaj je dječak imao oca.

— Lark, ne čini to!

— Otac ovog dječaka ubijen je prije tri ili četiri godine. Zacijelo si krao njegove krave najmanje dvije godine prije toga. Recimo: pet stotina grla.

Cooper nije skidao pogled s Rileyja, a njegovi su sinovi stajali osupnuti.

— Potpiši ugovor o prodaji pet stotina grla, a ja ću potpisati umjesto dječakove majke. Zatim potpiši ček na sedam tisuća dolara, pa ćemo preći ulicu i zajedno naplatiti.

— U redu.

— Također ćeš posvjedočiti da je Cad Miller ubio dječakova oca.

— Ne mogu to učiniti! Neću!

— Pike — reče Riley strpljivo — možda se možeš izvući na sudu, ali vraški dobro znaš da meni nećeš pobjeći. Moj je revolver sada na sedlu iza ugla. Ne tjeraj me da odem po nj.

Cooper se doimao poput bolesna čovjeka. Što god je znao o Rileyu, to ga je toliko prestravilo da mu nije mogao protivurječiti. A i ta priča o revolveru... pa, mogla je biti samo priča. Nitko nije mogao znati što Riley nosi za pasom.

— Dobro — reče naposljetku Cooper. — Glas mu je bio tako tih da ga se jedva čulo.

— Oče! — Andy ga zgrabi za ruku. — Što to govoriš?

— Umukni! Šuti, kad ti kažem!

— Cad Miller je u gradu — nastavio je Riley. — Dovedi ga ovamo.

— Neće biti potrebno.

Bio je to glas moje majke.

Mnoštvo se ljudi okrenulo. Cad Miller je prilazio, a moja je majka išla odmah iza njega. U ruci je držala dvocijevku, a ta sačmarica nije služila za paradu.

Serifu Benu Russellu sve to nije bilo po volji, ali nije mu preostalo ništa drugo, nego da Cada strpa u tamnicu. Cooper je odjednom pozelenio; nitko mu više nije htio pomoći, svi su znali da je nakon ovog s njim završeno.

Kad smo bili ponovo kod kuće, rekoh:

— Cooper vas je nazvao Lark?

— Zovem se Larkin Riley.

— A čak ni revolver niste imali!

— Čovjek mora naučiti živjeti bez revolvera. Osim toga, protiv kukavica ti nije potreban revolver. — Smotao je cigaretu. — Cooper je znao da ozbiljno mislim ono što sam rekao.

Majka se pojavila na vratima.

— Larkine... Tome... večera je gotova.

Ustali smo, a Riley reče:

— Tome, sutra ćemo raditi na južnoj strani pašnjaka.

— Dobro, gospodine.

1
Ponedjeljak

**DOKTOR
LJUBAVNO-LJEČNIČKI
ROMAN**
Izlazi svakih 14 dana (u
ponedjeljak)
Cijena 6 dinara

**TRAG
BIBLIOTEKA
KRIMINALISTIČKIH
ROMANA**
Izlazi svakih 14 dana
(u ponedjeljak)
Cijena 7 dinara

**GORDANA
LJUBAVNO-POVDESNI
ROMAN
MARJE-JURIĆ ZAGORKE**
Izlazi svakog tjedna (u
ponedjeljak)
Cijena 3 dinara

2
Utorak

**ŽIVOT
LJUBAVNI ROMAN**
Izlazi svakog tjedna (u
utorak)
Cijena 4 dinara

3
Srijeda

**SUPER STRIP
ALAN FORD**
Izlazi svakih 14 dana (u
srijedu)
Cijena 6 dinara

**SUPER STRIP
BIS
BIBLIOTEKA IZABRANIH
STRIPOVA**
Izlazi svakih 14 dana (u
srijedu)
Cijena 8 dinara

**VRTREP
STRIPovi ZA DJECU**
Izlazi svakih 14 dana (u
srijedu)
Cijena 5 dinara

4
Četvrtak

5
Petak

**LASO
WESTERN ROMAN**
Izlazi svakog tjedna (u
petak)
Cijena 4 dinara

6
Subota

**TIMOTHY TATCHER
BIBLIOTEKA
HUMORISTIČKO-KRIMI
NALISTIČKIH ROMANA**
Izlazi jednom mjesečno
(25)
Cijena 10 dinara

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

94. Robert Ullman: ŠANSA ZA BENA
95. Shepard Rifkin: PUT KINGA FISHERA
96. L. L'Amour: DOLINA MIRA
97. H. Haton: KONJANICI IZ PAKLA
98. B. Arthur: DVA REVOLVERA
99. Dudley Dean: TVRD ORAH
100. D. B. Newton: POVRATAK OSVETNIKA
101. H. S. Sharon: OSVETA BUNTOVNIKA
102. H. S. Sharon: PLJAČKA U LOS ALAMOSU
103. J. T. Edson: ČOVJEK KALIBRA 44
104. Matt Chisholm: POBJEDA McALLISTEROVIH
105. Lee Martin: ZLODUH SANTA RITA
106. Robert Ullman: KOLORADO KID
107. Bill Fargo: OTMJENI PLJAČKAŠI
109. Frederick H. Cristian: DOUŠNIK
110. U. H. Wilken: GROBAR JOE
111. Louis L'Amour: OPASAN PUT
112. G. F. Unger: UNAJMLJENI REVOLVERAŠ
113. Frederick H. Christian: SUDDEN U ŠKRIPCU
114. Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEČ
115. F. G. Unger: UMRIJETI ZA VIRGINIJU
116. Matt Chisholm: KRVAVE OKLADE
117. Marshall Grover: TREĆA PLJAČKA
118. J. T. Edson: VRIJEME OBRAČUNA
119. U. H. Wilken: NA ZMIJSKOJ RIJECI
120. J. H. Edson: U SUSRET BORBI
121. Matt Chisholm: TRAGOVI BARUTA
122. Scott F. Scott: NESTALA KOČIJA
123. Louis L'Amour: NEUSTRAŠIVI BORAC
124. H. S. Sharon: TVRDOGLAVI ŠERIF
125. Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC
126. L. L. Foreman: GRINGO
127. G. F. Unger: KILRAINOVA BORBA
128. Frederick H. Christian: SUDDEN ISTRAŽITELJ
129. Mat Chisholm: McALLISTER U OPASNOSTI
130. Louis L'Amour: OBRAČUN KOD ŽUTOG BRDA
131. G. F. Enger: TRAG VODI U PAKAO
132. Matt Chisholm: LEGENDA O McALLISTERU
133. Louis L'Amour: USAMLJENI
134. G. F. Unger: BIJEG IZ STUPICE
135. Thorne Douglas: TKO DA VIŠE
136. Louis L'Amour: SREBRNI KANJON
137. Frank Gruber: JAHACI ZORE
138. Louis L'Amour: CONAGHER
139. G. F. Unger: TEKSAŠKI SILNIK
140. Louis L'Amour: UŽARENA BRDA

U PRIPREMI:

141. G. F. Unger: ODMETNIK

Tražite za svoj odmor

1
Nedjelja

2
Ponedjeljak

TRAG GORDANA- Zagorka
DOKTOR - ljubavno liječnički
ŽIVOT - ljubavi roman

3
Utorak

4
Srijeda

ALAN FORD TOM I JERRY
BIS CRITANI

5
Četvrtak

6
Petak

LASO - western roman

7
Subota

Timothy Tatcher 25. mjesec

kod prodavača novina